

ALG 3

M 1890

MASTERS

LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Catalog No. *ALG 3 / M 1890*
AGG. - AMERINDIAN
Family *ALGONQUIAN*
Sub-Family
Branch
Group
Language *BLACKFOOT*
Dialect
Locality *Alberta, Canada*
Contents *MATTHEW*
Version
Translator *Rev. John Wm. Tims*
Published by *B F B S*
Place *LONDON*
Date *1890*
Accession No. *550*
Accession Date *May 29 1931*
Price *.18*

THE GOSPEL ACCORDING TO
S T. M A T T H E W.

TRANSLATED INTO THE LANGUAGE
OF THE
BLACKFOOT INDIANS.

BY THE
REV. JOHN WILLIAM TIMS,
C. M. S. MISSIONARY.

BRITISH AND FOREIGN
BIBLE SOCIETY

LONDON :
PRINTED FOR THE
BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY.
1890.

PRONUNCIATION.

a as *a* in father.

e „ *a* „ hate.

i „ *i* „ pique.

o „ *o* „ note.

u „ *u* „ rule.

ă as *a* in fat.

ě „ *e* „ met.

ĩ „ *i* „ fit.

ǒ „ *o* „ not.

ů „ *u* „ but.

ai as *i* in pike.

au „ *ou* „ bough.

aw „ *aw* „ law.

The accent (') requires the syllable which it follows to be emphasized.

ÖKHS' I TSĪN IK SĪN NI

MATTHEW

OTSĪN AI PI.

CHAPTER I.

SINAK'SIN Jesus Christ David okkuai' Abraham okkuai' un'ix o sĭnaks'oaiëxësts.

2 Abraham ikuyiu' Isaac; ki Isaac ikuyiu' Jacob; ki Jacob ikuyiau' Judas ki omu'papiipix;

3 Ki Judas ikuyiu' Phares ki Zara, Thamar ipau'kaiĭmmiuax; ki Phares ikuyiu' Esrom; ki Esrom ikuyiu' Aram;

4 Ki Aram ikuyiu' Aminadab; ki Aminadab ikuyiu' Naasson; ki Naasson ikuyiu' Salmon;

5 Ki Salmon ikuyiu' Booz, Rachab ipau'kaiĭmmiuaie; ki Booz ikuyiu' Obed, Ruth ipau'kaiĭmmiuaie; ki Obed ikuyiu' Jesse;

6 Ki Jesse ikuyiu' David omÿx'nin'a; ki David omÿx'ina ikuyiu' Solomon, annök' ake'uök itom'itomiuök Urias man'itotsipokaiĭmmiuaie;

7 Ki Solomon ikuyiu' Roboam; ki Roboam ikuyiu' Abia; ki Abia ikuyiu' Asa;

8 Ki Asa ikuyiu' Josaphat; ki Josaphat ikuyiu' Joram; ki Joram ikuyiu' Ozias;

9 Ki Ozias ikuyiu' Joatham; ki Joatham ikuyiu' Achaz; ki Achaz ikuyiu' Ezekias;

10 Ki Ezekias ikuyiu' Manasses; ki Manasses ikuyiu' Amon; ki Amon ikuyiu' Josias;

11 Ki Josias ikuyiu' Jechonias ki omu'pappipix, annik' ito'toðpikau Babylon;

12 Ki ot'sitotos au Babylon, Jechonias ikuyiu' Salathiel; ki Salathiel ikuyiu' Zorobabel;

13 Ki Zorobabel ikuyiu' Abiud; ki Abiud ikuyiu' Eliakim; ki Eliakim ikuyiu' Azor;

14 Ki Azor ikuyiu' Sadoc; ki Sadoc ikuyiu' Achim; ki Achim ikuyiu' Eliud;

15 Ki Eliud ikuyiu' Eleazar; ki Eleazar ikuyiu' Matthan; ki Matthan ikuyiu' Jacob;

16 Ki Jacob ikuyiu' Joseph, Mary om'i, anñök ipau'kaiïmmiuök Jesus, anïstau Christ.

17 David otsis'tsits'unoauai Abraham itsipuk'süpokosïmmotseïiau ke'pitappïiau nïssekoputtsi; ki ot'sitotosau Babylon omats'ïstits'unoauai David mats'itsipuksüpokosïmmotseïiau, matsïsse'koputtsi; Christ omats'ïstits'unoauai ot'sitotosau Babylon mats'itsipuksüpokosïmmotseïiau matsïsse'koputtsi.

18 Jesus Christ, otsipokai'isïnni ün'niniitsiu: Annik' Mary, Jesus oksis'tsi, Joseph otak'okemattösaie itopitappi'inai, otse'kosatsok Atsïm'istaaw.

19 Joseph om'i moköm'motsitappiu, ki matsitsitau'ats mök'aiitsïnniköttösaie; osïme'tsitän möksisïm'ianïstüpskoösaie.

20 Ki otai'ksïmstataaie, Satsit, Ap'ïstotokiüă oto'tokatatsis otsipopök'toakaie ki otan'-

ikaie, Joseph, David okku'i, pinstūnnos Mary kōk'okemattosi, otse'kosatsok Atsīm'iStaaw.

21 Ki ai'aksipokaiīmmiuaie okku'yi, ki kitak'anistsinnikōttau Jesus: tūkkā, otsitappim'ix otsauum'itsitappi'isuauēsts aiakitai-kōmotse'piuax.

22 Itūn'nitsiuaie mōk'itsenūpanistōsi Ap'istotokiuā otse'poawsists, otsipropheeti itotse'poawsinėsts, ki an'iīnai,

23 Satsik, mokōk'iake ai'akopitappiiu, ki ai'aksipokaiīmmiuaie okku'yi, ki ak'anistsinnikōttsiuaie Emmanuel, ito'kīsasattop Ap'istotokiuā ipokai'tappiīm mau.

24 Joseph otsipuawk'si otso'kani, ūn'niitsitappiiu Ap'istotokiuā oto'tokatatsīs otan'ii pi-aie, ki ito'tuyiuaie otokem'an:

25 Ki ototom'okkuyi otsauomai'pokaiīsaie matopoksokamiu'atsaie: ki nitsīn'nikōttsiuaie JESUS.

CHAPTER II.

JESUS otai'pokaiisi Bethlehem, auōsīn'īm Judæa, annists'isk ksistsiku'istsk, Herod ot-sitsīnaiipi, Satsik, mokōk'ietappix umut'auts-tsipi apinōk'kuyi itsipuk'sipuiau Jerusalem,

2 An'iau, ūnan'ōk manipok'auōk Jews ots-īn'aimoaiuaie? tūkkā, annim' apinōk'kuyi stai'tappiosi nitsīno'ūnan okōkatosim, ki ni-mut'otopinān nōk'itauatsīm mīm mōsīnan.

3 Herod omūx'ina otokh'tsīsaie, otap'itsi-tanaie, ki Jerusalem istokōnai'tappix ikōno-pokap'aitsitamiuax.

4 Ikōnau moi'piūsax omūk'atoiapiekuax ki

ai'sinakix, süppoõttsetsattsuax Christ mök'it-sipokaiipiaie.

5 Ki an'istsiauaie, Bethlehem, Judæa istauõšin'im, ün'nimaie; ün'anistappi prophet o-sin'aksin;

6 Ki ksësto'a Bethlehem, Judæa istauõšin'im, kimats'inüksstipuaua, Judah istsin'ax; Nin'-auök, ksesto'a ak'itsistauasiu ki osto'i ai'akaukõkitsimau nitsitappim'ix Israel.

7 Herod, simi'nikõtüssax mokök'ietappix, sokap'süppoõttsetsattsuax otsokap'inök uyisaie kõkatosi.

8 Ki itüpüt'okõtttsuax Bethlehem; ki an'iu, kükko' sokap'apsümmok pokau'ök; ki ikon o-ainoeniki, itüm'ütskitsinikokik nõk'itsitotosi nõk'itatsim mimosi.

9 Otokh'tsisau omüxina otan'iipiaie, itsis'-tapuia; ki satsik, anni'isk kõk'atosiisk otsitsinoauaiisk umut'autstsiapi apinök'uyi otsitom'-akoaiauaie, ki otai'totosi inük'sipokai ot'sitauipiaie itots'iketsipuyiaie.

10 Otsinno'össauaie kõk'atosi, eks'kamük otse'tametüksuui.

11 Ki otaitsipis'sau nap'ioyis, Mary oksis'-tsi ipinnu'yiauaie pokai'isk, ki innissi'iau, ki itatsim'mim miau: ki otai pasuk'inissauësts otakomütskotüksuauësts, issak'okotsiauaie gold ki frankincense ki myrrh.

12 Ap'istotokiuä papaukõkianistüsax mök-staiskito'tosau, noke'tsi moksokui itüp'akai-iau.

13 Ki otau'mattosau, satsik, Ap'istotokiuä sto'tokata tsis papau ta'atsiu aie Joseph, an'is-itouaie, Nipuat', ki mattos'au pokau' ki o-

ksis'tsi ki ikūm'itappoat Egypt, ki stau'pit ki kītak'otūmanisto; tūk'kā, Herod ai'ak-apsūm miuaie inūk'sipokau mōks'enitōsaie.

14 Otai'puawksi, sepi'ai'akotu yiuax inūk'-sipokau ki oksis'tsi ki Egypt itūp'itappo-iau :

15 Ki itau'puaie otai'insaie Herod, mōkse-nūp'anistos i Ap'istotokiuā otse'poawsin, ot-sipropheti totsi'uaie, Egypt, ūn'nimaie nit-sīt'ūtūm mau noko'a.

16 Herod, otai'noōsax mōkōk'ietappix ot-ap'ap'istotoyisax, eks'kai istsetūk kiu, ki itūp'oto-kōttsiuax (*otsen'nakemix*) Bethlehem ki sa'akapotsim, ai'stokistuyimix sōk'umappix ikōn'-ainittsia uax; kūttaistoki'stuyimix sōk'umappix mat'okōn ainittsia uax, u mut'otsksinippi otso kap'sūppoōtsesattūsax mōkōk'ietappix.

17 Itūm'enūpanistomaie Jeremy prophet otse'poawsin otan'ipi,

18 Epo'awsinni itsik'kitokhtsip Rama, asain'sinni ki aiīm'motseisinni ki omūkoye-sinni, Rachel o'kosix itau'asūniu ki mato-kuikiawpiketūk kiu'ats, tūk'kā, itsen'iau.

19 Herod otse'insi, sat'sik, Ap'istotokiuā oto'tokatatsis Joseph otsipapau'takaie, Egypt otstitai'tappiisaie.

20 An'istsiu aie, Nipuat' ki mattos'au inūk'-sipokau ki oksis'tsi, ki itūp'itappoat Israel istau'ōšinim; tūk'kā ini'au anniks'isk ap'-ūssum miiskaie otsipai'tappiisinni.

21 Ki itsipua u ki aiako'tu yiuax pokau'a ki oksis'tsi, ki Israel istau'ōšin'im ito'to.

22 Ki otokh'tsissi Archelaus otau'atsu aiit-sitapai'naiisi un'ni otsin'naiisinni, isstūn'im-

aie mők'ittapposaie; ki Ap'istotokiuă otsi-
papauan istosaie, Galilee itan is'tüpitappo:

23 Ki akapioyis, Nazareth an istau, ito'to
ki itoko'yiu; mőkennüpan istosaie prophetix ot-
an'iipiax, akan istai'niköttau Nazaren'aiku ün.

CHAPTER III.

ANNISTS'ISK ksistsiku'istsk John Baptist
ito'to Judæa istoksistapiksökkui, itüs'-
ksinimatstokiu,

2 Ki an'iu sauai'tsitak, spots'im istsin'naii-
sin ni aststsiu'.

3 Am'auk annök' matap'piuök Isaiah pro-
phet an'iu Nitsitäppiuă ksistapitauosinim
sokse'pu yiu, Süppoatsistotokh'sattoat Nin'a
oksokui, oksoku'ists moköm'otsstisests.

4 Ki John, Camel oku'yists, itsis'totosiu, ki
istsiköp'okui itsep'siu; ki otso'össiněsts tsik-
atsix ki namap'iniu.

5 Jerusalem istokönai'tappix otokönitota'ak-
ax, ki Judæa istokönai'tappix, ki Jordan istau ös-
sin'im istokönai'tappix mat'okönitautakax.

6 Ki nie'tüktai Jordan (*an'istop*), otsit'üstap-
pinopiax, ki otsauum'itsitappiisuěsts aiinüp'-
an istomiauěsts.

7 Ki otsinno'össax otas'taiissax akai'-
tappiax Pharisees ki Saducees, otsittüp'au au-
ökössax otsitüsta'pünükipi, an'istsiuax, Pitse-
ksinau'kosix, tükka' kitan'ikoau kökanistüp-
istüpiksatosuai annik' istse'tüksinik astai'-
tsiik?

8 Ai'süksattok matsiin'ists mők'itanistosi
kitsauai'tsitani:

9 Pini'tsitsiikasik kītsitsi'tanauěsts kok'-kītūnīssuai Kīn'un Abrahami; kitan'īstopuau Ap'īstotokiua, am'oxim okotokix ikotsīstaua-tomoaiu Abraham pokax.

10 Kiannok' kōts'eksīsts kaxa'kin itsipo'to-au: kōnai'īstsīs saiīnasīssi ak'aikakiaiau ki ak'au tutsaiu.

11 Okke' kimut'sīt ūstapīn opuau kōkkītsi-sauai'tsitasuai: apatots'īk annōk' ai'aksako-toōk ai'īs'skunitapsiu, nimatsīkōk okotopa'to-moauats matsikīsts': Ostoi' kimutak'īstapīn-okoau Atsīm'istaaw ki īs'tsi:

12 Ose'kotūk kiatsīs ai'īnīm aie, kiaupūx'-īxtoxixi otsīt'ai suisuitsi pīk'iakipi aiakso kap-se'maie, osos'tsi pīkiapi oyīs aiakītsīptsīpotom-ěsts otapaiēn'īnsīmmanīsts; ki īstotox'ksi īsts ītsi'i matakatsiu'ats ai'aketsīnsīměsts.

13 Jesus Galilee itūm'aumatto, Jordani nie'tūktai ito'to, John mōkītsīstapīniīsaie.

14 Ki John paiu'tsīmīuaie, ki otan'ikaie, ksěsto'a īsta'pīnokīt, kitaketak'si puksi pat to kōkokotsīs'tapīnnōksi, ki kumauksi püksipa-akīks?

15 Jesus an'ītsiuaie pokītse'tsīt annok': nōks'īstutsiīsīnan mokōm'motsitappiisīnni. Itūmipaiokīts etomoyīuaie.

16 Ki Jesus aiīs'tapīnnōssi, itopītsīssoa'tomaie okke': ki, sat'sīk, spots'im kau'opiu, ki nan'nuyīuaie Ap'īstotokiua otatsīm'istaaw itutui'sūpīnūmaie sītsi'i itsīnauūni'īnai, ki itokhitopi'īnai:

17 Ki, satsik, epo'awsīnni spots'im itunni'u amok'auk nītūk'omīmokoa, nitsekōkh'sīmau.

CHAPTER IV.

A TSIM'ISTA AW ksīs'tapiksōkkui itūmi-
tūppīp'iu aie Jesus, sau um'itsitappiua
mōk saksksīn noōsaie.

2 Ki nīsīp'puyi koku'ists, ki nīsīp'puyi ksīs-
tsikuists otsīt'saiōyipists, itsakoo'notsiu.

3 Ki Issaks'ksīnīmaītappii itoto'yīnaie an'-
iīnai, Ikūm'ūmeniki Ap'istotokiua okku'i,
am'oxim ok'otokixīm sītsīp'satsīsau mōkitap-
aiēnasau.

4 Ki itūnīs'tsiuaie, Sīnaip Matap'pi mato-
kot'o tsi paitappī'iu ats napaiēn, Ap'istotokiua
maoi'i umutokōnai'poawsists aiakotsepaitap-
piu.

5 Sauum'itsitappiua ōtsīt si ta pīppiok A-
tsīm'akapiōyīs, ki itokhit'sipotoyeik Nato'i-
apiōyīs,

6 Ki an'istsiuaie, Ikūm'ūmeniki Ap'isto-
tokiua okku'i, īnīs'suiāuūnit: sīn'aip, akanīs-
tsiua xoto'tokatatsix ksēsto'a: ki otsu'auēsts
kitakitotsike tsi'enokiau, kokōt'sists kōkstai'-
tūkōkhsau ok'otoki.

7 Jesus itūnīs'tsiuaie, mat'sīnaip, kimatak-
saksksīnoau'ats Nin'a, kitap'istotokā.

8 Sauum'itsitappiua spaiistūkki otsittūm-
mī'piokaie itaiistūmmūt'tsiikaie kōnauau'ōs-
īnīsts ki īstap'inatsiikiēsts;

9 Ki anīstsiuaie, am'ostsim kōnauau'ōsīn-
īsts kitak'okoto, apīs'tuksīsānopieniki, atsim'-
mīm mokeniki.

10 Jesus itūman'istsiuaie, Mīs'ta put, Satan:

sīn'aip, Nina Ap'istotokiua kitak'a tsimmīmau, ki kitak'aitanīstaitoau.

11 Ki Sauum'itsitappiua ōtai'skikaie ki, sat'sik, oto'tokata tsix ito'toyikiax ki otspum'okax.

12 Jesus otokh'tsīmsi John eēn'ōsaie itsitap'po Galilee:

13 Ki otūnīstūpa'atosaie Nazareth, Capernaum ito'to ki itoko'yiū, īssoots'i omūk'sikīmi ai'aketsksōkkui Zebulon ki Nephthalim:

14 Isaiah otse'poawsin mōksenūpanīstosi otanipi,

15 Zebulon īstau'ossīnni ki Nephthalim īstau'ōssīnni o mūk'sikīmi īsta'potsim, Jordan ap'ūmmotsim, Galilee īstok'auaax;

16 Anniks'isk matap'pixk, ski'natsi itau'pixk omūk'anatsi nan'īmīmau: ki anniks'isk matap'pixk auōssīn'ni eīnsīn'ni ittsi'ipi ki eīniū'tūxīssīnni ittsi'ipi, itau'pixk, ksīstsi-kui'natsiū otsūs'kōpsiu.

17 Annik' Jesus aumūtūpsokse'puyiū, ki an'iu, Sauai'tsitak; Spots'im īstokōk'itsimani āsttsiū'.

18 Ki Jesus, auau'ōkassi, Galilee īstomūk'sikīmi, itsīnnu'yiūax aiīs'kūnnīmōtseiix, Simon, an'īstau Peter; ki oskūn' an'īstau Andrew, īksīmmatūk'kiomikatsīs omūk'sikīmi itai'suia-pīxīmīmauaie, tūk'ka itomik'aitappiisau.

19 Ki itūnīs'tsiūax, noksūppa'akik, ki kitak-itaumik'ottaiau matap'pix.

20 Ki atomik'atsuai itskīm'mīmau ki itopokiuo'iauaie.

21 O mūt'tūkkiosi matsītsīnnuīeīuax mat'toskūnnīmōtseiix, James, Zebedee o ku'yi, ki

John oskūn', ipīt'sūpīnnuyiuax ak'iosatsīs, Zebedee, un'oauaie, aip'sīmiāx otomik'atsuauax: ki itsīn'nikōttsiuax.

22 Ki ipīt'skīttsiāuaie un'oauaie ki ak'iosatsīs, ki itopokiuo'iauaie.

23 Ki Jesus Galilee īstokōnau'ōssīnni itap'auauōkau, otatoiapioko'auēsts itai'pīstksīnimatstokiu ki aisokse'puyiu spots'im istsetam'itsīniksīnni; ki matap'pix opūs'tsīmmesuai ki otok'tokossīnuauēsts ikōnau'kūttutuyiuax.

24 Ki otap'istutūksīnni ikōnauanetūnīstopaie Syria īstau'ōssīnni; ki ikōnai'oktokosix, ki amianīstsi pūs'tsīmīsix, ki annīks'isk matap'pixk sauumitsitappiūā itsīps'tokoyiau, ki mat'tsapsix, ki an'auxenix, ikōnitautsīppotoaiāx; ki ikōnau'kuttutuyiuax

25 Ki Galilee īstokōnai'tappix ikōnaw'pokiūoiauaie, ki Decapolis, ki Jerusalem, ki Judæa, ki Jordan ap'ūmmotsim īstokōnai'tappix mats-ekōnaw'pokiūo'iauaie.

CHAPTER V.

KI otsīnno'ossax akai'tappix nitum'mo ita'mīso: ki otau'pīssi otsitappim'ix ototakax:

2 Ki itsipa'kuiakiu ki itūsksīnīm'atsiuax, ki itūniu,

3 Annīks'isk matap'pixk oskēttsipōppuauēx ikikīn'etūkkiisk, etam'etūkkiau: spots'im īstsīn'naiisīnni osto'auai otsinan'oaiāu.

4 Au'yesīx etam'etūkkiau: aiaksikiawpīksīsto toaiāu.

5 Ikkinap'itappiix etam'etükkiau: ksök'-kum otaksinan'oaiau.

6 Ino'tättomix moköm'motsipaitappiisinni ki inäk'attomix moköm'motsipaitappiisinni etam'etükkiau: ai'akokuyiau.

7 Kımapi'itappix etam'etükkiau: otak'sikimokiau

8 Ksikuskëttsipöppix etam'etükkiau: ai'aksinnuyiauaie Ap'istotokiuä.

9 Inüs'tetappix etam'etükkiau: akanistainiköttaiiau Ap'istotokiuä o'kosix.

10 Anniks'isk matap'pixk itsikim'atsistotoaiau otokömmo'tsitappiuösoauësts etam'etükkiau; otsinan'oaiau spots'im istsin'naiisinni.

11 Oksis'totoko eniki ki maka'pi sītsip'sük-oeniki, ki aisimmim'motsenikiau, tükka kitük'omimmokoau kitse'tametüksuai.

12 Sopoke'tametükkik, spopai'piik; kitakitakai'sakin'nosüko spots'im: apatots'ik neto'yik ünninetoksistotoyuax Ap'istotokiuä otsiprophetix.

13 Kësto'akauk ksök'kum istsistsixipoku: atstosaie umut'aiawxipi itsix'ipokuyi, tsanistapiu ksök'kum umutaiaksitsixipoku istutsip? matütokoapi'uats, ki aksis'tapixip, ki akitsitautütsamia'osi.

14 Kësto'akauk ksök'kum istün'natsii. Akap'ioyis aitokittokhi netum'moyi matokotsiksissat'atp'ats.

15 Matap'pix matotstsım'axauaie anak'imatsis mökitsitaistakhtotosauaie assuyin'i, itai'süppatomiau itai'süpanakimatsopi, ki matap'pix itsips'taupix napioyis itokönnauan'akimaiiau.

16 Neto'yik kitan'akimatsis istot'unnasuyit matap'pix mők'itsinniisau kitawx'istutsipists mők'itsatsaküttosauaie kin'a spots'im.

17 Pinstak nimut'otopi nokitünnistupipotsisau okök'itsimani, ki prophetix otün'issuai: nimatütoto'pa nokitünnistüpipotsisau, nimut'oto nokitšüpanis'tsistutsisau.

18 Kitau'münnistopuau spots'im ki ksök'kumotsau omai'tšinikasi, ki okök'itsimani otsitsau omsüpanistsiopi tüks'kai sikük'sinakšin okök'itsimani ittsi'ipi mat'akitsinikauatsaie.

19 Annök tukskai am'ostsim inüxe'poawsis küttai'aksistutsimökaie, ki ai'aksšinimatsokax matap'pix mők'staistutsisaxaie, ak'anistainiköttau inüks'tšim spots'im; annök'ai'aksistutsiměsts ki ai'aksšinimatsökax matap'pix möks'istutsiměsts, ak'anistainiköttau omük'sim spots'im.

20 Kitan'istopuau kitokömotsipaitappiisinni saiis'tüpükuiökhsssi Scribes ki Pharisees ot'okömotsipaitappiisuěsts kimatakitsipi puauats spots'im istšin'naiisinni.

21 Kikai'okhtsipuau ükkaiap'ix otan'ikoaiau, Pinuye'nikik: ki annök'ai'akoyenikiuök ai'akesetsimaie okök'itsimani:

22 Ki kitan'istopuau annök' ksistapistsim'iuök ox'okoä ai'akesetsimaie okök'itsimani; ki annök' ak'anistsiuök ox'okoa Raca, aiakesetsimaie okök'itsimani: ki annök' ak'anistsiuök, kitüt'tsapsi, ai'akesetsimaie Gihenni ots'tsiimiaie.

23 Puksi pip'potomniki kitak'iksistomütskotüksinni natoia'apioyis, ki isksšinim'iniki kixokoa kitsis'tšim mok,

24 Ūn'nim altar istskit' kitakiksistomüts-kotüksinni, ki matskot'; matom'ots matsin'nüstseik ksęsto'a ki kixokoa, ki tüm'ütsipuk-siput ki sakumüts'kotoat kitsiksist'omütsko-tüksinni.

25 Kipin nüs'tseimis kikakhtum'o, kitsa-kiokhpokau'pimössi: kökstaiįstapipiok au'-kökitsimaii, ki au'kökitsimaii ök'staukotsei e-ėnake'nai, ki kitakitsips'tapixik itai'inükiopi.

26 Kitau'münisto kitsauomai'ponitatossi kitak'sakookotossi, kimataksuxpa.

27 Kikai'okhtsipuau otanipuauęsts ükkaii-ap'ix, Kimatakauökotapuaua:

28 Ki nęstoia kitan'istopuau, annök' üs'-süm miuök ake'uök mök'statossaie, ük aukh-tauauökau tättseuaie u'skęttsipöppi.

29 Kinet'oopsi itsuyisseeniki, sauau'tos ki mis'tüpapiksistsis: ökh'siu tuks'küma mök'sai-ınakuaiissi koöpspi, ökstaiįs'tupapiksıs kostüm Gehenna.

30 Kinet'otsis itsuyisse'eniki kawksinnit', ki mis'tüpapixit: ökh'siu tuks'kaii kotsis'i mök'saiınakuaiissi, ökstaiįs'tüpapiksıs kostüm Gehenna.

31 Ük'auanıstop annök' aiaksiksiuatsiuök otokem'ani ünnianįst'okotsis iksiuo'isınaksın:

32 Ki kitan'istopuau annök' aiaksiksiuatsiu-ök otokem'ani, otsauomauau'ökotasi, nokets'-ınai otauökotäts'okaie; ki annök' aiakokkem'-iuök otai'ksiuatai'isk itau'ökatau.

33 Stsik'i, kikai'okhtsipuau otan'ipuauęsts ük'kaii ap'ix, kimataksiksistapatauüni'pa, ki, kitakitauanıstau Ap'istotokiua kitatauün'is-sinni:

34 Ki kitan'istopuau, Pinūt'auūnik; spots'im pinitūpūtauūnik; tūk'ka Ap'istotokiua otspiso'pōtsisaie:

35 Ksōk'kum pini'tūpūtauūnik; itsissuikau'piu: Jerusalem pini'tūpūtauūnik; tūkka Omūx'ina ot'akapioyimaie.

36 Kimat'akitūpūtauunipa kotokōn', kimat-okotsiksīxistutsipats nitu'kuyekai ki kimat-okotsixistutsipats.

37 Ki anik' A, A; Sa, Sa; mato'ketauanie-niki, mat'ōkhsiu.

38 Kikai'okhtsipuau, ūk'auanīstop sauau'to-ainiki moōps'pi, kitak'okōtanīstotoko: ki sauau'tsīmīniki mokhpe'kīnni, kitak'okōtanīstotoko.

39 Ki kitan'istopuau pinstsīmīm'motsemis sauum'itsitappiuā: ki annōk' kitakauaiak'io-
kōk kitsets'stoksīs, matoko'tsīs ki mat'sto-
ksīs'.

40 Ki matap'pi makitotsīssīp'puyīssaie au'-
kōkitsīmai, ki stakhts'isokōsīm mōk'otsīsaie,
mat ūn'nīstotsīs kisau'tūtsisokōsīm.

41 Ki annōk' kītsitappa'atsokōk tuks'ka
ūskskak'sīnni, pokom'īs na'toki iskskaksīnni.

42 Annōk' kitau'kōmōnikōk, ko'tsīs, ki an-
nōk' kitai'akūkkumatūkok, pinō'tūkaaatsīs.

43 Kikai'okhtsipuau ūk'auanīstop kitak'ūk-
omīm mau kitopokau 'pimokā ki kitak'aukīm-
aukikakhtum'o.

44 Ki kitan'istopuau ūkomīm'mīsau kikakh-
tum'ix, Atsīm'mīm mīsau anniks'īsk matap'-
pixk kitai'pakosīnikokoauaxk ōkhs'īstutosau
anniks'īsk matap'pixk kitau'kīmokoauaxk, ki
aau'tsīmōiikatomosau anniks'īsk matap'pixk

kitse'ksistotokoauaxk, ki kitai'kĩmatsistotokoauaxk;

45 Kokaukosĩmĩ'ĩssuai Kĩn'oau spots'im: tũk'ka ikkũnats'iuai natos'i sau um'itsi tappix ki ōkh'sitappix, ki soio'tũmstuyiuax mokõm'otsitappix ki sau'okõmotsitappix.

46 Ūkomĩm'mainoainikiau anniks'isk matap'pix kitũk'omĩm mokoauixk, tsaak'anĩstappiuats kisa'kinosuai? kũttomũnĩstauũkomĩm motseiu'axau publicanix?

47 Ki namiksematsĩm'ainoainikiau kĩxokoax, tsanĩstapiu'ats kumutau motsapiu stsi'k'ix? kũttomũnĩstai kse matsĩm motseiu'axau publicanix?

48 Ki sũp-puiap'sĩk manĩst'sũppuiapsi kĩn'oau spots'im.

CHAPTER VI.

ISKSKATS'ĪK kōk stau'kōm mōtsi tappiisui matap'pix kōk ainu'yĩssi; ikũmits'tsiki kĩn'oau spots'im kimataksa kinosũkoauats.

2 Mak'aumũtskotũkkieniki pinik'it manĩstsi'ipi aiksĩstapokõmotsitappikasix itai'puyĩsax natoĩ'apioyists ki moksoku'ĩsts, matappix mōksĩnnu'yĩssax. Kitau'mũnĩstopuau sakinō'sattai au.

3 Ki aumũts'kotũkkieniki pinsksĩnĩs' i'aksĩssautsĩs kinet'otsĩsi otai'ĩstutsipi;

4 Mōksisĩmĩs'si kitau mũts'kotũksĩnni; ki Kĩn'a, aisĩm miũs'sũppiuōk, kitaksĩnnoam'sa kinosũk.

5 Ki atsĩm oi'ikainoeniki pinet'omanĩstsi'k aiksĩstap'okõmotsitappikasix: otũk'ome tsĩm-

anoaiau mōkauatsīmoīikasau otsitai'pu yisau natoī'api oyists ki moksoku'ists itsi'kokeists, matap'pix mōksīnnu'yīssau. Kitau'mūnīsto-puau, sakino'sattaiāu.

6 Ki Ksēsto'a, a'tsīmoīikainiki, īstsi pi ko-ko'ai, okīm'īniki, a'tsīmoīikamīs kīn'a ai'sīm-miapsiūā; ki kīn'a, aisīm miūs'sūppiuōk, kit-aksīnnoam'sakinosūk.

7 Ki atsīmoī'ikainoeniki pinīksīstape'pu-awtsīs, manīstaīksīstapepoattopīauaie saie'tūk-kix: tūk'ka ūs'taiāu ak'aiokhtokīau otakai'pu-yīssau.

8 Pinet'omanīstīk, tūkka Kīn'oau īksīn-īm'ests kitsi pu'īnakitsi pīsts kitsau omau an'īs-topi.

9 Ūn'anīstūttsīmoīikak: Nīn'an spots'im kitsitau'pīpi, ūn'anīstatsīm'metsīs kitsīn'īkōs-im:

10 Ūn'anīsto'tos Kitotūmap'sīnni: spots'im Kitsitsi'tan kanīs'tutsi pi, annom' ksōk'kum nokūt'anīstutsit:

11 Annok' ksīstīku'ik nokkok'īnan aau'ōs-sīn:

12 Ki ūnnīksksīnīt'au nītsau um'itsitappīi-sīnanēsts, manīstūs'ksīnoawpi annīks'īsk matap'pīxk nītsau um'itsīstotokīnanīxk:

13 Ki pinīstskīm'ūkīnan, ki nokitsīkōmots-e'pīokīnan Sau um'itsitappīiūā; kitūsk'sainan-īau nīn'naiisīnni, ki otūmap'sīnni, ki īstap-īna'sīnni. Amen.

14 Ūnnīksksīnno'ainoeniki matap'pix otsau-um'itsitappīisuauēsts, Kīn'oau spots'im kitak'-oksksīnokōau.

15 Ki sauoksksīno'ainoeniki matap'pix ot-

sau um'itsitappiisu au ģests, Kĭn'oau Spots'im kimatak oksksĭnok oau'ats.

16 Kŭttaioyienoeniki pinomŭs'sŭppik man-ist'omŭssŭppipiau ksĭstapokŭmotsitappikasix: tŭkka iksĭstuts'imiau ostokso'au ģests, matap'-pix mŭks'ksĭno ģsax kŭttaau'yiau. Kitau'mŭn-istopuau ŭk'otsimiau saiakinosatto piau.

17 Ki ksĕsto'a, kŭttaiau'yeniki pu'ikĭniit, ki ĭssĭs'kiosit;

18 Matap'pix kŭkstai'ĭksĭnokiau kikŭtau yi, kŭksksĭnnu'yĭssi Kĭn'a aisĭmmiŭssŭppiuā: ki Kĭn'a aisĭmmiŭs'sŭppiuā kitaksĭnnoam'sakinosŭk.

19 Pinau moi'potosik akau'tsapsĭnni annom'ksŭk kum, apŭn'ix ki apĭssu'yei otsits'oyipi, ki kŭmos'iepĭtsix otsipĭs'sax ki otsikŭmos'sax:

20 Ki au moi'potosik akau'tsapsĭnni spots'im, apŭn'ix ki apĭssu'yei otsitsau'oyipiau, ki kŭmosiepĭtsix otsitsauaisisŭppokatŭn'akiipi-au ki otsitsauai'kŭmospiau:

21 Ittsi'piau kitsinan'ĭsts, ŭn'nimauk ku'skĕttsipŭppi.

22 Mostŭm'i ĭsta'natsii moġps'piina; nituks'-kŭssi koopsi, kostŭm' ak'otuitsiu anat'sii:

23 Ki koġps'pi minĭx'ĭssi, kostŭm'i ak'otuitsiu ski'natsii. Anat'sii annik' i tsĭpsts'tsiik kostŭm'i ski'natsĭssi maum'aumŭko ski'nat-sĭnni!

24 Tukskŭm matap'pi matokotsapotomoyiu-atsax na'tokŭmix nĭn'ax: aksikŭmokkĭmiu tukskum ki aks'ikŭmŭkomĭmmiu stsĭk'i; aki-kŭme'eniu tuks'kŭm ki aksikŭm'ĭstsĭmmĭmiu stsĭk'i. Kimatokotapotomoauaxau Ap'ĭs-totokiuā ki sau um'itsitappiuā.

25 Ūn'nikaie kitan'istopuau pinap'itsitatoat kitsipai'tappiisīn ni kitaks'oattoppi ki kitak'sīmattoppi: ki pinap'itsitatoat kostūm'i kitai'aksūpskawsattoppi. Tse'ka īsskīts'tau opai'tappiisīn ni ki aau'ōssīn, mostūm'i ki istotos'ists?

26 Sūm'mokau paiu'tax: mat'omaiinsīm-mauaxau ki matomai'pokiakiuaxau, ki matom-aumoipotūk'kiu'axau īnsīm'apioyīsts; ki Kīn'oau spots'im ai'īsoyiuax. Tūk'ka' īsskīts'tau, ksēs'to'a ki osto'auai?

27 Ūs'tainoeniki kōk'spitappiisuai, tsiksīm a' ak'aatspitappiiu?

28 Kumauk'apai'sitatoppu aīsksis'sau īstotos'ists? Sat'sīkau anat'suiopokists itai'sūs'kī-iau; matapotūk'kiu'astsau, matapīstutūk'kiu'-āsts'au īstotos'ists.

29 Ki kitan'istopuau Solomon ottsap'īstotossi matskītstom'atsēs'ts annists'isk sui'o'pok-istsk.

30 Is'totosatstopiēs'ts saiūs'kiīsts manīstīs'-totosatstoppiēs'ts annists'isk annok' ksīs'tsikuik na'paitappiīsk ki apinōk'wīs apittūp'apīxip-iau ītsi'i: kikūttomaiakstai īstūp'istotosats-kokoauats, kitsenūk'au maitūk'kipuau.

31 Ūn'nikaie pinapai'tsitatoak kōk'anīssuai Tse'a nōks'auattopīnan? ki, Tse'a nōk'sīmat-topīnan; ki; Tse'a nōks'īstotosattopīnan?

32 (Tūk'ka annists'isk, Gentiles ap'ūssatsīm-ēs'ts:) Kīn'oau spots'im īksīnīm'aie kitsīm'-mūkitatosēs'ts.

33 Ki Matom'apsatsīk Ap'īstotokiūā otsīn'-naiisīn ni ki otokōmotsitappiisīn ni ki annists'-isk kitak'ūtokōnokokēs'ts.

34 Ūn'nikaie pinap'itsitatok apinōk'wīs; ap-

i'nök'wis ak'apitsitasu. Tuks'kai ksistsikui,
maka'pi süp'anistsiu.

CHAPTER VII.

PINOKÖK'ITSIMAK ki kimatak okökitsim-
ük ó'a

2 Kanistau'kökitsimapu ai kitakanistaukök-
itsimükosu ai; ki kanistau'kotawpi kitakanist-
au'kuyissi.

3 Ki kumauk'satsiks kěskün' osüppa'kömo-
sinni, ki kimatstatopats kitomüksüppa'kömo-
sinni?

4 Ki kiküttaukot'anistau kěskün' nök'sau-
autsissi kitsüppa'kömosinni; ki sat'sit, omük'-
o kitauütsüppa'kömosinni?

5 Kitsiksistapo'komotsitappiansi, Matom'-
sauautsit kitomük'süppakömosinni, ki kitako-
tümso kapsatsip köksauautsissi kěskün' osüppa'
kömosinni.

6 Annists'isk natoap'istsk piniko'tokau imi-
tax, ki pearls pinitüp'istüpapixikau ak'sinix,
öksikkümitauau'ókai au ki akotümotükau'au-
yiau ki kitak'otümsixipok.

7 Anik: ki kitak'okoko; apsatsik, ki kitak'-
okonip; istok'iakik, ki kitaksikauai'pixik.

8 Anniks'isk matap'pixk au'kömönixk au'-
kuyiau; ki annök' ap'satsimök, au'konimaie:
annök istok'iakiuök, otak'sikauaipixikaie.

9 Tükka' nín'naua, auköm'önistüssi okku'i
napaiën, aiakokotsiu aie okotoki?

10 Ki auköm'önistüssi mammi', aiakikotsiu-
aie pitse'ksina?

11 Ksěsto'au, kitsauum'itsitappiipuau, is-

ksin'im'enoainiki kōk'okotosuai ko'kosoauax
 ōkh'sists, Kīn'ou spots'im kūttoiakokotsiu'-
 atsax ōkh'sists anniks'isk matap'pixk otai'-
 kōmōnikixk?

12 Kanist'sitsitatuai matap'pix kōk'ūnist-
 sitsitaiissuai, kitak'ūnistsitsitattai: ūn-
 nianistap'piu okōk'itsimani ki prophetix ots-
 e'puawsuai.

13 Apūt'okitsimi pi'ik; sokokīt'simi apūk'-
 oksokui itūp'itsiau akotap'sinni, ki akai'tap-
 pii itsipim'ix:

14 Annik' kītsim'ik, ki annik' moksoku'ik
 itūp'itsiikiau opai'tappiisinni, aput'tsiau; ki
 unna'tsitappii ikon'imix.

15 Stun'nokau ksīs'tapatoapiekuax kit'si-
 totaakixk emūk'ikīnaistotosixk, ki o'pistokīni
 itapis'onotsiau.

16 Kit-aks'ksīnoaiāu otsin'asoauēsts. Ma-
 tap'pix kūttoi autuyiu'atsauax ksissi'ix mīn'-
 ists, ki ksīs'tapsūskiists kūttoi autsim'axau
 figs?

17 Neto'i kōnai'ōkhsistsix ai'ōkhsinasiau:
 ki makap'istsix makap'inasiāu.

18 Ōkhsistsis matokotokapinasiau'ats, ki ma-
 kap'istsis matokot'ōkhsinasiau'ats.

19 Kōnai'istsix kūttoiōkhsinasiix kakiok'au,
 ki is'tsi itsis'tūpapiksistaiāu.

20 Ūn'nikaie kitaks'ksīnoaiāu otsin'asoau-
 ēsts.

21 Kōnai'tappixk nitan'ikixk, Nin'a, Nin'a,
 matakōkōnitaipim'axau spots'im ists'in'naii-
 sinni: annōk' ap'istutsimōk Nin'a spots'im ot-
 sitsi'taniaie, ai'akitsipim.

22 Annik' ksistsiku'ik akai'tappii nitak'an-

ikiau, Nin'a, Nin'a, niküttomaisitsipsinanats kitsin'ikösim? ki niküttomaisüsko unaniau ax-au sau um'itsistaawx kitsin'ikösim? niküttom-mutai püssatskaspinana kitsin'ikösim?

23 Ki nitakotūman istai au, kimats'ksin opu-aau; Mīstūpa'akik, ksēsto'au kitsau um'itsis-tutsipuu.

24 Annök' aiokh'tsimiuök annists'isk nītse'-poawsistsk aks'istutsiu mokōkiin'ai annök itokhit'okoiskauūk ok'otoki:

25 Ki ai'sotau, ki ai'sauksikīmskau, ki ai'sopu, ki annik' napioyīs itot'sūppu; ki matsistokhopiu'ats; tūk'ka, itokhit'okoiskau ok'otoki.

26 Ki annök' aiokh'tsimiuök annists'isk nits-e'poawsistsk, ki matsistutsim'atsēsts aks'istutsiu mattsapsin'ai, annök' itokhit'okoiskauūk spōts'ikui:

27 Ki ai'sotau, ki ai'sauksikīmskau, ki ai'sopu, ki annik' nap'ioyīs itot'sūppu; ki istokhopi'u; ki omūk'o otsis'tokhopiisinni.

28 Ki ūn'nitsiu, Jesus otaiksiste'poattosēsts annists'isk epo'awsistsk, matap'pix skaie'tūk-kiau otsksinīmats'tūksinni;

29 Ototūmap'sinni itūs'ksinīmatsiuax, ki sinak'ix manistūs'ksinīmatsawpiax, matūs-ksinīmatsiu'atsax.

CHAPTER VIII.

OTSĪN'NĪSAA TOSSI nitum'mo akai'tappi-ii itopokiuo'iauaie

2 Ki, satsik, nīnuau leper otsitto taakaie ki

otsit'atsimmimmokaie, ki otsit'anikaie, Nin'a, atsi'tatominiki kitokotsiksixistotok.

3 Ki Jesus itsau'ksikinstsiakiu, ki itsixen'iuai, ki an'iu, nitak'anistutsip; ksiksit'. Ki soksiksik'siuai.

4 Ki Jesus an'istsiuai, Sat'sit, pinaiitsinikos matap'pi; mis'taput, annis'tsinnosattsis natoi'apiekuun, ki annik' otan'ipik Moses issa'kumutskotoat moks'ksiniissau.

5 Ki Jesus otsito'taiপিঁssi Capernaum, eən'aken'ai otsitto'taakaie, ki otau'kõmõnikaie,

6 Ki otan'ikaie Nin'a, annõk' nitapotomokõk noko'ai itsis'tokhaitsiu, ai'papyiu, eks'kaipuñum.

7 Ki Jesus an'istsiuai, nitak'ittappo nitak'okuttutoau.

8 Eənaken'ai an'istsiuai, Nin'a, nimat'sipumapspa kõkitsipissi noko'ai: kakse'puyit, ki annõk' nitapotomokõk ak'okuttutoau.

9 Nəsto'a nitap'otomoki, ki eən'akex nitap'otomokiau; ki nitan'istau am'ok mis'taput, ki ai'istapu; ki nitan'istau stsik'i, puk'siput ki ai'puksipu; ki annõk' nitap'otomokõk nitan'istau, am'oi ùnnianis'tutsit, ki au'anistutsimaie.

10 Jesus otokh'tsimsaie, skai'etukkui, ki an'istsiuax anniks'isk matap'pixk ipokiuo'ixk, Kitau'münistopuau manist'omükopi otau-maitüksinni nimatünistokonip'ats Israel istauõšin'im.

11 Ki kitan'istopuau akai'tappii umutauts-tsiپی apinõk'kuyi ki otsit'üstükkõpipi ak'ütotoiau, ki akopokau'pimiux Abraham ki Isaac ki Jacob spots'im istsin'naiisinni.

12 Ki nīn'naiisīnni īstokos'ix ak'satūpiksīstsiuax ski'natsii; annim asain'sīnni ki satse'kīnan ak'itsīsiu.

13 Jesus an'īstsiuaie eēnaken'ai mīs'taput, kanīst'aumaitūkkipi kitak'ūnīstutoko ki an-nōk' otap'otomokōk itsok'okuttutoau.

14 Ki Jesus otsītsipīssaie Peter oko'aiaie, nannuyiuie otokem'ani o'ksīstsiuaie itsīs'tokh-aitsiīnaie, ai'okhtokīm pūs'tsīmesīnni.

15 Ki kaien'īmaie otsīssi, ki pūs'tsīmesīnni itskīmaie: ki itsipuau', ki ito'yiuax.

16 Autūkkus'si ito'tsīpotuyīuaie akai'tappīiau sauūm'itsistaawx pakh'tokīnatīsiikīuax: ki otse'poawsīnni itsa'tūpiksīstsiuax staaux, ki ikut'tutuyiuax ikōnai'okhtokosix:

17 Mōks'enūpanīstosi otan'īpiaie Esias prophet, ki an'iu, Osto'i mat'sīmēsts kītsauūt'tsikotsapsīnunīsts, ki ipa'tomēsts kitokh'tokosīnunīsts.

18 Jesus otsīnno'ōssax akai'tappīiix oto'tūksīpuyimokax, ikōk'itsīmau mōk'opūmmosau.

19 Ki tukskūmīni aisīnaki'īna itoto'yīnaie ki an'īstsiuaie, Nīn'a kitak'ittappopi nitak'opokīuo.

20 Jesus an'īstsiuaie, ota'tuyix au'ōttsīmanīau, ki paiu'tax au'yīīīau; ki Nīn'nau okku'yi matsīstokhotom'atsaie otokōn'.

21 Ki stīk'i otūsksīnīmats'aie an'īstsiuaie Nīn'a, nōk'otomitappo nōk'akītsōsi nīn'a.

22 Ki Jesus an'īstsiuaie, sūppa'kit; ki enix ūnanīstak'itsōsauax enix.

23 Ki otsūppopīs'si akh'iosatsīs, otūs'ksīnīmatsax ipokītsūppo'piīax.

24 Ki satsit iek'opaikĩmskau, ki ai'sik opai-
kĩmskau akh'iosatsis; ki ai'okau.

25 Ki otũs'ksĩnimatsax otsit'totaakikax ki
otsitsiksekenokikax, ki an'ĩtsiikiau aie, Nin'-
a kũmłotse'piokĩnan: nitaks'ĩnetspĩnan.

26 Ki an'ĩtsiuax kumauk'sikopu puau aisk
kitsenũkumaitũkipuau? Itũmit'sipuau, ki
ai'sitsipsattomẽsts sopu'ists ki pai'kĩmskaiĩsts;
ki ikũnau'maitsiẽsts.

27 Ki nĩn'ax skai'etũkkiau, ki an'iau,
Tsũkhtanĩstap'ĩnauũkhtauts, sopu'ists ki o-
mũk'sikĩmi manĩtse'tokẽsts?

28 Ki otopũmmo'si Gergesenes istauũsĩn'im
ito'tatsemiau aie natsitappi sauumitsistaawx
pakh'tokĩnattsiikiax, aken'imanĩsts itsũx'iax,
eks'kainixiikiax, matap'pi matokottotsitsko'-
pats.

29 Ki satsit, aisokse'puyiau, ki an'iau, Tsa-
akanĩstappikitsĩmattopĩnan, ksẽsto'ã ki nẽs-
tũnan, Jesus, Ap'istotokiuã okku'yi? kikũt'-
tautotopa kũkkit'sikĩmatsĩstotoksĩnan otsau-
om'o'tosi itaiksĩtsikumiopi kũk'kit'sikĩma-
tsĩstotoksĩnan?

30 Ki Pĩstsĩksi'pio akaiẽm ak'sĩnix itau'yiau.

31 Ki sauum'itsistaawx au'kũmũnĩtsiauaie
ki an'ĩtsiauaie, saiai'pixĩkĩnaniki, nũk'itsi-
pĩsĩnaniau ak'sĩnix.

32 Ki an'ĩtsiuax kũkku'. Ki otsũksax,
ak'sĩnix itsipim'iax: ki, satsit, kũnak'sĩnix
itsĩn'aukskasiau inno'tsĩstũppakui, ki omũk'-
sikĩmi suioks'kasattomiau, ki inets'iau.

33 Ki anniks'isk matap'pixk ũsks'kũmiĩsk-
ax itsĩs'tũpaukskasiau, ki akap'ioyĩs itsipim'-
iau ki ai'itsĩnikũttiaua, ki anniks'isk ma-

tap'pixk pakh tok kīn at tsixk sau um'itsista awx mats'itsīn nīkōt tsia u ax.

34 Ki, sat'sit, Kōnai'tappix ikōnai'sūx ki-tsīmiau akap'ioyīs mōk it totatsem ōsau Jesus: ki otsīn no'ōssau aie, au'kōm ōn ītsia u aie mōks'-īsta pu saie otau'ōssu ai.

CHAPTER IX.

KI itsūppo'piu akh'iosatsīs, ki ito'pūm mo ki otau ūtakap'ioyim ito'to.

2 Ki, sat'sit, itotsīp'ia u aie nīn'nau, ai'pakh-puyiu, īstokhai'tsiu ūksīn': Ki Jesus otsīn īs'-saie otau mai'tūksu aia x an ītsia u aie ai'pakh-puyiūā, Noko'a, ōkh'sitūkkīt; kitsau um'itsitappiisīsts īksīnip'ia u.

3 Ki, sat'sit, stsīk'ix ai'sīnakix īstai'au am'-o (*nīn'nau*) makapie'puyiu.

4 Ki Jesus īksīnīm'ēsts otūs'tapu au ēsts ki an'iu, kumauk'itsit atopu au aīsk s maka'pi ku'-skēttsipōppu au ēsts?

5 Tsīm'a ksīstspa'pi, kōk'anīsi, kitsau um'itsitappiisīsts īksīnip'ia u; ki kōk'anīsi, Nipuat' kī au ōkat'?

6 Ki kōks'ksīniisuai Nīn'a okku'yi ikōts'-ksīnīmēsts sau um'itsitappiisīsts annom' ksōk-kum (itūm'an ītsia u aie aipakh-puyii) Nipuat', matsit' kitūk'sīn, koko'ai īs'taput.

7 Ki itsipuau' ki oko'ai itsitap'po.

8 Ki akai'tappiii otsīn īs'sax, skai'etūkkia u, ki a'tsīm mīmīa u aie Ap'īstotokia u annōk' i-kotsiu'ōk matap'pix otūmap'sīn nī.

9 Ki Jesus otaumatto'si, nannuyia u aie nīn'-

nau, an'istau Matthew, itaupii'inai itai'ponita-topiaie, ki an'istsiuaie Süppa'kit. Ki itsipua' ki pokio'attsiaie.

10 Ki ün'niitsiu Jesus otsitsips'taupissi nap'ioyis, otau'yissi, sat'sit akai'tappiaiu publicanix ki sauum'itsitappix, itsito'taipimiau ki ipokau'pimiauax (*Jesus*) ki otüs'ksinimatsax.

11 Ki Pharisees otsinno'össax, itünis'tsiaua-ax otüsksinimats'axaie. Kitsin'aimoau mauk-opoks'oyimiax publicanix ki sauum'itsitappix?

12 Jesus otokh'tsisaie, an'istsiuax, anniks'isk matap'pixk ikut'totoaxk matsimmükita-pi'uaxau assokinakki, anniks'isk matap'pixk ai'okhtokosixk kimük'ittappiaiu.

13 Is'tapuk, üs'ksinik man'istap'ipi, nit-ökh'sitsip kim'apiisinni, ki nimatökh'sitsipats ikit'stüksinni: tük'ka nimat'ütotopa nö'k'ai-niköttosau moköm'otsitappix möks'isauaitsi-tasau, sauum'itsitappix nimut'oto.

14 John otüs'ksinimatsax otsitüm'ittotaak-ax, ki an'iau, Tsan'istapiu'ats nimutsauau'yi-pinan nestün'an ki Pharisees, ki kitüsksinim-atsax küttaisauau'iu'axau?

15 Ki Jesus an'istsiuax küttau kotau'yesiu-axau man'okkemiuök oko'ai istokos'ix, itsa'-kiitawpissi man'okkemiuök? Ki annists'isk ksistsiku'ists ak'otoiau man'okkemiuök otai'akitotoawpistskaie, ki akotümsauau'yiau.

16 Kimatanipsospuau makap'isokösists; annik' psak'sinik aksoksipinikau ki saku'a-pinikan aksistüpaipinikau.

17 Matap'pix matomaisüppasuyinimësts mani'ists mñ'iokkeists ükautokeissuyinists, öks'ka kümipinikau ük'autokeissuyinists, ki

mīn'ioke ak'saikīmsskau, ki aks'iksistsuyin-asiau: Manīn'iokeīsts itsūppa'suyīnīmau man'otokeīssuyīnists ki ai'aketōkhsiau.

18 Otsakiaisītsīp'sattosax annists'īsk epo-awsīsts, tukskūm'īni eenakin'ai itoto'īinaī ki a'tsīmīmīmaie, ki an'iu, Nitūn'na ūk'ainiu; puk'siput ki kotsīs'i tsīxen'īs, ki aks'ipuitap-pīiu.

19 Ki Jesus itsipau', ki itopokom'īuaie, ki otūksnīmatsax mat'opokomiauaie.

20 Ki sat'sit ake'uā, au'atūnikau ūksaumawksaikīmsskau otok'tokossīnni na'tsikoput-tuyi stuyī'īsts, itsūp'paatsīuaie, ki itsīx'enīm-aie opekakūn'īmaniaie:

21 Tūk'ka, īs'tau, ksen'īmīniki opekakūn'īmani, nītak'okuttotoko.

22 Ki Jesus ito'tūkkau; ki otsīnnō'ōssaie, itūnī'u, Nitūn'na, ōkh'sitūkkīt, kitau mai'tūksīnni kumut'okuttotoko. Ki ake'uā annik'itokut'totau.

23 Ki Jesus otsītto'taiپیisi eenakin'ai oko'-ai, ki otsīnnō'ōssax au'yesīx ki matap'pix eīs'-tsekīniau,

24 An'īstsiuax, anīs'tapaauk, ake'kuūn matsenīu'ats, ai'okau. Ki itai'īmīuaie.

25 Ki otsīs'tūpskoōsax matap'pix, itsipīm, ki ito'tsīmaie, otsīs'aie, ki ake'kuūn itsipau.

26 Ki otap'īstutsipi, annik' auōsīn'īk, mot-ūs'ksīnīpaie.

27 Ki Jesus otsīstūpau matta'atossi, na'tokūmi naps'tsīx nīn'ax ipokīuo'īax, ki aisokse'-puyīax ki an'iau, David okkui', Kīm'okīnan.

28 Ki otsītsipīs'si nap'ioyīs, naps'tsīx ito'to'yīauaie: ki Jesus an'īstsiuax kikūtau'mai-

tsipauau nõk' okotün istutsis? An' istsiiau aie
A, Nin'a.

29 Itüm'itsixeniuax oõps'puauax, ki itüní-
u, kanisto'maitsipuai, ünnianistsis'.

30 Ki itsikau'opiii oõps'puauax: ki Jesus
saiemiuax mõkstanis'tosax matap'pix.

31 Ki osto'auai, otsis'tapusau ikõnai'tsinni-
koyiauax matap'pix annik'auõšin'ik.

32 Ki otsüksax, sat'sit ito'tsīpiau aie kūt-
tai-ai'puyiu sau um'itsistaaw pakto'kinat siu aie.

33 Ki sau um'itsistaaw otsai'piksistõssaie,
kūttaiai'puyiü itse'puyiu: ki kõnaitappix
skai'etükkiu, ki an'iau, matsikainip'ats Israel
istauõšin'im.

34 Ki Pharisees an'iau sau um'itsistaawx
otsin'aimoauai itai'sai piksistsiuax sau um'itsi-
staawx.

35 Ki Jesus itap'auauõkau kõnau'akapio-
yists, ki inük'akapioyists, ki itüs'ksinimats-
tokiu ota'toiapioyimoauësts, ki ai'semokiu
nin'naiisinni istõkhs'itsiniksinni, ki õk'kut-
tutsimësts matap'pix otokõnai'ok tokosuauësts
ki otokõnau'atünikauests.

36 Ki otsinno'õssaie otappiisn'na, kaiim'iu-
aie, tükka üs'tsimsiu, aneto' manistau'anetopi-
ax emük'ikīnax saiits'tsissi üks'kümokiuä.

37 Itüman'istsiuax otüsksinimatsax, akau-
o'yi insin'manists, ki ap'otük kix unna'tosim-
iau;

38 Atsim'oiiküttok insim'manists istšin'nau
mõk'itüpskoõsax otinsimmanists apotük kix.

CHAPTER X.

OTSIPUK'SÜPINNIKÖTŮSAX na'tsiko-
puttsiau otŭksinimatsax, ikotsiu'ax otŭm-
ap'sinni mök'saipiksistosauax sauum'itsistaax,
ki mök'okuttutsisax amian'istokhtokosists ki
amian'istatŭnikĕsts.

2 Na'tsikoputtsixk itoköt'tsiuax otsin'ikös-
oauĕsts am'ostsiaukiĕsts; Matom'itappiu, Si-
mon, mat'anistau Peter, ki Andrew oskŭn:
James, Zebedee okku'i ki John oskŭn';

3 Philip, ki Bartholemew; Thomas, ki Mat-
thew, annök' publicanök; James, Alphæus ok-
ku'i. Ki Lebbæus, mat'anistau Thaddæus;

4 Simon, Canaanite; Ki Judas Iscariot an-
nök' aien'ŭpanistsiuōkaie.

5 Anniks'isk natsikoputtsixk Jesus itoköt'-
tsiuax ki saiem'iuax ki an'istsiuax, Gentiles
oksoku'auĕsts pinitap'pok, ki Samaritans ot-
akap'ioyimoauests pinŭt'sitsipik:

6 Ki Israel oko'au otomŭk'ikinaumix ats'ax
is'tapuk.

7 Ki auau'ōkainoniki sem'okik, ki anik',
spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni asttsiu'.

8 Ai'oktokosix kut'tutokau, leperix ĭssin'-
nomokau, enix' nipua'atsokau, sauum'itsista-
awx sai'aipiksistokau; Kitsiksist'okoko, ksist-
oko'tŭkkik.

9 Gold ki silver ki brass pinitŭp'pitŭkkik
kitsitai'sŭpopumatsopuauĕsts,

10 Assuia'tsĭman pinots'ik aumatto'ainoai-

niki, pinots'ikau na'tokaists spiks'isokšists, ki a'tsikists, ki otoats'ists; ap'otükkiuã ak'-otsïmaie otso'ošin.

11 Annik' akap'ioyisk kitai'akitsipipika süppo'öttseatsik annök' öks'apsiuök; ki annim' stau'pik kitsauomai'sükskitsissuai.

12 Ki pim'innoainiki nap'ioyis, ksema-tsïm'attok.

13 Ki ökhs'issi nap'ioyis ünnianistsito'tos kitsin'nüstseisauësts; ki sauökhs'issi ünni-anistsska'atok kitsin'nüstseisauësts.

14 Ki annök' kiküt'tautokök, ki küt'tauots-ïmikök kitse'poawsists, sükskitsim'innoainiki annik' akap'ioyisk sotsik'asattok.

15 Kitau'münistopuau akök'itsïmaiksistsikuik Sodom ki Gomorrha ak'skitstom annik' akap'ioyisk.

16 Sat'sik emük'ikïnax mïs'tüpskoawki apis'ix neto'yik kanistsis'tüpskopuau: mokök'-ik manistsokökipi pitse'ksïnax, ki ikkïnaps'ik manistik'kïnapspi kükku'ix.

17 Ki üks'kümokau matap'pix; kitakau-müts'kaukau akök'itsïmani, ki otatoi'apio-yimoauësts kitakitaipstüsistsipis'okou;

18 Kinin'ax ki omüx'inax kitakittüp'ip'iokoai, nësto'a kumut'aiakaitüpipiokoai, kökkite'nüpanistosau ki Gentiles.

19 Ki aumüts'kaukuïnnoainiki pinistak kök-ünistse'puyisuai; annik' kitak'okokoau kitai'-akanipuai.

20 Kimats'epuyipuau, Kïn'oau osta'aw ksësto'au itsipstai'puyiu.

21 Ki umu'pappiipi akumüts'kaiuaie umu'pappiipi möks'eïnsi, ki nin'a akumüts'kai-

uaie okku'i; ki pokax aksenūpanīstaiāu un'o-
auax ki oksīs'toauax mōks'enitōsauax.

22 Ki kōnai' tappix kumut'akaukīmokoaiāu
nēsto'i; ki annōk' eikak'īmauōk umuts'ipai-
tappiuaspi akitsikōmotse'piauaie.

23 Kīm'atsīstototsenoainiki tuks'kai akap'-
ioyīs, mīs'tūpokskasik stsīk'i: kitau'mūnīsto-
puau kimatakōkōnitotopuau Israel īstokōn-
au'akapioyīsts otsauomai'akotosi Nīn'au ok-
ku'i.

24 Ūksnīmats'au matskītsīmiu'ats otūs-
ksnīmats'tokiuā, ki apotūk'kiuā matskītsīm-
iu'ats otsīn'aim.

25 Ōkh'siu ūksnīmats'au mōketūm'an-
īstsau otūsksnīmats'tokiuā, ki apotūk'kiuā
mōketūm'anīstsau otsīn'aim. Anīstsīn'nikōt-
tūsauaie nap'ioyīs otsīn'aim Beelzebub, ak'-
staiānīstsīn'nikōttaiaū itsīpstau pixk oko'ai?

26 Pin stūn'nokau; matsekipats akstaisaii-
pasokīnnīs; matsitsiksīs'pats ak'staisaiīksnīs.

27 Kītse'itsīnikopuai ski'natsii matai'itsīn-
ikok ksītsiku'inatsii: ki kitai'okhtsipuai ko-
tokhīs'suai, sem'ik spots'im nap'ioyīsts.

28 Ki pinstūn'nokau anniks'īsk akenitom-
ixk mostūm', ki sta'aw matokotsenītsiaū'ats:
stūn'nok annōk' ikots'enīts iuōkax mostūm' ki
staaw stakhts'im.

29 Natokūmix sīstsix kūttomūtaiponitau'-
atsax nitsipūn'asaini? ki tuks'kūm matakīt-
totsīsiu'ats ksōk'kum sauūs'ksīnoūssi Kīn'o-
au.

30 Kitoku'yikīnsīsts ikōnūks'topiau.

31 Piniko'puk; kitots'itskūkaiīxkīmīmipu-
au akaiēm'ix sīstsix'.

32 Annök' aie' nüpan ĭstsiuök matap'ii nēs-to'i, osto'i nitaks' enüpan ĭstau nĭn'ă spots'im.

33 Annök' nĭt'saietokök matap'piuök, osto'i nĭtak'saietou nĭn'a spots'im.

34 Pinstak nimut'oto ĭnnüst'sĭnni nök it-sĭt'apix ĭsi ksök'kum: nimat'otopa nök it-sĭt'apix ĭsi ĭnnüst'sĭnni, ĭnnu'stoan nimut'oto (*nök it-sĭt'apix ĭstos ksök'kum*).

35 Nimut'oto nĭn'au ki un'ni mök'itsipotsĭs-tĭm motse ĭsau, ki otün'ni ki oksĭs'tsi, ki äum'si ki maawks'i mökitsipotsĭs-tĭm motse ĭsau.

36 Ki nĭn'au aks'ikatummĭuax otopok-au'pimix anniks'isk matap'pixk oko'ai ĭtsĭpst'staupixk.

37 Annök' ai ĭs'tüpük omĭmmiuök un'ni nēs-to'i nimatokotsinanük'ats: ki annök' ai ĭs-tüpük omĭmmiuök oku'yi ki otün'ni nēs-to'i nimatokotsinanük'ats.

38 Ki annök' sauots'ĭssi otaiiĭnan'i sauopokiu'o'osi nēs-to'ă, nimatokotsinanük'ats.

39 Annök' ikon'ĭmök opai'tappiisĭnni, ak'-atstomaie; annök' at'stomök opai'tappiisĭnni, nēs-to'i itat'stomaie, ai'ak okonimaie.

40 Annök' kĭto'tokök nito'tok; ki annök' nito'tokök ito'toyeuäie annök' nitse'tokükök.

41 Annök' ito'toyeuök prophet otsiprophetisaie otak'okuyĭssi prophet osa'kinosĭnniaie; ki annök' ito'toyeuök moköm'otsitappiuă ot-o'kömotsitappiisaie, otak'okuyĭssi moköm'otsitappiuă osa'kinosĭnniaie.

42 Ki annök' ai'ak utükku yiuök sto'kĭmi tuks'kümi anniks'isk inüks'tĭm ĭxk otüs'ksĭn-ĭmatsössaie, kitau'mün ĭstopuau matak at-stom'ats osa'kinosĭnniaie.

CHAPTER XI.

KI un'niniitsiu otai'ksistan istössax na'tsiko-putsix otüşksinimats'ax itsistüpa'a tomaie möküşksinimatstoksi ki möka tsim'sem öksi ot'akapioyimoauësts.

2 Annok' John itsipsts'taupissi itai'okiakiopi otokh'tsisësts Christ oiapistutsipists'aie, itoköt'tsiuax na'tokümix otüşksinimats'ax,

3 Ki an'istsiu aie, kikütami'pa annök' aiakoto'ök, ki nökö'apsümmösinan noke'tsimi?

4 Jesus an'istsiuax, mis'tapuk, matan'istsin-nomok John annists'isk kitokh'tsipuauëstsk ki kitüş'satsipuauëstsk:

5 Naps'tsiox üs'süpiu, üs'tsekaiix iköm'ot-auauökaiu, leperix issin'aiu, küttai'ai'okhtsimix ai'okhtsimiau, enix'aipuau'iau ki kım'-atapsix atsımsem'aiu ökh'sitsiniksinni.

6 Ki atsım'siu annök' küttai'itstskımskükiuök nësto'i.

7 Ki otsis'tapusax, Jesus otaumütüpaiitsin-nikoösauaie akai'tappix John, Tsan'istappiü-ä kumutsitappopuai ksıs'tapskökkum kök'-satsipu ai? Küttaitstsip'a apai' sopu'yi itau'-ütöpäpokaiiu?

8 Ki tsan'istappiüa kumut'sitappopuai kök'satsipu ai? Küttaitstsip'a nin'naii ikikın'istotosiu? Anniks'isk ikikın'istotosixk itot'okoyiau Omüx'inax oko'auësts.

9 Ki tsan'istappiüä kumut'sitappopuai kök'satsipu ai? Küttaitstsip'a prophet? A, kitan'istopuau skıtsım'iu aie prophet.

10 Annök sınu', sat'sit, nitse'tomoto küt-

tau nito'tokatatsisau kostoksīs', ki ake'tomso-
kapapīstutsimaie kokoku'i.

11 Kitau'mūnistopuau anniks'isk itsipok-
ai'immokixk akex, mats'itsstipa ōk'skītsīmiaie
John Baptist: ki annōk' inūks'tsīmōk spots'im
īstsīn'naiisīnni ai'skītsīmiuie.

12 John Baptist īstsīksīs'tsikuīsts, puk'sūpi-
ksīstsikuīsts spots'im īstsīn'naiisīnni itūsk'o
tuitsipiop, ki ūskotui'tsipimix itūsk'otuitsi-
pimiau.

13 Konai'prophetix ki okōk'itsīmani aie'-
nūpanistomiauēsts otsauomoto'si John.

14 Ki mak'otsīmenoainiki, am'auk Elias an-
nōk' ai'akotoōk.

15 Annōk itokh'iuōk mōk'okhtsīmsi ūnan-
īststokh'tsīs.

16 Tsa nitai'akanipa annōk' o'tappiisīnōk
manīstsīn'naiipuaiu? Netoinitsi'au pokax
annim' itawk'pumauawpim itau'pix ki ai'sīt-
sīpsattsiau otūk'auauax,

17 Ki an'īstsiuax, kitsik'ūtto mopīnan ki
kimat'spiipuau; kitau'yīmopīnan ki kimau'-
kaiisuauēsts kimatakipuauēstsau.

18 John oto'tosi matauyiu'ats ki mataisīm-
iu'ats, ki an'iop pakh'tokīnatsiu sauum'itsi-
staaw.

19 Nīn'au okku'i oto'tosi, au'yiū ki ai'sīm-
iu, ki an'iop, sūm'mīs, aīstoks'oyiū ki aīstok'-
sīmiu, publicanix ki sauum'itsitappix otūk'au-
auax. Ki mokōk'sīnni o'kosīx oto'kōmotsīs-
tu tokaie.

20 Itau'mūtūpsītsīpsattomēsts akap'ioyīsts
annim' otsīt'apīstutsipīsts ot'apīstu tūksīsts
otsauomai'sauaītsitūsax.

21 Kitak'oksīnip maka'pi, Chorazin! kitak'-oksīnip maka'pi Bethsaida! nitsīt' tsipstsapīstutsipīsts kitakap'ioyimoauēsts nitsīt' tsipstsapīstutūkkitopiau Tyre ki Sidon īstak'apioyīsts is'taisūm misauaitsi tauopiau īksīm'matūkki-ai pīstsīsts ki makh'skītsīsts.

22 Ki kitan'īstopuau Okōk'itsīmani īstsi-ksīs'tsikui manīstak si ksīsts'papspi ksēsto'a, aks'īsi ksīstspapiau Tyre ki Sidon.

23 Ki ksēsto'a Capernaum, kitspīn'nok o spots'im, hades kitaks'īn nīs simoko; omūk'ap-otūksīsts kitakap'ioyim itap'īstutsipiau it-tsipstsapistutūkkiopiau Sodom, is'taisaki aitai-tsiopi.

24 Ki kitan'īstopuau, Okōk'itsīmani īstsi-ksīs'tsikui manīstak si ksīsts'papspi ksēsto'au, aks'īsi ksīstspapiu Sodom.

25 Annik' Jesus an'iu, nitōkh'sitūkki nīn'a, spots'im ki ksōk'kum īstsin'aimi, kitai'ksīsat-tokiauēsts annīsts'īsk mokōk'ietappix ki kit-ai pasok'īnomoai au inūk'sipokax.

26 Ūnnianīsts'it Nin'a; manīstōkh'sipi kit-sitsi'tan.

27 Nin'a otokōnai'nanīsts nitokok: ki matsitsipa īksīnnu'yiaie okku'iaie Nin'-a nits'ksīnnu'yiaie; matsitsipa īksīnnu'yiaie Un'ni, okku'i nits'ksīnnu'yiaie, ki annōk īksīnīmats'stokōttseuōk Un'ni.

28 Puksiapa'akik kōnai'ikapotūkkix ki i-kōnūs'soksīstsi, ki kitak'okotopuau īssik'sis-tsi kosīni.

29 Nokhkin'ni kīn'attok, ki īksīno'kik; nitsik'kīnapsi nimat'omūkimuspa; ki kitak'-

okonip u au ku'skēttsi pōp pu au ēsts īstsīk'sīs tsi-
kosīn ni.

30 Nokh kīn'ni ksīsts'papiu, ki nitopa'tūk-
sīn sōk'otsiu.

CHAPTER XII.

ANNIK' Jesus Issīk'opi iksīstsi kui itsisūp-
pok a'a tomēsts napaiēn īn sīm man īsts; ki
otūsksīn īm ats'ax au'notsi ax, ki aīn'as īsts au-
mūt ūp'ots īm i ax ki itaumūt ūp'io atom i ax.

2 Ki Pharisees otsīn no'ōssau ax, an īstsi au-
aie, sūm'mīsau kitūsksīn īm ats ax mat'ōkhsiu
otap'īstutsip u au ēsts annok' īssīk'opi iksīstsi-
kui k.

3 Ki an īs'tsiu ax kikūt tan īstop u au'ats
David otap'īstutsipi ot au'notssi ki ot opok-
om'ix;

4 Man īst'sipipi Ap'īstotok i uā oko'ai, man-
īstau'at topiau otsitau'pipi īstske'tani annik'
kūt'taōkhsiik mōks'au attosi ki ot opok om'ix
mōks'au attos ax aie, ki kak'ōkhsiu natoī'apie-
ku ax mōksau attos au aie?

5 Ki kikūt tan īstop u au'ats okōk'itsīmani
natoī'apieku ax man īstap'otūkip i au īssīk'opi
i k sīstsi kui otsi tsips'tau pīsau omūk'ato i apio-
yīs kimatsikiu'ats.

6 Ki kitan'īstop u au annom' itstsiu' tuks'-
kūm ki skīt'stom omūk'ato i apioyīs.

7 Ki kitsksīn i'topi man īstap'ipi nitak'ōkh-
sitsip kīm'apiisīn ni, ki nimatakōkhsitsipats

i kīt'stūk sīn ni, kīs'tai sau o tui' mau o pia u kūt-tau tui maixk.

8 Nin'a okku'i itsīn'au attom īn aai issīk'opi iksīstsi kui.

9 Ota'atsīstapusi, ota toī'apio yimoai itsipim;

10 Ki sat'sit, nīn'au itsīps'taupi īn ai, ki otsīs'i ipō'kōttsiu aie. Ki aisūppo'ōt sesattsiu aie, Kūt ai'ōkhsiu ats issīk'opi iksīstsi ku īsts ōk'okuttotoōsi? mōks'enūpan īstūs sau aie.

11 Ki an'īstsiu ax, Ūn'nats nīn'au kitopok-ittappi'īm moau maksinan'si tuks'kūmi emūk'ikīna, īstsūp'popi īssaie atūn'ia ksīn issīk'opi iksīstsi kui, Kūt tom ai'ak stai sau tu yiu ats aie?

12 Nīn'au kūt tom ai'skītsimiu ats emūk'ikīna? Ūn'nikaie itōkh'siu mōk'ōkhsap īstutūk-si issīk'opi iksīstsi ku īsts.

13 Itūman'īstsiu aie nīn'au, Sauksikīns'tsiakit. Ki itsauksikīns'tsiak iu; ki ikut'tutsip-ai ne toī'nitsiu aie otat'otsīsi.

14 Itūmit'sūksiau Pharisees, ki ikōnau'kōk-itsīmattsiau aie man īstaks'en itaw pia u aie.

15 Ki Jesus otsksīn īssaie, itsīstapu': ki akai'tappix ipokiu o'ia u aie, ki ikōnau'kuttutu yiu ax;

16 Ki sokap'an īstsiu ax mōk stai ītsīn nikoōs-ax' aie:

17 Mōks'enūpan īstosi Esias otan'ipi, ki an'iu,

18 Sūm'mok, nitap'otomok, annōk' nitse'nini wattau ōk; nitūk'omīm mau, nu'skēttsipōppi nimut'ōkhsīm mau: nitakitsipoto ai'īn ai nitsista'awi ki akan īs'tsīn momoyiu ax Gentiles ōkōk'itsimani.

19 Mataketskau'ats matak soksipüppisüm'-ats; mat'akitsstipa matap'pi mök'okhtsisaie otse'poawsists mokso ku'ists.

20 Apai' otük'itsissi matakšinükiau'ats: flax setsis'si matakütsim'atsaie otsauomai'tüpskisaie okök'itsimani mök'itsskitsstani.

21 Ki otsin'ikösim Gentiles ak'au maitsimiau.

22 Tüks'küm ito'tsipotoau pakhts'istümattseu Sauum'itsiStaaw, naps'tsiu, ki mataipuyiu'ats: ki ikut'tutuyiuäie, ki naps'tsiuä it'süppiu ki küttaipuyiuä itse'puyiu.

23 Ki kõnai'tappix it'skaie tükkiu ki aniau kütamiu'ats David okkiu?

24 Pharisees otokh'tsimsau, an'iau, Am'onn'au, matomaisaipiksistsiu'atsax Sauum'itsiStaawx, Beelzebub Sauum'itsistaawx otsin'aimoai, umutai'saipiksistopiax

25 Ki Jesus isksinnu'yiax otüs'tapiax ki an'istsiax, Nin'naiisinni ai'aketotoki ak'eitsinikau; ki akap'ioyis ki nap'ioyis aiaketotokiau matakspuitsiuats:

26 Sauum'itsitappiuä satüp'iksistussi Sauum'itsitappiuä, aiaketsistotosiu; ki otsin'naiisinni küttomaksipuitsiu'atsaie?

27 Satüp'iksistainikiau Sauum'itsiStaawx, Beelzebub nimut'satüpiksistaiäu, Tükka'ko'-kosix itsatüpiksistsiu'atsax? Ün'nikaie osto'auai kitak'okökitsimükou.

28 Ki Satüp'iksistainikiau Sauum'itsistaawx Ap'istotokiuä otsista'awmi nimut'satüpiksistaiäu Ap'istotokiuä otsin'aiisinni kito'taakoai'ini.

29 Misköpin'ai oko'ai Tsa'akanistokotsitsi-

pim'atsaie, mök'itauksistutsišaie ope'kanists-
aie, sauotüm'isksiptüstusaie mīsköpin'ai? ki
ak'otümoksisstutsīmaie oko'ai.

30 Annök' niküt'taispummokök, niköttum'-
a: annök' niküttau pokomoawk'iakimauök au-
anit'apiksistükkiu.

31 Ū'n'ikaie kitan'istopuau, amian'istsau-
umitsitappiisinni ki amian'istitüpsauokömots-
e'poawsists Apīstotokuā akitsksīnoaiau ma-
tap'pi; ki annök' akitüpsauo'kōmotsepuuiuök
Atsīm'istaaw matakitsksīnoau'ats.

32 Annök' itüp'sauokōmotsepuuiuök Nīn'-
au Okku'i ak'itsksīnoau, ki annök' itüpsauo-
kōmotsepuuiuök Atsīm'iStaaw mat'akitsksīn-
oau'ats annom' ksök'kum ki aie'nissi otsīs-
tūpipuitappiisinni, mat'akitsksīnoauats.

33 Ōkhs'apīstutos mistsīs', mök'ōkhsinas-
iu: ki makap'īstutos mīstsīs mök'okapinasi:
mistsīs' īksīno'au otsin'assinni.

34 Pitse'ksīnaipokax! Sauum'itsitappiino-
ainiki Tsa'a kitakokotünistse'poattopuau'asts-
au ökh'sists? manīsta'kauopi u'skēttsipöp-
pi, maoi' itai'puuiu.

35 Ōkhsīn'auā manīsta'kauopi ökh'si u'-
skēttsipöp-
pi sau'otsīmēsts ökh'siists: Sauum-
itsīn'nauā manīsta'kauopi maka'pi u'skēttsi-
pöp-
pi sau'otsīmēsts makap'ists.

36 Ki Kitan'istopuau Kōnai'ksistapitse'po-
awsists otakse'puyisau matap'pix aksenüp'an-
īstomiauēsts Okök'itsīmani istīksīs'tsikuī:

37 Kitse'poawsists kitakokōmotsitappiets'-
okoaiiau ki kitse'poawsists kitak'saie tokoai-
au.

38 Stsik ix Sīnak'ix ki Pharisees noküt'anīs-

tsiauaie ki an'iau, Nin'a nök'okapipinan i-
tots'tsiپی ksěsto'a.

39 Ki nokūt'anistsiuax osauum'itsitappii-
sinna ki otau'ōkotaitappiisinna itok'apsat-
sīmau; ki mat'akitstsipa ak'okotawpiau.
Tuks'kai ak'okotapiau Jonas prophet.

40 Manists'itauṗisaie Jonas mammi' o'koan-
niaie nioks'kai ksistsikuists ki nioks'kai ko-
ko'ists; ūnniak'anistsitauṗiaie Nīnau Okku'i
ksök'kum u'skěttsipōppi nioks'kai ksistsi-
kuists ki nioks'kai koko'ists.

41 Nineveh istśin'ax, akopoksipapomiauax
o'tappiisinna istots'tsissi Okök'itsīmani ki ak-
itsauotūtsepyiopiau; aisauai'tsitaiu ota-
tsīm'semōssax Jonas; ki sat'sīt, annök' skīts-
īm'iuök Jonas annom' itau'piu.

42 Amskap'iksök'kui istśin'nauake akopok-
sipapomiauaie o'tappiisinna istots'tsissi okök'-
itsīmani, ki akitsauotūtsepyiopiau: umuk'i-
tsipi ksök'kui ito'to mökitokhtsissi Solomon
otokök'sīniaie; ki annök' skītsīm'iuök Solo-
mon annom' itau'piu.

43 Sauum'itsistaaw otsai'piksistüssi nīn'au,
ikītkśök'kuyim itap'auauökau issik'opīssīni
itap'satsīm ki matokonīm'atsaie.

44 Itūmau'aniu nitak'ātsko noko'ai numut'-
sūx; ki oto'si ikon'īm nam'itaitsiu, namokh'-
ipaie, ki a'natsistutsipaie.

45 Ki itūm'itappo ki mat'tuyiuax ikīt'si-
kūmiax sta'awx, itsīs'tūpokapsiax, ki itsipim'-
iax ki itoko'attomiax: ki otsako'itappiisīni
eikīs'tūpokapiuaie ototom'itappiisīni. Ne-
to'i ak'anistsiuie ot'okapitappiisīna.

46 Otsa'kiaisitsipsattosax matap'pix, Sat'sīt,

Oksis'tsi, ki omu'pappiipix sauauts'im itai'puyiax, ai'pu in ūmiau mōk'sitsipsattōsauaie.

47 Tuks'kūm an'istsiu aie, Sat'sit, Kiksīs'ta ki kumu'pāppiipix sauauts'im itai'puyiau, ki ai'pu in ūmiau kōksitsīpsaisau.

48 Ki anni'isk ota'n'ik'isk, an'istsiu aie, Tūkka' niksīs'ta? Tūkka' numu'pāppiipix?

49 Ki itas'kotuyiuax otsīs' otūs'ksinimatsax ki an'iu Sūm'mokau niksīs'tsi ki numu'pāppiipix!

50 Annōk' ai'aksistutsimōk Nini Spots'im otsitsi'tani aie, osto'i numu'pāppiipa, nēskūn', nit'akem, ki niksīs'ta.

CHAPTER XIII.

NETO'IK ksistsiku'ik Jesus itsūks'kitsīm nap'ioyīs, ki omūk'sikīmi īssoots'i itakau'piu.

2 Isto'tuitappiix oto'taakax, ki akh'iosatsīs itsitsūppo'piu, ki itakau'piu; ki isto'tuitap-piix ikōn'itūs sui puyiau īssoots'i.

3 Ki an'istsiuax akauo'iau parables ki an'iu, Sat'sit, aisūppipum'auā itui'sūppipum mau:

4 Ki otaī'sūppipummōssi, moksoku'yi stsīk'ists itsin'nīssiēsts, ki paiu'tax itotoiax'ēsts ki itau'attomiaxēsts.

5 Stsīk'ists okotoksskui itsin'nīssiēsts otsīs'inūxksōkkuaspi; ki otsai'spīxksōkkuaspi itsīk'kūmsūskīiau:

6 Oto'tūmīskōpsi natos'i, itse'tsinitsiau; ki otsau'okōtseksau itopo'kōttsiau.

7 Stsík'ists itsín'nissiau ksissi'ix: ki ksís-si'ix itsűskiiu ki ito'satsiiuax:

8 Stsík'ists ökhs'ksök kui itsín'nissiau, kiits-ín'asiau, stsík'ists kepíp'pui, stsík'ists nai'íp-pui stsík'istsniíp'pui.

9 Annök' ito'kiuök, ůnanístokh'tsıms.

10 Ki ůksınĩmats'ax ito'toyiauaie, ki an'-istsiauaie, Kumauk'sıtsıpsattaiıksixau parables?

11 Nokűt'anístsiuax, kitokokoau kök'its-ksınıisuai spots'im ıstsın'naiısınni itse'kipi, ki osto'auai matokotau'axau.

12 Annök' nan'naniuök, ak'okotauaie, ki akakai'naniu: annök kűttainan'iiuök, otsinan-attopi ak'otsipaie.

13 Ůn'nikaie numut'ũnístsıtsıpsattaiu parables, ıssűppıs'au möksta'apsau; okh'tsım-sau mökstau'okhtsımsau, mökstai'ıksınnisau.

14 Aien'űpanıstom'ěsts Esaias, otan'ipi, okh'tsımeniki kitak'okhtsim, ki kimat'akok-sınipa; ki sűppi'niki kitakűts'api, ki kimat'aksınipa:

15 Am'o o'tappiısınna u'skěttsipöppısts mi'ěsts, ki okhtok'ouăsts matomai pumokhtsımiu'axau, ki oöps'puauax naps'tsiıax; möksta'apsax moöps'pix, möksta'okhtsımsěsts mokhtok'ısts, mökstau'okhtsımsěsts mu'skěttsipöppısts, mökstaisauai'tsitau, nok'staukututuawau.

16 Atsım'siau koöps'puauax, aiapiau; ki kokhtok'ısts, ai'okhtsımiau.

17 Kitau'mũnıstopuau, akaiēm'ix prophet-ix ki moköm'otsitappix ai'puınűmiau mök'-satsısauăsts annısts'isk kitai'nipuauıtsk ki

matsinim'axauēsts; ki mōk'okhtsisauēsts an-nists'isk kitai'okhtsipuauistsk, ki matokhtsim'-axauēsts.

18 Okhtok ai'sūpipummauā parable.

19 Matap'pi okhtsis'si nīn'naiisīnni istse'-poawsīn, ki sau'o'kōmotokhtsisī, itūm'ipuksī-pu Sauum'itsitappiuā ki ito'kasattomaie an-nik' itsūp'ipumattopik u'skēttsipōppi. An-nōk'auk mat'sīmaie īstsūpipum'ani mokso-ku'i.

20 Annōk' mat'sīmōk īstsūpipum'ani ok'-otokskui, ai'okhtsimiu epō'awsīn, ki otse'tam-etūksīnni mat'sīmaie;

21 Mat'auūtsitstipa kōk'seksi, ki mataks-isūmsu'ats; ikikīn'etūksīnni ki ūksistutūk'-sīnni otos'au, atsim'epoawsīnni ūn'nikaie ito'toiau, īsts'kīmskūkiu.

22 Annōk' mat'sīmōk īstsūpipum'ani ksīs-sī'ix, ai'okhtsimiu atsim'epoawsīn; ki annok'pai'tappiisīnni īstap'aitsitani, ki spūkīs'sists ito'satstomiauaie atsim'epoawsīnni, ki mats-inasiu'ats.

23 Annōk' mat'sīmōk īstsūpipum'ani ōkhs'-ksōk kui, ai'okhtsimiu Atsim'epoawsīnni, ki mokōm'otokhtsīmaie; ki itsin'asiu, stsikix, kepīp'puyi, stsik'ix nai'īppuyi, stsik'ix niip'-puyi.

24 Stsik'i parable an'īstsiuax, ki an'iu, Spots'im'īstsinnaiisīnni netum'an'īstsiu Nīn'-au, annōk' ai'sūpipumauōk ōkh'sisūppi-pum'ani otsin'sīman;

25 otai'okasax otap'automokix, okatum'i ito'toyiuāie, ki ōkh'sisūpipumani ipa'soksūp'-pipumau makap'sūpipumani, ki itsīs'tapu.

26 Ki otsūs'kissi mattuyis, ki otsin'assi, itūmin'akuo makap'sūpipumani.

27 Ki Nin'au otapautomokix otsito'taakax ki an'istsiau aie, Nin'a, Kikūt'tai insim-atop'a ōkhsisūpipumani kitsinsimman? Tsema ito'to makap'sūpipumani?

28 An'istsiuax, Katum'a otap'istutūksinaie. Ap'automokix otan'ikax kikūt'ōkhsitūkipa nōk'itotosinan nōk'sauotsisinaniau?

29 Ki an'iu, Sa; sauau'tsiminoainikiau, makap'sūpipumani, kōkskakūm'sauotsipu ai ōkhsisūpipumani.

30 Unnianist'sūskisau mōk'itotosi pokiak'sinni: Ki pokiak'sinni oto'si, nitak'otūmanistaiau ai'pokiakix, matom'omoipotokau makap'sūpipumani, ki is'ksipikau kōk'kitsetsinsissuaiau; ki istūp'omoipotokau napaiēn'insimman nitapaiēn'iokoai.

31 Stsik'i parable an'istsiuax, ki an'iu, Spots'im istsin'naiisinni netūm'anistsiu mustard istsin'simman, annik' mat'simōk ninau, ki ai'sūpipumau otsin'simman;

32 Itsis'tūpskai nūkotsiuaie kōnai'insimmanists; ki sūs'kiissi, itsis'tūpomūkuiau insim'manists, ki itsis'tsisasiu, ki paiu'tax itototiau ki itoko'attom iax isto'kūniksists.

33 Stsik'i parable an'istsiuax; Spots'im istsin'naiisinni nitūm'anistsiu itai'kopūtstapi, annik' mat'simōk ake'u, ki kias'attom nikoks'kūmi omūk'okosix, napaiēn itui'tsiau, ki ikōnai'kopūtstopiau.

34 Am'ostsk Jesus ikōnai'sitsipsattsiu āsts matap'pix parables itai'sitsipsattsiu; ki sau-

omai'sītsipsissi parable matomaisitsīpsatsiu-atsax :

35 Mōksenūp'anīstossi Prophet otanipi, ki an'iu, nimutaksipa'kuiaki parables; nitaks-e'poattopiau annists'isk kai'sattop'istsk ksōk'-kumā sauom ap'āsto toawsi.

36 Ki Jesus aiis'tūpskuyiuax matap'pix, ki itsit'sipim nap'ioyis: ki otūksinīmatsax otsi-tota'akax, ki an'iau noksksinīm'atsokinan parable makap'itaisūppipumapi īnsīm'man.

37 Nokūt'anīstsiuax, Annōk' itai'sūpipum-auōk ōkh'si īnsīmmani Nīn'au okku'yi am'ini;

38 Insīm'man konai'tappiua; ōkh'si īnsīmmani, nīn'naiisīnni īsto'kos'ix; ki makap'iīnsīmmani, Sauum'itsitappiua ō'kosix;

39 Katum'a annōk' ai'sūppipumat tomēsts, Sauum'itsitappiua itamiu; pokiak'sīnni ksōk-kum aiksiuo'si; ki aipo'kiakix, atsim'otokatā-tsīsau,

40 Manīsts'au moipitūkipiau makap'īnsīmmanīsts ki manīstse'tsīnītspiu; ak'ūnīststsiu aiksiuo'si annom' ksōk'kum.

41 Nīn'au okku'i aks'īstūpskuyiuax otatīm'otokatatsix, ki ak'omoipotsīmīauēsts i-kōnau'kapiīsts ki anniks'isk matap'pixk, sauum'itsitappiiau ak'omoipotoyiuax;

42 Ki akitsīpst'apiksīstsiuax omūx'tsi; an-nim' ak'itstsiu asain'sīnni, ki satse'kīnani.

43 Mokōm'otsitappix akotūmīk'kūnasuyei-au, manīstsīk'kūnasuyipi nato'si, un'ouai otsīn'naiisīnni, akotsīk' kūnasuyiauaie. Annōk' itokh'iuōk ūnanistokh'tsīms.

44 Stsīki, Spots'im īstsīn'naiisīnni nitūm'-

anistsiu treasure kaias'attomaie insim'man;
kon'issi nin'au, mat'aiksasattomaie, ki otse-
tam'etüksinni itsis'tapu ki ipum'attopiēsts ot-
okōnai'nanists, ki ipum'attomaie annik' in-
sim'manik.

45 Stsik'i, Spotsim istsin'naiisinni nitūm'-
anistsiu awkh'pumapiekuūn otap'sūmmōssi
ōkh'six pearls:

46 Kon'issi tuks'kūmi pearl akai'ixkīmasiu,
itsis'tapu, ki ipum'attopiēsts otokōnai'nanists
ki ipum'attau.

47 Stsik'i, spots'im istsin'naiisinni nitūm'-
anisttsiu itau'mikau pi, annōk itsuia'pīximōk-
aie omūk'sikīmi, ki itomian'istomoipitūkku:

48 Itui'tsīssaie, itopīts'ūsskōpattomiauaie
issoots'i, ki ito'pīau, ki ōkh'six itaisūppitsi-
iau iskix; ki makaps'ix istsis'tapiksistsīiau.

49 Ak'otūmanistsiu aiksiuos'i ksōk'kum: a-
tsīm'otokatatsix ak'sipuksūpsūxiau, ki akai'-
aketaipiksistsīiau Sauum'itsitappix ki mo-
kōm'otsitappix;

50 Ki akitsipst'apiksistsīiau (*sauum'itsitap-
pi*) omūx'tsi; annim' ak'itsisiau asain'sinni
ki satse'kīnani.

51 Jesus an'istsiuax kikai'okhtsimipuauasts-
au annists'isk? An'istsiauaie, A, nin'an.

52 Itūm'anistsiuax Annōk' ai'sīnakiuōk ūs-
ksīnīmats'au spots'im istsin'naiisinni, nitūm'-
anisttsiu nin'au, iko'yiūōk, sauauts'imēsts
treasure manists' ki ūk'aisists.

53 Ki itūnists'tsiu, Jesus otaiksiu'attosēsts
annists'isk parables, itsistūpa'atomaie.

54 Ki otsito'tosi otau'ūtauōsīni otat'oiapio-
yimoai itsipst'ūksīnīmatsiuax, ki ek'skaie-

tūkkiau, ki, an'iau, Tse'ma itotsīm'atsēsts am'-ok mokōk'sīnik, ki am'ostsk ot'omūkapištutūk-sists?

55 Kūttomai'sauamīu'ats ai'satsakīuā okku'-i? Kūttomaisauainikōttsiu'ats Oksīstsi, Mary? ki omu'pappiipix kūttomaisauainikōttsiu'atsax James, ki Joses, ki Simon, ki Judas?

56 Ki ot'akemix okūttomaisauokōnopokom-ok'atsax? Am'o Nīn'au, Tse'ma itotsīm'atsēsts annists'isk?

57 Ki its'tsskīmskūkiāx osto'i. Ki Jesus an'īstsiuāx, prophet itūs'tsakōttau, sauomai'tapposiēsts otau'ōšīni ki otauūt'okoai.

58 Otsauomai'tūksuai ūn'nikaie itsauomapištutūkkiu annim' akauo'yiēsts ūkkūk'umapotūksists.

CHAPTER XIV.

ANNIK' Herod tetrarch okhtsīm'attomēsts Jesus otap'īstutsipīsts,

2 Ki an'īstsiuāx otap'otomokix am'omauk John Baptist; enio'sīnni mat'sipuau; ūn'nikaie ūkkūk'umapotūksists itap'īstutsimēsts.

3 Herod ūkai'eēniuaie John, ki aiīs'ksipīstsiuaie, ki itsok'īuaie osto'īaie Herodias, us Philip otokeman'īnaai.

4 Tūk'ka John an'īstsiuaie matōkhsiu'ats kōk'otoōssi.

5 Ki otai'aksenitossaie, stun'nuyiuāx matap'pix, tūk'ka īksīnnu'yiuāxauaie prophet.

6 Ki otai'totstsīssi Herod otsit'sipokaiipi, Herodias otūn'ni itūt'sikipiu, ki itsūp'īstutuyiuaie Herod.

7 Itsiksis'toatsiuaie atoŭn'issinni mők'itto-kotossaie otan'istopiaie.

8 Ki oksis'tsi otsis'tok, ki an'iu, John Baptist otokön' istšup'potoat omük'okos ki annom' istoko'kit.

9 Ki omux'ina itsik'oketükkiu: ki otŭtoan-is'si ki otopokau'yemix, ŭn'nikaie itani'u mők'okotösaie.

10 Ki itŭp'skökiu, ki itsi'kawkokitsiauaie John itsipsts'okiawpiaie.

11 Ki otokön' itsipuk'sipŭppotopaie, omük'-okos itsŭp'potopaie, ki ikotauai'e ake'kuŭn: ki ito'tsŭppotu yiu aie oksis'tsi.

12 Ki otŭs'ksinŭmatsax itoto'iau ki mat-simiau mostŭm'i, ki ai'akotomiau, ki i'tappo-iau ki itŭn is'tsiiau Jesus.

13 Jesus otokh'tsimsi, itsis'tŭpaatomaie akh'iosatsis itsui'akhiosiu, ki ksis'tapsksök-kum itŭpanistappo'aie: ki matap'pix otokh'-tsisau itsiksiu opokiu o'iauaie, otakap'ioyim-o-auests süx'iau.

14 Ki Jesus itopŭtsissoa'atomaie, ki nan'nu-yiuax akai'tappix, ki kaiŭm'iuax, ki ikut'tutu-yiuax otai'ok tokosim oauax.

15 Ki otai'istŭkköpsi, otŭs'ksinŭmatsax ot-sitota'akax, ki an'istsiauaie, annom' ksis'taps-ksökkumasiu, ki au'mŭtŭputŭkku; o'tappii-sinna ŭnnistŭps'skos, mők'ittapposi akap'io-yists, mők'opumattosi aau'ösin.

16 Ki Jesus an'istsiuax, matokui istapu'iau-ats; kotok' möks'au attopiau.

17 Ki an'istsiauaie, annom' nitsinan'anists nisittu'yi ke'tanists ki na'tokŭmi mammix'.

18 An'iu, puk'sipŭppotokikau.

19 Ki an'istsiuax kõnai'tappix mők'opasax mattu'yikui; ki mat'siměsts nīsittu'yists ke'-tanists ki na'tokūmi mammix', ki, otspisūp'si itatsim'etsiměsts, ki itau'minotsiměsts; ki ikotsiu'ax otūs'ksinimatsax ke'tanists, ki otūs'ksinimatsax ikotsiu'āsts o'tappiisinna.

20 Ki ikõnau'yiau, ki itoku'yiau: ki mat'siměstsiu pi'nikěsts ittsi'ists na'tsikoputtuyi isksimmatūk'iissokaiists.

21 Ki anniks'isk au'yixk nīsitsi' omūk'sikepippix nin'ax, ki akex, ki pokax'.

22 Ki Jesus eikak'imatsiuax otūs'ksinimatsax mők'it'sūppopisax akh'iosatsis, mők'otom'apūm mosax, ot sakiai is'tūpskoōsaie otappiisinnā.

23 Ki otsis'tūpskoōsax otappiisinnā, itsitamisso' nitum'mo mők'atsimoiikasi; ki otau'tūkussi itsittau'piu.

24 Ki akh'iosatsis ai'itūtsikioo, ki ipawkh'-paikimskawp: tūk'ka, umut'totsūppopi.

25 Ki nīssoo'yi iskska'tūksinni koku'yi Jesus itsitappo'ax, omūk'sikimi itokh'itauauōkau.

26 Ki otūs'ksinimatsax otsinno'ossauaie umuttokhitauau'okani omūk'sikimi, ap'aitsitai-
au, ki an'iau, Sta'awina; ki oko'pusuai itokum'iau.

27 Ki Jesus kaiip'sitsīpsatsiuax, ki an'iu, Ōkh'sitūkkik; nitam'i; Piniko'puk.

28 Ki Peter nokūt'ānistsiuāie, Nin'a kūm'-āmieniki ani'kit ksěsto'a nők'itotosi nők'itsitūpauauōkasi omūk'sikimi.

29 Ki an'iu, Puk'siput. Ki Peter otinnisa'-atossi akh'iosatsis, itokh'itauauōkau omūk'sikimi mők'itapposi Jesus.

30 Ki otsin'is'si eik'sopuyi, itsiko'pum: ki otamūtūp'sūppopiisi omūk'sikimi ita'sainie-puyiu, ki au'anīu Nin'a, Kōmotse'pio kit.

31 Ki Jesus itūp'sauksikins'tsakiuaie ki its-ēn'iuāie, ki an'istsiuāie, ksēsto'a enūkaumai'tūk kiua, kumauk'saietūk kiks?

32 Otsito'tosau akh'iosatsis, itsiksist'sopu.

33 Anniks'isk itsūp'popixk akh'iosatsis ito-to'iauaie ki atsimmīm'miauaie ki an'iau, E-mūmi kitam'i Ap'istotok'iuā okku'i.

34 Ki otau'pūmmossau, itoto'iau Gennesaret istau'ōssini.

35 Ki annim' istsin'ax, ots'ksinnōssau, itūp'skūkiaua kōnūs'ksōkkum sa'akapotsi, ki itotsip'iauaie ikōnai'oktokosix:

36 Ki au'kōmōnistsiauaie (Jesus) mōkskaks'ixenīsax oso'kōšim itssain'ikaists: ki mau-ists'eipi kaien'īmīx ūn'nineetsimi sokap'okut-totoax.

CHAPTER XV.

AI'SĪNAKIX ki Pharisees, Jerusalem istsi-tappimix otsit'totaakax Jesus, ki an'iau,

2 Tsanīstapiuats umut'ūnīstūpaipixipiau ūk-aitappix otūn'issuaiauešts? oyīs'sax ke'tan, mat ūstsīmiu'ax.

3 Nokūt'anīstsiuax ku'maukanīstūpaipixipu-aiīšks Ap'istotokiuā otse'poawsinni kōk'satsīsuai kiksīs'tapūnīssuai?

4 Ap'istotokiuā an'iu, atsimmīm'mīsau kīn'-a ki kiksīs'ta; ki, annōk' ai'pakosīnikuyiuōk un'ni ki oksīs'tsi, unnianīstse'īnsā.

5 Ki kitan'ipau annök' an'istsiuök un'ni ki oksis'tsi, kotük'sinaie, kitak'ototokuinanipi nēsto'a,

6 Ki kūt'atsīm mīm muiuax un'ni ki oksis'tsi, *paio'toau*. Kitse'poawsuauēsts kumut'sai epumapīstutsipaie Ap'istotokuā otse'poawsīn.

7 Kitsiksīs'tapokōm motsi tappiansuai! Esaias prophet kit'sokapenūpanikoau, ki an'iu,

8 Am'ox matap'pix nimut'astokokiau mauēsts, ki nimut'atsīm mīm mokiau oto'ūniuauēsts: ki u'skēttsipōppuauēsts nitsip'piokok-iēsts.

9 Nitsiksīs'tapatsīm mīm mokiau, ök'au maitsipīsts āt'suai īksīn īmats'iauaax nīn'ax otan'ipuauēsts.

10 Ki nan'nikōttsiuax o'tappiisīnna ki an'istsiuax, Okh'tok, ki sokap'okhtok;

11 Annik' itsūp'popiik ma oi'i matokapīstotok'atsaie nīn'aii; annik' sūk'siik ma oi'i itokapīstutuyiu'aie nīnaii.

12 Ki otūksīnimats'ax otsītota'akax ki otan'ikax kikūt'ūksīnipa Pharisees otsīs'kūksau otokh'tsīsau annik' e po'awsīnik?

13 Ki nokūt'ūniu, kōnai'sūpipumanīsts Nin'a spots'im okūt'taisūpipumatpōīstsi ak'sūskōpatpōiēsts.

14 Amau'patokau; naps'tsi otūppīn nūkiau naps'tsi. Ki naps'tsiuā ātūppīn'nūssi naps'tsi'i, atūn'iaksīnni akai'akitsūpopiiau.

15 Peter itūman'istsiuaie, noksksīn īm'atsokīnan am'om parable.

16 Ki Jesus an'iu, kikūt'taisakiaisau aiokhtsīmipiuaua?

17 Kiküttaisauaiokhtsimipuaua, annik' it-süp'opiik maoi'i, itüp'süppopiu mo'koanni ki ipsai'piosop?

18 Ki annists'isk itsüks'isk maoi'i u'skëttsipöppi itsüks'iax; ki itokap'istutuyiauaie nñ'aii.

19 U'skëttsipöppi itsüks'ësts sauum'itsitsitanists, inik'sists, auök'otanists kömos'ists, is-tüp'saiepitsinni, atauñ'issists;

20 Am'ostsk itokap'istutuyiauaie nñ'ai'i; ki maks'oyissi otsauomüs'tsimissi matokapistutuyiuats nñ'aii.

21 Jesus itümistüpa'atomaie, ki Tyre ki Sidon istssoots'ists itsitap'po.

22 Ki sat'sit, Canaan ista'ke itsux'iu annists'isk issoots'istsk, ki itasaine'poattsiaie, ki an'iu, Kim'okit Nin'a, David okku'i! nitün'na eiko'ksistutoau maka'pistaaw.

23 Ki matsitsitsipsattsiaatsaie. Ki otüs'ksinimatsax otsitota'akax ki otau'kömönikax ki an'iax Ünñistüp'skös; nitüksauasaine'poükinan.

24 Ki noküt'anistsiuax, nikak'itüpskoko Israeli istat'stanix emük'ikñaiix.

25 Otsitümitota'akaie ki otatsim'mim mok-aie, ki an'iu, Nin'a Spum'mokit!

26 Ki noküt'anistsiaie, matökhsiu'ats mök'-otsissi pokax otsau'ösinoaii mökitüp'apixis-ësts imitax'.

27 Ki (*ake'uä*) an'iu, E'münü, Nin'a; ki imitax' au'attomiau pinikësts innissi'ists otsin'aimoauai otsitau'yipiaie.

28 Jesus itümok'anistsiaie, Ake', omük'o kïtau mai'tüksinni: Ünñianistsits'tsis kitsitsi-

tatopi. Ki otün'ni ikuttotoai'inai annik' itai'-ksistsikumio pik.

29 Ki Jesus itsis'tüpaatomaie annim', ki itast'toto Galilee istomük'sikimi; ki ita'misso nitum'mo ki itau'piu annim'.

30 Ki akai'tappix otsito'taakax, ki ipokom'iauaax üs'tsekaiix, naps'tsix, küttaiai'puyix, iko'müksix, ki akaiëm'ix stsik'ix ki Jesus oköt'sists itsin'apiksistsiauaax; ki ikut'tutuyiaax:

31 Ki kõnai'tappix ek'skaie tük kiau, otsinno'össauax küttaiai'puyix otse'puyissax, ki iko'müksix otokut'totoösax, ki üs'tsekaiix otauau'ökäsax, ki naps'tsix otsaps'ax: ki üs'tsaköttsiau Israel istap'istotokii.

32 Jesus itüm'in'niköttsiuax otüsksin'imats'ax, ki an'iu, nitai'kimaiau o'tappiisinna nioks'kai ksistsiku'ists nitopokau'pimokiau, ki matokoyiu'axau: ki nimat'aksistüpskoauaxau otau'notssau ökskakümitseni'au mokso-ku'i.

33 Ki otüsksin'imatsax an'istsiauaie Tse'ma nõkitotsipinan'a ke'tani manisto'mükopiau mök'otokuisests o'tappiisinna?

34 Ki Jesus an'istsiuax, Tsanetso'a ke'tanists kitsinan'ouaests? Ki an'iau, Iküt'sikaiiau, ki unna'tosimi inük'umix.

35 Ki an'istsiuax o'tappiisinna, ksök'kum mökittopasax'ax.

36 Ki mat'simests iküt'sikaiests ke'tanists ki mammix', ki a'tsimoiikau, ki a'minotsimests, ki ikotsiuax otüsksin'imats'ax, ki üksin'imats'ax ikotsiu'ax o'tappiisinna.

37 Ki ikõnau'yiau, ki ikuyi'au; ki mat'-

sīmiau pinikēsts itskim'iauēsts ikīt'sikaii is-
ksīm matūk'isokaiists itui'tsists.

38 Anniks'isk au'yixk nīssoyīm'i omūk'sike-
pīppix nīn'ax, ki akex, ki pokai.

39 Ki itsis'tūpskuyiu o'tappiisīn'na, ki it-
sīt'sūppopiu akh'iosatsis, ki ito'to Magdala
istssootsists'i.

CHAPTER XVI.

PHARISEES ki Saducees ipok'itotoiau ki
as'saksksīn nu yiauaie, ai'puīnūmiau mōkan-
is'tsīnnomoōsax spots'im īstap'stosīnni.

2 Nokūt'anīstsiuax, autūkkus'si, kitan'ipu-
au ak'etameksistsiku; āmawk'issoksistsiku-
ists.

3 Ki ksīskūnna'tūnnīssi, ak'akapīksistsiku
annok'ksistsikui, amawk'issoksistsikuists ki
īkikīn'inatsiu. Kitsīksīs'tapokōmotsitappian-
suai! kitokot'ainipau assoksīs'tsikuists o-
stokso'auēsts; ki kimatokot'ainipau annists'-
isk ksistsiku'istsk īstap'stosists.

4 Otsauum'itsitappiisīn'na ki otau'ōkotai-
tappiisīn'na ap'satsīmiau apsto'sīnni; ki mat-
akokotau'axau apsto'sīnni; prophet Jonas ot-
ap'stosīnni akokotauaie'. Ki skītsiu'ax ki its-
is'tapu.

5 Ki otūs'ksīnīmatsax otau'pūmmosau
pakht'sesaiīksīnīmiau mōk'a tūksau ke'tani.

6 Jesus itūm'anīstsiuax Mokōk'ik ki isks-
kats'ik Pharisees ki Saducees ītsi'kopūtsketat-
sīsau.

7 Ki ai'sītsīpsattseiau, ki an'iau, nimatots-
ipīnan'a ke'tani,

8 Jesus otsinno'ōsax, an'istsiuax, Inūk'au-maitūkkix, kumauk'sitsīpsättseipuauaisks, kit-sauo'tūksuai ke'tani?

9 Kikūt'taisakiaisauokhtsimipuaaua, kikūt-taisauūksšinipuaaua nīsito'mūksikepippix matap'pix istsisittu'ists ke'tanists, ki tsanetsō'ā kitots'ipuaauēsts isksimmatūk'isokaiists?

10 Nīstoyīm'i omūk'sikepippix matap'pix istokītsikaists ke'tanists ki tsanetsō'ā kitots'ipuaauēsts isksimmatūk'isokaiists?

11 Kumauk'staiokhtsimipuauaisks kimat'sitsīpsattopuaau'ats ke'tani, kōkiskskatsissuai Pharisees ki Saducees istsi'koputsketatsisau?

12 Itūm'iskšinīmau matseuiu'atsax mōks-iskatsisaie ke'tani istsi'koputsketatsis, ki ai-semiuaxmōks'iskatsisaie Pharisees ki Saducees ots'ksšinīmats'tūksuaiax.

13 Jesus otsito'tosi Cesarea Philippi, ai'sūppoōtsesattsiuax otūksšinīmats'ax, Tsa ani-u'axau matap'pi nesto'a nīn'au okku'i nōk'ūmsi?

14 Ki an'iau, stsik'ix John Baptist: stsik'ix, Elias: ki stsik'ix, Jeremias, ki stsik'ā prophet.

15 An'istsiuax Tsa kitak'anipuaau nōk'ūmsi?

16 Ki Simon Peter nokūt'anīstsiuaie ksēsto'ākauk Christ, Ap'istotokiuā ipai'tappiiuūk okku'i.

17 Jesus nokūt'anīstsiuaie kitatsīm'si, Simon BarJonas. Ik'sisakuyi ki aa'pūni kimat'ūksšinīmatsok'astsau: nin'a spots'im *kitusksšinīmats'ok*.

18 Ki kita'atanīsto, ksēsto'ākauk Peter, ki am'om ok'otokūm nitak'ittokhitokoiska

church; ki Hades istokh'sepīstanīsts matakatsiu'atsaie.

19 Ki kitai'akokoto spots'im istšīn'naiisīnni itotai'kauaipixīxtūkiopi; ksōk'kum kitai'akomianīstomopipi, spots'im ak'itomopipo; ksōk'kum kitai'akomianīstapotsippi spots'im ak'itapotsip.

20 Itūm'anīstsiuax otūsksīnīmats'ax mōkstaitšīnnikoōsax'aie os'to'i otūm'si Jesus Christ.

21 Annik' Jesus itaumūtūp'anīstšīnnomoyiuax otūsksīnīmats'ax manīstakittappopi Jerusalema, manīstaks'ipuinaistoto'awpiauaie omūx'īmīx ki omūk'atoiapiekuax ki ai'sīnakix, ki manīstaks'enitawpiauaie, manīstaks'ipuauīstotoawpiauaie nioks'kai ksīstsikui.

22 Peter itūmo'toyiuaie, ki aumūtūp'sitsīpsattsiuaie, ki an'iu, Nin'a kōk'ūnīstšīp'piokosi; matakittotstsiu'ats ksēsto'a.

23 Ki itapotūkau'aie, ki an'īstsiuaie Peter apūt'tokokit, Satan; kōk'kītstsskīmškūki; kimatsskūmau'ats Ap'īstotokiūā kitsksska'tūksists annom' ksōk'kum.

24 Itūmanīstsiuax otūsksīnīmats'ax Isttsi'ki matap'pi inakopokiuo'ōssi nēsto'a, ūnnianīst'auūtsikīmatsīstotos, ki ūnnianīstto'tsīs otauai'staksīnni, ki ūnnianīstopokiuos nēsto'a.

25 Annōk'aiakitsikōmotsepiosiuōk opai'tappiisīnni, akatstomaie': ki annōk' itai'akatstomōk opai'tappiisīnni, nēstoi umutak'atstomaie, ai'akokonimaie.

26 Tsanetso'ā matap'pi ak'okuiīstūpasokuiīm'ats minan'attūssi kōnūs'ksōk'kum, ki atsto'si

otsipai'tappiisinni? Awx'a otai'ak okotawpi-
aie opai'tappiisinni?

27 Nin'au okku'i akototo'yinaie Un'ni ots'-
tsapinasinni ki oto'tokatatsix akopokiuo'iax,
ki kõnai'tappix manistsi'piests otap'otüksuau-
ests ak'ün istokotsuax.

28 Kitau'münistopuau stsik'ix annom' itai'-
pu yiau, matakstattotsim'axau eino'sinni otsau-
omai'noðsau nın'au okku'i otsin'ai püksipusi
möks'inaiisi.

CHAPTER XVII.

OTAIKSIUO'ĖSTS nauyi ksistsikuists
Jesus mat'toyiux Peter, James, ki John o-
skün', ki itünistüp'iuax spitummo.

2 Ki otsakiainoðsauaie it'oketsistümiin-
ai; ki ostoksis'i ikkün'natsiuaie manist'ik-
künnasuyipi nato'si, ki otsistotos'ists ksix'in-
atsiests manisti'ksixinatspi ksistsikui.

3 Ki sat'sit, itsina'kuaiēmiau Moses ki
Elias, ki ai'sitsipsattsiuaie.

4 Peter itüm'anistsiuaie Jesus, Nin'ă, ökh'-
siu annom' nök'ittau pisinan: ökh'sitükkie-
niki, nökapis tutsisinan annom' nioks'kai a-
pi'manists; tuks'käii köksinan'attosi, ki tüks'-
kaii Moses möksinan'attosi, ki tuks'kaii Elias
mök sinanattosi.

5 Otsakiai'pu yissi, sat'sit ikkün'aisoksis-
tsikuyi ituyi'künakoaiu: ki sat'sit, epo'aw-
sinni itots'tsiu assoksis'tsikui, ki an'iu, Am'o
nitük'omimokos nitsekökh'simmau; ökh'tok.

6 Ki ūksnīmats'ax otokh'tsīs au aie itopi'iauo stoks o'au ēsts, ki eks'kai kopumiau.

7 Ki Jesus ito'to, ki itsix en'iuax, ki an'iu, Nipua k', ki piniko'puk.

8 Ki ot'sūpsau matsīn nuyiau'ax au matapix, kaks'īn nuyiau Jesus.

9 Ki nitum'moyi otsīn issat'tosau, Jesus itsem'iuax, ki an'iu, Pinanīs'tok matap'pi kitsīnip'uau ēsts, Nīn'au okku'i otsau omāt'sipu ausi eīnsīn'ni.

10 Ki otūs'ksnīmatsax aisūppoōttse sat tsi-
au aie, ki an'iau, mauk'au aniīsksi xau ai'sīnak-
ix ak'otomoto Elias?

11 Ki Jesus nokūt'an īstsiuax, E'mūn-
iu, Elias ak'otomoto, ki akokōnau'kōmoto-
tom.

12 Ki kitan'īstopuau, Elias ūk'auto, ki
matsksnīnuyiu'ax au aie ki nitsīs'tutuyiau-
aie man īstūp'stapi au. Neto'yi akūn īstai'pu-
īnattsiauaie Nīn'au okku'i.

13 Itūm'īsksnīmiau ūksnīmats'ax u mut-
ai'sitsīpsi John Baptist.

14 Otsito'tosau o'tappiisīn'na, nīn'aii otsi-
to'taakaie itsito'topīstuk sīsano'pīīnaie, ki
an'iu,

15 Nīn'a kīm'īs noko'a; au'atusīnau ki
eks'ipuīnūm: ai'kapitsuiopiu istsiī ki ai'kap-
itsuiopiu okke'.

16 Ki nitsitotsip'iaiauaie kīt ūsksnīmats'-
ax ki matokotokuttotu yiuax au aie.

17 Jesus itūm'ānīu, o'sau omaitūkkesīnna ki
otapok'a pitappisīnna! Tsanetso'a kitako-
pokau'pimopa? Tsanetso'a kitak'itsitatto-
puaua? Puksi pīp'potokīk.

18 Ki Jesus seitsip'sattsiuaie sau um'itsistaaw; ki itsüksiinai; ki annik' pokau' ikut'totoau.

19 Ūksin'inats'ax itüm'itotoiauaie Jesus ki an'iau, numauk'sau okotsa tūppi ksistūn an?

20 Ki Jesus an'istsiuax, Kitsau omai'tüksinni: kitau'mūnistopuau, kenūk'enūksissi kitau mai'tuksinni, manist'omūkopi mustard itotai'sūpipumauopi kitakokot'anistop am'om netum'moyi ōk'ūnistūpotosi omim', ki ak'itūpitsiu; ki matakitsipa kikūt'taakokotsistutsipuaii.

21 Am'oi ūn an'istap'pi matomai'sūxiuats saiits'tsisiau a'tsimoiikani ki sauau'yisinni.

22 Ki otsa'kiitau pīssau Galilee, Jesus an'istsiuax, Nin'au okku'i ak'okotau matap'piix:

23 Ki aks'inittsiauaie, ki nioks'kasi ksistisku'ists, akūtsitsipua'atsau. Ki eks'kaikikin-etūk kiau.

24 Ki otsitto'tosau Capernaum, anniks'isk au'tuyixk mix'kim, itoto'iau Peter, ki an'iau, kūttomisau aipenitau'ats kitsin'aim?

25 An'iu, A, ki otsipīs'si nap'ioyīs Jesus i'tomsitsipsattsiuaie, ki an'iu Tsa kitsta'pa, Simon? Tūkka' au'tuyiua mīx'kim ksōkkum īstsīn'ax? Otauūt'okosix, ki pie'tappix?

26 Peter an'istsiuaie, Pie'tappix. Jesus an'istsiuaie, o'kosoauax matakotūmai ponitau'atsax.

27 Ki, nōkstaisau'kosatsōsau īs'tūpuk omūk'sikimi, ki sua'piksistsīs amik'atsīs, ki mammi kitotom'omikani mattos'; ki pakui'n'ainiki kitak'okonoau mix'kim: annōk' mattos', ki ko'tsīsau, kitak'siponitanuni.

CHAPTER XVIII.

AN NIK' ot ūsksin ūmats' ax itoto'iau Jesus ki an'iau, Tūkka' mīstūpomūksīm'a spots'im istsin'naiisinni?

2 Ki Jesus itsin'ikōttsiu aie inūk'sipoka ki itūt'siki potoyiu ax.

3 Ki an'iu, kitau'mūnistopu au saisau'aitsinoeniki, ki saie'tumanist sinoeniki inūk'sipokax, kimataksi pi'puaua spots'im istsin'naiisinni.

4 Annök' aks'inūk'sipoka istutosiu ök manist'inūkstsīmipi am'o pokai'i, itsis'tūpomūksīm spots'im istsin'naiisinni.

5 Ki annök' ak'autuyiu ök tuks'kai inūk'sipokai istotosi isk, nēsto'i nitau'tok.

6 Ki annök' istsskīm'skūkiats'iu ök tuks'kümi anniks'isk inūk'sipokaxk nitau'maitokixk, ökh'siu pikiak'iokotoki kīn'attossaie, ki inets'issi omūk'sikimi.

7 Istsskīm'skūk sinni it'okapiu ksök kum, Istsskīm'skūksists ak'itotoiau; ki annök' nīn'au ök paiuk'sipīpotom ök istsskīm'skūksin ni, aks'ksin ūmaie maka'pi!

8 Ūn'nikaie kotsis' ki koköt'si istsskīm'skūkiats'otsenikiau, köksinit'au, ki mīs'tūpapiksistai au: itökh'siu kök'kitsipīssi opai'tapiisinni köks'istsekaiisi ki kök'opoköksi, kökstaitūp'apixikösi kūttaiaiapunstsiuasi ki kitai'akokötsists ki kitai'akotsists.

9 Ki koöps'pi istsskīm'skūkiatsotseniki, sauau'tos, ki mīs'tūpapiksistsis: itökh'siu

kők'kitsi pissi o pai'tappiisinni tuks'küm mo-
öps'pa; kőkstaitüp'apixikosi küt'taiapia puns-
tsiuasii, ki kitaiakoöpspix.

10 Mokők'ik kők'stauksistotoawsi tuks'-
kümă am'oksk inüks'tsimix: kitan'istopu-
au spots'im oto'tokatatsuau ax üks'skatsim-
iau Nin'a ostoksis'aie spotsim otsitau'pipi

11 Nin'au okkui ito'to mök'itsikömotse'pi-
ösaie annök'at'stauök.

12 Tsa kitüs'tapuau? Nin'au minan'attüssi
kepöp'pi emük'ikina x ki tuks'kümi itünis'ta-
pu, küt'tomisau üsskitsimiu'axau piksöp'pi pik-
si'koputsi, ki küt'tomisau aitappo'ats netum'-
moists, ki küt'tomisau apsüm miuats annök' nit-
tüppu'ök?

13 Ki iküm'okonoössaie, kitau'münistopu-
au manists'e'tametükkipia x piksöp'pi piksi'ko-
putsi otsaiis'tapusax itsis'tüpskaie tame tükki-
u annök'ikon'imauök.

14 Neto'i omat'sitsitanats Kin'ă spots'im
tuks'kümi anniks'isk inüx'tsimixk mök'saiina-
kuaiissau.

15 Stsik'i, kumu'pappiipi sauo'kömotstisto-
totseniki, matan'istsis otsauo'kömotstappi-
isinni, ksęsto'a ki osto'i namis tsitappiik; okh'-
totseniki kitse'motsau kumu'pappiipi.

16 Ki sauokh'totseniki, tuks'küm tsöktau
na'tokumix pokitappomisau, könai'poawsists
möks'eikosau, otokh'tsisau natsitappix, tsoktau
nioks'kaitappix.

17 Ki sauokh'toüsa x, anistsis'church: ki
sauökhtsissi church, ünlianists'is sai'e tükkiu-
ă ki publican.

18 Kitau'münistopuau, kitsit'aiipipi ksök'-

kum, ak itai pip spots'im: ki kitsitapotsip pi
ksök kum, ak ütsitapotsip spots'im.

19 Kimat'an istopuau, netum'anistsitsitai-
noainiki kitak'aukõmõnisuai, Nin'a spots'im
aks'istutomo yiu axaie.

20 Natokümi tsoktau nioks'kümi nitsin'i-
kösim itsitomo'oupi nõt'sitaitütsiki au pi.

21 Peter itümitotoaie, ki an'istsiu aie, Tsan-
ets'o'awtau numu'pappiipa nõksauumitsistu-
tuyissi, ki nõks'ksinnoõssi? akokit sikaiasts?

22 Jesus an'istsiu aie, Kimatan istopa ikit'-
sikaiësts, ikitsikipuiësts ikit'sikaiësts.

23 Spots'im istsin'naiisinni nitum'anistsiu
omüx'ina annök' ak'okõkitsimai au õk otsi-
tappim'ix.

24 Ki otau'mütüpükstük kisi tuks'küm ot-
sitotsippotokaie, ke'pi omük'sike pippoyi
mix'kimix otai'akokotopixaie.

25 Otsai'itstsissi mökokotõsai'e, Otsin'aim
an'iinaie mök'apikosaie, ki otokem'an ki
o'kosix ki otokõnai'nanists, ki mökotoku'yis-
ax mïx'kimix.

26 Otsitappimi itopistuksisano'piinaie ki
atsimmimmi'inaie ki an'iinaie Nin'a, pinan-
e'tükkit ki kitaksüpanis'tsokoto.

27 Ki annök' matap'piuõk otsin'aim kai-
im'iu aie ki paio'toyiu aie ki ünnim iks'ksin-
nu yiu aie.

28 Ki neto'õk matap'piuõk süx'iu, ki tuks-
küm'i otopak'apotük kimix ikon'oyiu aie otai'-
akokok'isk kepip'pii a'pünasainix; ki een'iu-
aie, ki paiu'tsin'iu aie ki an'iu, Ponitat' kitai'-
akokokipix.

29 Ki otopakapotük kim'i itopistuksisano-

piinaie, ki aukõm'õnistsiu aie, ki an'iu, pin-
ane'tükkit ki kitaksüpanistsokoto.

30 Ki matõkhsitükkiu'ats; ki itappo' ki i-
tsipsts'ta piksistsiu aie itai'okiakiopi, otsau om-
aisüpanistsiponitasaie mõk staisük saie.

31 Otopok'apotük kimix otsin'is'sax eks'ka-
ikikinetükkiau, ki ito'toiau, ki otsin'aimoau-
ai aiitsiniku yiauešts.

32 Ki otsin'aim otsin'nikõttossaie, an'istsiu-
aie, Sauum'itapotükkiuä, kitai'akokokipix
kitsin'omo kitan'ikipi:

33 Kanis'tsikimopi kumauk'sauanistsikim-
aisks kitopokap'otük kimokä?

34 Ki otsin'aim istse'tükki'inai, ki itsitüp-
umüts'kaiuaie pu'inaitappix otsau omai'süppi-
ponitassaie.

35 Neto'i Nin'a spots'im kitak'anistotoko-
au saisin'iminoainiki ku'skëtsipõpuauēšts
kumut'aukimaupuai kumu'pappiipix.

CHAPTER XIX.

KI Jesus annists'isk epo'awsists otaiksiu'at-
tosēšts Galilee itsistüpa'atomaie, ki Judæa
istssoots'ists, Jordan mis'taputsim, itoto':

2 Ki akai'tappix ipokiuo'iauaie; ki annim'
ikut'totoyiax.

3 Pharisees itoto'iauaie, ki as'saksksinnuyi-
auaie ki an'istsiauaie, õkhsiu'ats nin'au kõn-
ai'nükünistapists mõk'anistüpskoõsaie oto-
kem'an?

4 Ki noküt'anistsiuax kikütanistop'ats

sinak'sin, annök istsitsap'istu tu yiu ök ax ap'-
istu tu yiu ax nin'au ki ake'u.

5 Ün'nikaie nin'au itai'ak skitsiu ax un'ni
ki oksis'tsi, ki ai'ak ũk omĩm miu otokem'an:
ki ak itum'an istoksisakumiau.

6 Ün'nikaie matsisto kũm'axau, itse'tuman-
istoksisakumiau. Ap'istotokiua otsipo'to-
topists, pinits'tsis matap'pi mökai'ake to to-
ests.

7 An'istsiauaie, mauk'anii Moses ök'oko-
tösi sinak'sin, ki ök'ün istũpskoawsi?

8 An'istsiu ax Moses, kumut'sipoto mok o au
kitse'us skēt tsi pöppi su ai, kökotün istũp'sko ös-
su ai kotokem'ano au ax; ki istsitsi'i matũtũn-
istsiu'ats.

9 Ki kitan istopuau annök' akün istũp'sku-
yiuök otokem'an, sauau'ök otasaie, ki otai'ka-
okemaitaii stsĩk'i itau'ök otau: ki annök' i-
kem'attauök itũp'sko auök, itau'ök otau.

10 Otũksĩnimatsax an'istsiauaie Ün'nian-
ists'issau nin'au ki otokem'an, matökh siu'ats
mök'okemsi.

11 Ki an'istsiu ax kõnai'tappix matokot'-
otsimaxaie annik' epo'awsĩnik, anniks'isk i-
ko'taxk nitotsĩmiauaie.

12 Ittsi'i iuai'itax itsipo'kaiiau; ki stsĩk'-
ix matappix iuai'itsiaua x, ki stsĩk'ix iuai'it-
astotosiau, Spots'im istsĩnnaisĩnni umut'uai-
itastotospiau. Annök' ikot'totsĩmök ün'nian-
istots'isaie.

13 Inũk'sipokax itotsipotoaii mök ittokhit-
sikĩns'tsaksax, ki mökitatsĩmoiikasi: ki ũs-
ksĩnimats'ax an'istsiaua x unnai'e.

14 Ki Jesus an'iu, Pokitsĩm'mokau inũk'si-

pokax ki pinan'is'tokau nök stai'puksi paai'sau.
 Ūn'nian'istaps'iau spots'im istšn'naiis'n ni.

15 Ki itokhitsik'ins'tsak iuax, ki its'is'tüpa a-
 tomaie.

16 Ki, süppit, tuks'kümi itsitotoi'inaie ki
 an'iu, Ōkhsin'ai, tsan'istap'iu a nök'ökhs'istutsi-
 pi, nök okuinan'si ūsk'sipaitappiis'n ni?

17 Ki an'istsiu aie, Ku mauk'aini kük'iks
 ökh'si? Mat'utsitsipa ökhsi, ni tuks'kümi, Ap'-
 istotokiuă itökh'siu: makitsipim'eniki opai'-
 tappiis'n ni, sat'sitests okök'itsim an'ists.

18 An'istsiu aie Tsistsimă? Jesus an'iu, ki-
 mataksenik'ipa, kimatakau'ök otapa, kimatak-
 sikömos'pa, kimatak itüp'saie pitspa.

19 Ūkomim'misau k'n'a ki kiks'sta; ki,
 kitak'an'istük omim mau kitopokau'pimau kan-
 istük'omim mospi.

20 Man'iköppi an'istsiu aie. nito kōn'ūs'sat-
 sipiau am'ostsk nitsök'umapiisi. Tsan'istap'i-
 ua nikūt'tom ūssatsipi?

21 Jesus an'istsiu aie mak süpan'is'tsiminiki
 matap'iköttoat kitsinan'ipi ki ko'tsisau kīm'a-
 tapsix, ki kitak'okuinani treasure spots'im: ki
 puk'siput, pok iuot' nēsto'a.

22 Ki man'iköppi otokh'tsim'si annik'epo'-
 awsinik, itsikik'n'i istapu: tük'ka ek'akauoi
 otsinan'ists.

23 Jesus itüm'an'istsiu ax ot ūksin'imats'ax,
 kitau'mün'istopuau, ako'tsapsiuă ak'skotoitsi-
 pim spots'im istšn'naiis'n ni.

24 Ki kimat'an'istopuau aks'istüpiksists pa-
 piu' camel mökotsisüppoksux atūnau'ksis ista-
 kün'ikai, ki matak siksists papū'ats ako'tsaps-
 iuă mök'itsipissi spots'im istšn'naiis'n ni.

25 Otūsksin'imatsax otokh'tsim'sax ek'skai-etūk'kiau, ki an'iau, Tūk'ka' ak'okotsikōmots-e'piau?

26 Ki Jesus ūs'sūm'miu'ax, ki an'istsiu'ax matap'pix matokotsistutsim'axau; Ap'istotokiūā ikotokōn'ap'istutsim'ests.

27 Peter itūm'an'istsiu'aie, sat'sit, nitokōn'ūs-skip'inan ki nitopokiuo'p'inan ksēs'to'a. Tsa nitakan'istokuinan'i p'inan?

28 Ki Jesus an'istsiu'ax, kitau'mūn'istopuau, ksēs'to'au kitopokiuo'puau nesto'a, Nīn'au ok-kui otak'ittokhittau pīssi ots'tsap'inaiso'pōtsis, ksēs'to'au kitak'ittokhittau pipuau na'tsikoput-tuyists asso'pōtsists kōk'itokōk'itsim'attosau Israel ist'sist'ikoputsix matap'pix.

29 Ki anniks'isk skīm'ixk oko'au'ests, ki anniks'isk skīts'ixk umu'pappiipuau'ax ki ot'-akemoau'ax ki un'oau'ax, ki oksist'oau'ax ki otokem'anoau'ax ki o'kosoau'ax, kiotsin'sim-manoau'ax, nēs'to'i itskīm'iau'ests, kep'p'pi ak'-okuyiau, ki ak'okuinan'attomiau ūsk'sipaitap-piisīn'ni.

30 Ki akai'tappix matom'six ak'sako'issiau, ki sako'issix ak'otomsiau.

CHAPTER XX.

SPOTS'IM ist'sin'naiisīn'ni netoi'nitsiu nīn'-au, nap'ioyis ist'sin'aim, annōk kōk'kōni-suxiuōk mōk'an'istosī ap'au tūk'kix, mōkapoto-moyisax otsin'simman.

2 Ki ōkh'situk'kisax mōkokuyisax tuks'kai ksistsikui tūks'kūmi apūn'asaini itūp'skuyui-ax otsin'simmani.

3 Ki nioks'kaii itai'ksistsikumio pi mat'suxiu, ki stsik'ix nan'nuyiuax nam'itai puyiax itau'pumiopi,

4 Ki an'istsiuax noköt'sitappoak insim'man, ki moköm'otsissi kitak'okotopuau, ki itappo'iau,

5 Nau'yi itai'ksistsikumio pi, ki piksu'yi itai'ksistukumio pi, mat'suxiu, ki netoi' mat'anistsiu.

6 Ki nitsiko'puttuyi itai'ksistsikumio pi, itsux'iu ki ikon'oyiuax stsik'ix nam'itai puyix, ki an'istsiuax kõnai'ksistsikuyi kumaukai'am-itai puiskis annom'?

7 An'istsiauaie mats'itsipa matap'pi nõk'anikinan. An'istsiuax, Noköt'sitappoak insim'man; ki moköm'otsissi kitak'okuinani puau.

8 Ki autük kus'si, insim'man istsin'aim an'istsiauaie otap'otomoki, niniköt'sisau ap'autük kix, ki ko'tsisau saiak'inosattaupiau, matom'okotsisau sako'issix, ki tüm'okotsisau matom'six.

9 Ki istöto'sau nitsiko'puttuyi itai'ksistsikumio pi itaumütüp'apotük kix, kõnai'inax ikõno'kuyiau apün'asaini.

10 Ki matom'six istö'sau, üs'taiiau mökoku'yisauaie stsik'i; ki ikõno'kuyiau apün'asaini.

11 Ki otoku'yisauaie, itüpaukape'poawtsiauaie nap'ioyis istökhshin'ai,

12 Ki an'iau, anniks'isk sako'isixk nituk'skau itai'ksistsikumio pi itapotük kiau, ki kanistokotaiiau kanist'okokipinan ki ksistsiku'i istsiksish'utsissinni nitap'autük kipinan.

13 Ki an'istsiauaie tuks'kümi, Napi'a, ki-

mat'omaikimatsisto to pa: kikūt'tomaiōkhsi-
tūkipa tuks'kūmi apūn'asaini?

14 Matsit' kitsinan' ki mīs'taput; nitak'an-
istokotau am'o sako'issiu kanist'okotopi.

15 Kūttomōkhsiuats nitsi nan' nan'istsitsi-
tapi nōk'an'istuts'issi? Kūtaukapiu'ats ko-
ōps'pi, mōk'ōkhs'issi nitsinan'?

16 Ki sako'issix akotom'siau, ki matom'six
ak'sako'issiau; tūka akaiēm'ix nī'nikōttai-
au, ki un'natosīmix mat'toai au.

17 Ki Jesus otsitūpam'issosi Jerusalem, na'-
tsiko puttsix otūs'ksin'īmatsax itūn'istūp'ip'i-
ikax, ki an'istsiuax,

18 Sat'sit ai tūpam'issau'op Jerusalem, ki
nīn'au okku'i akitūpomūts'kau omūk'a toiap-
iekuax ki ai'sinakix, ki akūn'istokōk'itsīmūt'-
tsiiau aie mōks'eīnsaie.

19 Ki akūtsitūp'omūtskau Gentiles mōkit-
apap'isto toōssau aie, ki mōk'its'ipīs'osau aie,
ki mōkau ai'stōsau aie; ots oks'kai ksistsi kusi
ak'ūtsipau.

20 Zebedee oku'ix oksīs'toau ai ipok'itoto-
miauax oku'ix, ki atsīm'mīm'miau aie, ki au'-
kōmōn'istsiau aie tuks'kai.

21 Ki an'istsiu aie, Tsa kan'istsitsi tapa?
An'istsiu aie, Anit am'ox nitai'akokos'ix mōk-
ittau pīsau kitsin'naiisīnni, tuks'kūma netots'-
i, ki tuks'kūma e'aksisau otsi.

22 Jesus an'iu, kimatsksin'ip'ua u kitau'-
kōmōnikipuai, Kikūt'ai akokotsīm'ipuai an-
nōk' kos'ōk nīmutai'aksīm'ipūk? Kikūt'ai-
akokotūstapīn'ūkipuai ūsta'pīn'ūksīnni nī-
mutai'akūstapīn'ūkipi? An'istsiau aie, nito-
kot'ūn'istspīnan.

23 An'istsiuax kitak'ŭtsĩmipau no'kosă, ki kitak'ŭstapĩnŭkipau ŭsta'pĩnŭksĩni nimut'akŭstapĩnŭkiipi; ki nimatsinanětsau kőkokotosuai kőkittau pisuai netots'i ki e'aksisauotsi nesto'a, ki anniks'isk matap'pixk Nin'a ŭk'aisŭppŭtsistotomoyiux, *ot aksinan'-oaiou.*

24 Ke'pix otokh'tsĩmsau ĩstsĩmmĩm'miauaux na'tsitappix ipapiĩmmotseiix.

25 Ki Jesus ninikõt'siuax, ki an'istsiuax, kits'ksĩnipau Gentiles otsĩn'aimoauax otain'aiĩskotokoaiuaux ki anniks'isk omŭx'ĩnaxk nokõtai'naiĩskotokoaiuaux.

26 Ki mataketũmanistsiu'ă ksěsto'au: annök'ak'omŭksĩmök, ũnanĩstap'otŭksi;

27 Ki annök' kitaks'ĩnnauŭkök ũnanĩstap'otŭksi:

28 Nin'au okku'i matũtoto'ats mők'apotomoösaie, mők'apotomoösi umut'oto, ki mők'itatsuau mŭtskotosi akaitappix opai'tappiisĩni.

29 Ki otsĩstũpaatosau Jericho, akai'tappix ipokiuo'iauaie.

30 Ki satsit, natsitappix naps'tsix pitsiko'otsim itau'pix otokh'tsĩsau Jesus umutak'itskosaie awk'umiau, ki an'iau, kĩm'okinan, Nin'a David okku'i.

31 Ki o'tappiisĩn'na ai'semiauaux mőkstaie'puyisax: ki matsĩstawk'umiau ki an'iau kĩm'okinan, Nin'a, David okku'i.

32 Ki Jesus itsipu'yi, ki nan'nikõttsiuax, ki an'iu, Tsa kők'anĩstutopuau?

33 An'istsiauaie, Nin'a mőkšikauopiisau noöps'pĩnanix.

34 Ki Jesus kaiīm'iuax, ki itsīksen'iuax o-
 ōps'puauax, ki oōps'puauax kau'opiau, ki ito-
 pokiuo'iauaie.

CHAPTER XXI.

OTSITASTOTOSAU Jerusalem otsitotosau
 Bethphage, itum'uasuaie Olives *an'istop*
 Jesus itūp'skuyiuax na'tsitappix otūsksīnīm-
 ats'ax,

2 Ki an'istsiuax, akap'ioyīs astsi'īm ītsi-
 pī'ik, ki kitakstūmokonoau ūsk'omūkstokiua
 aks'īksipīstau, ki o'kosepokai ak'opokitai-
 puyimiu: apo'tokau ki puk'sipīppotokīkau.

3 Ki sītsīpsatsenoainiki matap'pi, kitak'an-
 īstaiiau Nin'a au'anītsiuax; ki ak'otūmūt-
 sītūpskuyiuax.

4 Ikōnan'īstutsip mōks'enūpanīstosi otan'-
 iipiaie prophet ki an'iu,

5 An'īstok Sion otūn'ni, Sūm'mīs kitsīn'-
 aimau kitsipuksipa'ak, ikīnīs'siu, ki ūsko-
 mūk'stoki itokhitopiu, ki o'kosepokai ūsko-
 mūk'stoki o'kosaie.

6 Ki ūksīnīmats'ax itappo'iau, ki Jesus
 itūn'īstutsimiax manīstanīstopiax.

7 Ki itsipuksipīp'piauaie ūskomūk'stoki ki
 okose'pokai, ki itokh'itstomiau otsīstotos'ou-
 ēsts ki itsittokhitstsi'iauaie osto'i,

8 Ki ek'akaitappix saie'kuyīiauaie otsīsto-
 tos'suauests moksokui; ki stsīk'ix kaiak'īmiau
 okūn'īksīsts ki moksoku'i itōkh'tūmiauests.

9 Ki annīks'isk matap'pīx i'tomaumatto-
 yīx ki itopokiuo'īx, awk'umiau, ki an'iau,
 Hosanna ūnnianīstsītūp'itsīs David okkui: A-

tsim'siu anrök' aipuksipu'ök nin'a otsin'ikös-
im; Hosanna mis'tüpsiu.

10 Otsitsipis'si Jerusalem, konai'akapioyis
ap'aitsitaiu, ki an'iau, Tükka'ats?

11 Ki akai'tappix an'iau annök'auk Jesus
Nazareth itsiprophet, Galilee istauös'im'im.

12 Ki Jesus itsipim Ap'istotokiuä otatoi'-
apioyis ki anniks'isk itsipst'au mütskotükixk,
ki itsipstawk'pumaxk natoi'apioyis, itsai'tüpi-
ksistsiuax, ki au'ötsuautuyixk otsit'aisinakip-
puauësts ima'pïximësts, ki au'mütskotükixk
kükku'ix otsasso'pötsuauësts ima'pïximësts.

13 Ki an'istsiuax, Sin'aip, Noko'ai ak'anis-
top a'tsimoiikapioyis, ki ksësto'au kanis'tuts-
ipuuau kömos'iepïtsix oko'auai.

14 Ki naps'tsix ki üs'tsekaiix itsipstotoyi-
auaie Natoi'apioyis; ki ikuttotoyiuax.

15 Ki omük'atoiapiekuax ki aisinakix, ot-
in is'ësts skai'pïssitapïsts otap'istutsipïsts, ki
pokax otsitsipst'awkkumsau natoi'apioyis, ot-
an'issau Hosanna ün nianistsitüp'itsis David
okku'i, eks'kaaisauökhsitükiau.

16 Ki an'istsiauaie, kiküttai aiokhtsip'ä ot-
an'iipiau am'oxi? Ki Jesus an'istsiuax, A;
kiküttomisauanistopa sinaksin, pokax ki üs'-
stax mau'auësts kumut'totssüpanistsistutsip
istsak'sin?

17 Ki itskit'siuax ki akap'ioyis ittüp'süxki-
tsimaie Bethany; ki annim'itsök'au.

18 Ki ksisküna'tünni mat'skitapposi ak-
ap'ioyis, itun'otsiu.

19 Ki otsitsinno'ösi moksoku'i omüx'ini-
istsisi, itoto'aie ki matsitokonimau'atsaie,
nam'itaitsii suo'pokïsts, ki an'istsiauaie, Ün ni-

an'ist'sau ūsk sai'inasit ksěsto'a. Ki omūx'in-istsis sotūn'ikūnipisuiu.

20 Ki ūksin'ī matsax otsin'is'au, skai'etūk-kiau, ki an'iau, Mau'maikipikūnipisuiu!

21 Jesus an'istsiuax, kitau'mūn'istopuau Aumaitūk kienoeniki, saietūk kienoeniki its-istuts'ipi omūx'inistsisi kimataksikaksistuts-ipa, ki nokūt'an'istom'inoainiki am'o nitum'moi, ūn'istūp'itsit, ki ūn'istūp'apiksistūk it omūk'sikimi; ak'ūn'istutsip.

22 Kitak'omian'istau'kōm'ōnipuai a'tsīm-oikainoeniki aumai'tūk kienoeniki, kitak'okokosuai.

23 Ki otsitsipīs'si natoī'apioyīs, omūkatoī-apiekuax ki matappix ot'omūximoauax ot-ūs'ksin'ī matstūksi ito'toiau aie, ki an'iau, Tsan'istapotūmap'sin'na kumut'an'istutsipiau am'ostsk? Tūk'ka' kit'okokaii am'ok otūmap'sin'nik?

24 Ki Jesus an'istsiuax kitak'oksūppoōtse-sattopuau tuks'kaii anik'ienoeniki kitak'ūt-an'istopuau otūmap'sin'ni nūmut'au an'istuts-ipi am'ostsk.

25 John otūs'tap'n ūksin'ni, Tsema itotstsiu'-ats? spots'im, ki matap'pi? Ki ai'sītsipsattse-iau, ki an'iau, mak'an'īnān'iki spots'im; nit-ak'an'īnān, kumauk'stau aumaitoau ai'isksix?

26 Ki mak'an'īnān'iki matap'pi, nitstūnnau-ūnān'iau matap'pix; tūk'ka' ikōn'auān'iau John mōk'oprophetsi.

27 Ki an'istsiau aie Jesus, ki an'iau, Nimat-okot'anipīnān. Ki an'istsiuax, kimatokot'-an'istopuau otūmap'sin'ni nimut'au an'istuts-ipiau am'ostsk.

28 Ki Tsa kit'stapuau? Tuks'kūmi matap'pi, na'tokūm o'kosix; Ki matom'sii itoto'aie, ki an'iu, noko'ā, matap'otūkkīt annok' ksīstiku'i nitsīn'sīmman.

29 An'iu Nimat'akittappopa: ki itsako'isauaitsitau ki itsitap'po.

30 Ki matstšik'i itoto'aie ki mat'anīstsiu-aie. Ki an'iu nitak'ittappo, nin'ā; ki matsitappo'atsaie.

31 Tūma' amoxi ūs'satsīma un'ni otsitsi'taniaie? An'īstsiu-aie, Matom'siuā. Jesus an'īstsiuax, kitau'mūnīstopuau kitsauomai'pisuai Apīstotokiuā īstsin'naiisīn ni publicanix ki mats'akex ai'aksipimiau.

32 Tūk'ka John kitsitota'akuau mokom'otsitappiisīn ni īstokh'sokui, ki kimatau maitoauau'ats: ki publicanix ki mats'akex au'maituyiau-aie: ki ksēsto'au kitsīnīs'uai kimatsakoisauaitsitapuaua kōkau mai'toau suai.

33 Okh'tsik stšik'i parable, itstsiu' tuks'kūmi nīn'au, nap'ioyīs īstsin'aim, itsūppipumattomaie īnsīm'man min'istsix, ki itsīstse'pīskūnattomaie, ki itatun'iakiu itsīn'iokeīmskau pi, ki spiap'ioyīs itap'īs tutsīmaie, ki itōk'kumatokuyiuax ai'īnsīmax ki itsi'pio:

34 Ki otas'tsīssi mīn'īsts otai'akitsetspiēsts itūp'skuyiuax otap'otomokix ai'īnsīmax mōk'okuyīs si īstsin'īsts.

35 Ki ai'īnsīmax mat'tuyiuax otap'otomokix, ki tuks'kūmi, itauaiak'iauaie, ki stšik'i īnitsi'auaie, ki stšik'i okotokix itau'aiakiauaie.

36 Ki mats'itūpskuyiuax stšik'ix otapotomokix: ki netoi' an'īstutuyiauaiax.

37 Ki sako'okhtsim, itüp'skuyiu okku'i, ki aniu, ak'atsimmimiau noko'a.

38 Ki ai'insimax otsinno'össau okku'i an'istseiau Am'o otak'sinan; ki, öks'enitai, ki nöksinanu'at topinaniau otsinan.

39 Ki een'iauaie, ki itsai'tüpiksistsiauaie insim'man, ki initsi'auaie.

40 Oto'si insim'man istsin'aim, Tsa' akan-istutu yiu'atsax anniks'isk ai'insimaxk?

41 An'istsiauaie, ak'saiinakuaiatsistutu yiu-ax anniks'isk sau um'itsitappixk, ki ai'akökku-matuyiu ax otsin'simman stsik'ix ai'insimax, anniks'isk aiakokotsiauaie istsin'ists aits'isau.

42 Jesus an'istsiu ax, kiküttomaisau anistopuaiisksix natois'insaksists, Ok'otoki, annök itsis'tüpapiksistau ük aiokotoksapiokoiskai-
au, netoi'nitsiu koke'i istotom'okotok; am'ok Nin'a ot'apistutüksinni ki skai'e'tsip noöps'-pīnan ist?

43 Ün'nikaie kumut'anistopuau Spots'im istsin'naiisinni ak'otsip ksësto'au ki ak'okotau noke'tappix, anniks'isk aks'inasiixk.

44 Ki annök' ai'akitutütsinnissiu ük annök' ok'otoki, aks'iksisiu, ki annök' matap'iu-ök ai'akitutütsinnissiu ük okotoki aksipin'iau.

45 Ki omük'atoiapieku ax ki Pharisees ot-okh'tsimsau parables, isksinim'iau osto'auai umutai'puyisaie.

46 Ki otap'süm mösax mök'sixenösax, üs'-stün nu yia ax akai'tappix, tük'ka ü'tai au mök'si prophetsi.

CHAPTER XXII.

KI Jesus mat'anistsiuax parables, ki an'iu,
 2 Spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni netoi'nitsiu
 tuks'kümi omüx'inau, okuyi otokem'si.

3 Ki itüp'skuyiuax otap'otomokix moksĭni-
 köttosaxax anniks'isk otüm'axk: ki matüs-
 kak'sipuksi puax.

4 Ki mats'itüpskuyiuax stsĭk'ix otap'oto-
 mokix, ki an'istsiuax an'istok'au anniks'isk
 üm'axk, Sat'sik, nikaw'apastutsip nits'o'ös-
 sĭn: nitap'otskĭnamix ki nitun'istakhtsimix
 ŭkainitai au ŭk'okönaiksĭstsiiau: Puksi pa'a-
 tok okem'sĭnni.

5 Ki ap'etsĭmiauaie, ki oksoku'ouaęsts itap-
 poiau, tuks'kümi otsĭn'sĭmman, stsik'i otsit'au-
 mütskotükkipi:

6 Ki stsĭk'ix mat'tuyiuax otap'otomokix, ki
 au'ksĭstutuyiuax, ki ĭnitsiu'ax.

7 Ki omüx'ina otokh'tsĭmsi, itsĭs'tsetük-
 kiu: ki itüp'skuyiuax otseęn'akemix, ki itsai-
 ĭnakuaiĭstutuyiuax anniks'isk ĭnĭk'ixk, ki
 ĭtsĭn'sĭmaie otakap'ioyimoauaie.

8 Itüm'anistsiuax otap'otomokix, ŭk'aiksĭs-
 tsiu mak'okemsĭnni, ki auniks'isk üm'axk
 matsipumapsiu'ax,

9 Itap'poak moksoku'ĭsts ki kĭt'okönaukon-
 oaxk üm'mokau mak'okemsĭnni.

10 Ki anniks'isk apotükki xk itsitap'poiau
 moksoku'ĭsts, ki ikönau'moipiaua x ot'okön-
 okonoauax makap'six ki ökh'six: ki itsüpan-
 ĭs'tsĭmiau üm'max.

11 Ki omüx'ina otsipĭs'si möks'ĭnnoęssax

ümmax, nan'nyuiaie nñ'aii ikem'sinni ists-iso'kösimi, mat'süpskösattomaie;

12 Ki an'istsiuai, Napi'a, Tsa kan's'tsipipa kitsau omai'süpskösattosi ikem'sinni istsiso'kösimi? Ki matsepuyiu'ats.

13 Omüx'ina itüm'anistsiuax otap'otomokix is'ksipistok otsists' ki oköt'sists, ki is'tüppippis, ki satüp'iksistsis ski'natsi; ak'itstsiuasain'sinni, ki papüx'ekñikani.

14 Akai'tappix naniköttai: un'natosimix mat'toai.

15 Itümis'tapuiau Pharisees, ki itauüt'ünistsiau mökitokonimösauai ote'poawsistsaie.

16 Ki ipokitüp'skuyiax otüsksinimatsauauax ki Herodians, ki an'istsiauai, Nin'a, nits'ksinipinan kitau'müni ki kitau'münisksinimatstükki Ap'istotokiuä oksoku'i, ki kimatsümmau'ax matap'pix: tük'ka, kimatsatsipats manistüp'apitappiiau.

17 Anik'inan, Tsa kit'stapa? Ökh'siuats mök'otsiponitasi Cæsar, tsöktau mat'öksiuats?

18 Ki Jesus nan'imaie otsau'okömotsitappiisuai, ki an'iu kumauk'saksksinokipuauais kitsiks's'tapokömotsitappiansuai?

19 Ünis'tsinüm mokik mïxkim, kumut'siponitapi. Ki ito'tsipotuyiauai nitai'pünasainiini.

20 Ki an'istsiuax, tükka' am'o ostoks's'ä, ki tükka' osinaksin'ats?

21 An'istsiauai, Cæsar otsinan'. Itüm'anistsiuax kotok' Cæsar otsinan'ists, ki Ap'istotokiuä kotok' otsinan'ists.

22 Otokh'tsimsau annists'isk epo'awsistsk

itskai'etŭkkiau, ki itskīt'siauaie, ki oksoku'-
au ai itappo'iau.

23 Neto'ik ksistsiku'ik, Saducees, anniks'isk
an'iisk matsitstsipats matsipuai'osinni itoto'-
iauaie, ki ai'sŭppoŭtsesattsiauaie,

24 Ki an'iau, Nin'a, Moses itŭni'u eniš'si
nīn'au, ki saitsstissi pokax, oskŭn' akokem'-
attsī'inaii otokem'an, ki ak'ksistau ŭttomuyiu-
aie us'i pŭkax'.

25 Annok' ikit'sikŭmiau umu'pappiipix;
ki matom'si otokem'attosi, its en'iu, ki ot-
sai'itsstissi o'kosix itskīt'siauaie otokem'an o-
skŭn' mŭk'okemattosaie:

26 Neto'initsiu oskŭni eniš'aie, ki omat'o-
skŭni ki ikīt'sikŭmiau ikŭnen'iau.

27 Ki itsako'ieniu ake'u.

28 Matsipuai'osinni tŭkka' otakokeman'-
atsaie, ikīt'sikŭmīx? tŭk'ka ikŭnau'tuyiauaie.

29 Jesus an'istsiuax. Kitai'patsistutsipuai
kimatsksīnipuai'ŭests natoī'sīnaksists ki oto-
tŭmap'sīnni Apīstotokiuā.

30 Matsipuai'sax matokemiu'axau matap-
ikau'axau. Netoī'nitsiau Ap'īstotokiuā ota-
tsīm'otokatatsix Spots'im.

31 Annik' matsipuai'awsīnnīk kikŭttomi-
sauanīstop'ats annik' kitan'iipik Ap'īstotok-
iuā.

32 Nēsto'akauk Abraham otsinan Ap'īsto-
tokiua ki Isaac otsinan' Ap'īstotokiuā, ki
Jacob otsinan' Ap'īstotokiuā? Ap'īstotokiuā
enix' matsinan'ouats, sa'kiaitappiīx otsinan'-
ouax Ap'īstotokiuā.

33 Ki akai'tappiīx otokh'tsīmsau skai'e-
tsīmiau otŭksīnīmats'tŭksīnni.

34 Ki Pharisees otokh'tsimsau ot'omaupŭts-
 ōssax Saducees, itau ūtomoi'piotseiau.

35 Ki tuks'kūmī, lawyer, ai'sŭppoŏttsesat-
 tsiaie, ki as'aksksinnyiaie, ki an'iu,

36 Nin'a, tse'a omŭk'o okŏk'itsimani ists-
 e'poawsists?

37 Jesus an'istsiaie, Kitak'ŭkomīm mau,
 Nin'a Ap'istotokiuā kitokŏnai'uskēttsipŏppi,
 kitokŏnai'staaw, ki kitokŏnai'tsitani.

38 Am'oi matom'iu ki omŭk'o epŏ'awsīnni.

39 Ki pok'iotomi netoi'nitsiu, Kitak'ŭn ist-
 ŭkomīm mau kitopokau'pimok kan istŭk'o-
 mīm mospi.

40 Annists'isk na'tckaistsk epŏ'awsists, i-
 kŏnaukŏk itsimanists ki prophetix otan'ipists
 ikŏn'itaitsiiests.

41 Otsakiau moi'piotseisau Pharisees, Jesus
 sŭppoŏttsesat tsiax,

42 Ki an'iu, Tsa kitstatau'ats Christ? Tŭk-
 ka'oko'atsaie? An'istsiauaie David okoai'e.

43 An'istsiax, David umut'ainīstainikŏt-
 taupiaie Nin'ā, otanipi,

44 Ap'istotokiuā an'istsiaie nīn'a, netots'-
 i tŭpŏ'piit, nŏk'ŭn istutoŏsau kikatūm'ix kits-
 itautŭtsekau'pi?

45 David ninikŏt'tŭssi Nīn'a, Tsa otak'an-
 istoko'atsaie?

46 Ki matap'pi matsitstipa mŏk'okotsit-
 sīpsāttosi tuks'kai epŏ'awsīnni, ki annik'ksis-
 tsiku'ik matap'pi matokot'sako sŭppoŏttse-
 sat tau.

CHAPTER XXIII.

JESUS itüm'sitsipsiuax a'kai'tappix ki ot-
 ūksin'imats'ax,

2 Ki an'iu, Ai'sinakix ki Pharisees, Moses
 otsiso'pötsis aie itau'piau :

3 Ūnnikaie kitomian'istani ipuai sat'sik
 ki nistutsik'. Ki manistsis'tutsipiau, pinan-
 is'tutsik: tük'ka itan'iau, ki matsistutükkiu'-
 axau.

4 Issoksīs'tsists itau'monimiau ěsts soku'-
 ěsts mökopa'tosau ki matap'pix otsistsou ěsts
 itotom'iau ěsts; ki osto'auai matakotsistupak-
 iotsim'axau ěsts tuks'kümi okit'suau ax.

5 Otokõnap'otüksuau ěsts itsistuts'imiau-
 ěsts möksinnu'yisau matap'pix: itopux'istuts-
 imiau ěsts phylacteries, ki itomux'istutsim ěsts
 otsaieno'tüksuau ěsts,

6 Ki ūkome'tsimiau ěsts oye'tanists isto-
 tom'iapioyists, ki natoi'apioyists istotom'i-
 sopötsists.

7 Ki otsitau'pšau itau'pumau pi aiksema-
 tsim'otseisin ni, ki möks'inikõttosau, Rabbi,
 Rabbi.

8 Pinis'tšnikükik Rabbi: tuks'küma kits-
 in'aimoaua, Christ: ki ksęsto'au kitokõnaix'-
 okoau ax.

9 Ki Pini'nikõttok matap'pi, annom' ksök'-
 kum, kın'a; tuks'küma kın'oaua annök'
 spots'im itau'piuök.

10 Ki pinitsin'ikükik Nin'ax: tuks'küma
 kitsin'aimoaua, Christ.

11 Annök' omüx'imök ksësto'au, kitak'apoto mok oau.

12 Annök' ak'omux'istutosiuök, aks'inüx-istutoau; ki annök' aksinüx'istutosiuök, ak'-omüx'istutoau.

13 Kitaks'ksinipuau maka'pi ksësto'au ai'sinakix ki Pharisees, kitsiks's'tapokömtsittappiansuai! kitsitaiok'iauaiu matap'pix Spots'im istsin'naiisinni: ksësto'au kimatsitaipipuau'ats, ki aiaksipimix kimats'epokkitsetomauaxau mök'itsipisau.

14 Kitaks'ksinipuau maka'pi ksësto'au ai'sinakix ki Pharisees, kitsiks's'tapokömtsittappiansuai! Nam'akex oko'auësts kitau'at-topuaiu, ki kitaisümiks'tapats'imoiikapuau: mis'tüpokapii kitak'oku'yisui.

15 Kitaks'ksinipuau maka'pi ksësto'au ai'sinakix ki Pharisees, kitsiks's'tapokömtsittappiansuai kitotüka'atau ksök'kum ki omük'sikimi kök'itokonoösi tuks'kümä matap'iuä mök'itan is'tsitsitasi kan istsi tsi'tawpi kitau maitu'yissi, kan istüm'ipuau ksësto'au Hell oku'yix kitak'an istsi stokiai istutoauau.

16 Kitaks'ksinipuau maka'pi ksësto'au kitsaps'tsiotüpnükipuau, kitan'ipuau annök'akitup'ütäuüniuök omük'atoiapioyis matsikiu'ats, ki annök' akitup'ütäuüniuök omük'atoiapioyis isto'tokuiixkim, aks'istutsimaie!

17 Kitüt'tsapspuau, kitsaps'tsiipuau: Tsima' omük'o. Otoku'iixkim, ki omük'atoiapioyis annik' itatsim'mimmiik otoku'iixkim.

18 Ki annök' akitup'ütäuüniuök altar, matsikiu'ats; ki annök' akitup'ütäuüniuök kötk'sinni altar itokhi's'tsiipi, ai'aks'istutsimaie.

19 Kitūt'tsapspuau, kitsaps'tsi puau Tsīm-a' omūk'o, kotūk'sinni, ki altar annök' itatsīm'etsimök kotūk'sinni?

20 Annök' aiakitüp'ūtauūniuök altar, itup'ūtauūniu altar ki mian'isttokhītsi.

21 Ki annök' aiakitüp'ūtauūniuök omūk'atoiapioyis, itüp'ūtauūniu omūk'atoiapioyis ki annök' iko'attomök.

22 Ki annök' aiakitüp'ūtauūniuök spots'im, itüp'ūtauūniu Ap'istotokiuā otspiso'pötsis ki annök' itokhittapiuök.

23 Kitaks'ksinipuau makapi ksěsto'au ai'sinakix ki Pharisees, kitsiks's'tapokömotsitapiansuai! kitai'ponitasuai mint ki anise ki cummin, ki issoku'ists kimatsatsipuauětsau, okök'itsimanists, kīm'apiisinni ki aumai'tüksinni: am'osts ökh'si kök'satsisuaiau; ki mat'ökh'siuats kökstai'stutsissuai stsik'ists.

24 Kits'apstsi otüpinūkipuau, kitai'soautsauau inüx'soiskssi, ki kitait'sistūmauau camel:

25 Kitaks'ksinipuau maka'pi ksěsto'au ai'sinakix ki Pharisees, kitsiks's'tapokömotsitapiansuai! kos'ā ki saiětso'kosi sauauts'i kīt-ūs'siipuau, ki pīstots'im itui'tsiau minik'otüksinni ki auūt'tseisinni.

26 Kitsaps'tsii Pharisee, matom'siitau pistots'im kos'ā ki saiětso'kosa mök'ūtsitsiksixis sauauts'i.

27 Kitsaks'ksinipuau maka'pi ksěsto'au ai'sinakix ki Pharisee kitsiks's'tapokömotsitapiansuai! ksikoken'imani'st kine'tūmanists-puau ai'ökh'sinipiau sauauts'istsi, ki pīstots'im itui'tsiau enix' okin'ouěts ki makap'ists.

28 Netoi'nitsiu ksěsto'au kīto'kōmotsitappi-
inipuu matap'pi, ki pīstots'im kitotuitski-
tsipuai ksīs'tapokōmotsitappiisīnni ki sau um'-
itsitappiisīnni.

29 Kitaks'ksīnipuu maka'pi ksěsto'au ai'-
sinakix ki Pharisees, kitsiksīs'tapokōmotsitap-
piansuai! Kitap'istutsipuaiau prophetix ot-
oken'imanoauēsts, ki kita'nūtsistutsipuaiau
mokōm'otsitappix otoken'imanoauēsts,

30 Ki kitanipuu nitsa'kiai tappiipīnanopi
nīn'anīx otsa'kiai tappiisau nīs'tasau opoksisto-
kemaumūnanopiau prophetix otsa'apūnoau-
ēsts.

31 Ūn'nikaie kit'au ūtanipuu, ksěsto'au ūk-
auk anniks'isk matap'pixk initsixk' prophetsix
o'kosoauax.

32 Tu'itok kīn'oauax otsau um'itsitappiisau-
auēsts.

33 Pitseksīnax, opīx'exīnasīnna, Tsa'a kit-
akanīstupīs'tapixsattopats Hell īstokōk'itsi-
mani?

34 Ūn'nikaie, sat'sik kītakitūp'skoai
ksěsto'au prophetix, ki mokōk'ietappix ki ai'-
sīnakix: ki stsīk'ix kitax'enītauaiāu ki kitak-
au'aistauaiāu; ki stsīk'ix kitakitsipstūtsipīs'-
auaiāu kitatoī'apioyimoauēsts, ki kītak'au-
ksīstutūtauaiāu amian'īstakap'ioyīsts otai'ak-
itsipīsau:

35 Mōkīttokh'ittaitsīssi ksěsto'au kōnau'-
kōmotsitappiaapūni ksōk'kum itsai'kīmskaii.
Abel mokōm'otsitappiūā otsa'apūn itūpots'-
tsiuaie Zacharias, Barachias okku'i otsa'apūni-
aie annōk' ,kitsitsenitauauōk itūt'sikatsi o-
mūk'atoiapioyīs ki altar.

36 Kitau'münistopuau kõnai'sistskā aunok' o'tappiisinna ak'itoto'iēsts.

37 Jerusalem, Jerusalem ksēsto'auā kitai'nitauaie prophetix, ki anniks'isk itūp'skuaxk ksēsto'auā ok'otokix kumutauauaiak'iauaiau, nōkstanistsikapu moi'pi auopi ko'kosoauax nipuau'ā manīstau'moipiopi o'kosix ki kimat'ōkhsitsipuu'ats!

38 Sat'sik, Koko'auai nam'itaitsiu kīt'skitomoko.

39 Kitan'istopuau, issoots'i kimatakainok-ipuaua sauanoainiki Atsīm'siu annōk' paiuksipu'ōk Ap'istotokiuā otsin'ikōsim.

CHAPTER XXIV.

KI Jesus itsūx'iu ki itsis'tūpaatomaie omūk'atoiapioyis ki otūksinimatsax itoto'iauaie mōkanis'tsin nomoōsauaie omūk'atoiapioyis istap'istutūksinni.

2 Ki Jesus an'istsiuax kikūttaisauainipuaastsau kõnai'istsk? Kitau'münistopuau, matakskit'aua okotoki mōkstaiīna'piksistosi.

3 Otsīt'tokhitaupissi nitum'moyi Olives, ūksinimats'ax isīmitoto'iauaie, ki an'iau, Anik'inan Tsanistsis' akanistsiu'astsau? Ki tsa akanistsiu'a kitsipuksipusinni, ki punksōk'kuasisi?

4 Ki Jesus an'istsiuax Iskskats'ik kōkstai-pistsiksistutu'yisuai.

5 Akai'tappix ak'ūtsitotoiau nitsin'ikōsim ki ak'aniau Christ nēsto'akauk; ki ak'sipistsiksistutu'yiaua ax akai'tappix.

6 Ki kitakokhtsımattopuaii auakaw'tseisists ki mak'auakawtseisists: Sats'sik kökstai'apaitsitasuai; konai'istsk ak'itstsiau; ki umut'aketsinikawpi matomoto'ats.

7 Aiok'auaua aksipua'tseiau aiokauai'i ki nin'naiisinni aksipua'atomiau nin'naiisinni; ki ak'unnatosiu au'össinni, ki ak'itstsiu okh'tokosists, ki ksök'kumă otaks'ikauopiisists, ki akokönu'toitstsiau.

8 Am'osts Istokönu'mütüpipuınawkuyiisists.

9 Kitakaumöts'kakipuai kök'itapauksistutoksi, ki kitaks'enikoai: ki könai'okauaua kumutaks'tsimmimkoku nitsin'ikösim.

10 Ki akai'tappix ak'istskimskükiau ki akaumöts'katseiau, ki akau'kimotseiau.

11 Ki akaiëm'ix ksis'tapsix prophetix aksipuaiu ki aksipisksis'tutuuiuax.

12 Ki sau o'kömotsitappiisinni otakau'osi, akai'tappix otükome'tüksuaii akstuyuaie.

13 Ki annök'eikak'ımauök umuk'itsipi aksikömotse'piau.

14 Ki am'ok nin'naiisinni istökh'sitsiniksinni ak'anıstop könu's'ksökkum, könai'okoua möks'ksiniısauaie; ki umuk'itsipi ak'otüm-itoto.

15 ninim'innoainiki üs'tsımetsipi Daniel otan'ıstopi atsim'apii istai'puıysi (annök'an'ıstomök ünnısts'ksinıssi:)

16 Anniks'isk Judæa itau'pixk ünnianıstıtüpoks'kasau nitum'moısts:

17 Annok' itokh'itaupiuök oko'ai pınünısts'inıssaatos mök'sauautsıssi itsipsts'tsiı oko'ai:

18 Annök' insimman itau'piuök pinüt'ün-
istsskos mök'otsissi otsistotos'ists.

19 Anniks'isk ipitap'piixk ki üs'takataxk
aksksinimiau makapi annists'ists ksistsiku'ists!

20 Atsimoiikak kök'stautsimutasuai stu-
yissi, ki issik'opiiksistsikui.

21 Annik' omüx'ipuinasinni ak'itstsiu, is-
tsitsis'si ksök'kum, ki annok' manists'ipuïnaps-
pi, aksis'tüpünistsipuïnapsiu, ki is'sotsk mat-
akotümanistsipuïnapsiu'ats.

22 Ki annists'ists ksistsiku'ists sauun'natsis-
tutsisests mat'akitsstipa matap'pi itsikömotse-
e'piaiau; aumai'tükkixk, osto'auai itunnats'is-
tutsimests annists'ists ksistsiku'ists.

23 Kümits'tsiki matap'pi kitai'akaniki
Süm'mis, am'auk Christ, ki om'auk; pinau'-
maitos.

24 Ksis'tapsix Christix akitsipau'iau ki
ksis'tapsix prophetix, ki akanis'tsinnükiau o-
mük'apstosists ki pisats'kasists; ki iküm'its-
tsiki aks'ipistsiksistutuyiaua aumai'tükkixk.

25 Sat'sik, kikaun'istopua.

26 Küm'anistsenikiau sat'sit ksis'tapsksök-
kuyi ün'amauk; pini'tappoat; Sa'sit, simiap'-
ioyists ün'amauk; pinaumai'tükkik.

27 Ksistsikum' manisttotsipuksipupi umut'-
auttsipi apinök'kuyi, ki manistsitüpikünatspi
ame'totsi; netoi' ak'ünisttsiu nün'au okku'i
otos'aie.

28 Müksinii otsits'tsipi, ün'nim pi'tax ako-
mooi'iau.

29 Annists'ists ksistsiku'istsk istsipu'in-
asists otaiksiuos'au, nato'si akski'inüm, ki ko-
kum'ikesüm matak anakimauats, ki kök'atos-

ix akotots'inissiau, ki spots'im otsis'köpsin ni akauūt'apixip:

30 Ki Nin'auā okku'i otap'stošin ni akits-inakoaie spots'im: ki ksök'kum istokōnai'tap-pix ak'otūmauyesiau, ki aks'innoyediau Nin'au okku'i spots'im istissocksis'tsikuists itsipsts'otosi, otūmap'sin ni ki omūxik'kūnnašin ni akopot.

31 Ki ak'itūpskuyiuax otatsīm'otokatatsix ak'soksikkiak, ki aumai'tūkkixk akitotomoi'piiauax, nissoo'ists sopu'ists ki spots'im umuk'itsipi:

32 Annok', isksinik parable omūx'inistsis; okūn'iksi otsa'kiūkkinissis, ki otsui'o'pokassi, kitsksinipuau nepu'yi itasts'tsiu;

33 Neto'i maks'inimenoiniki annists'isk, isksinik, mōkaststissi, ito'to okh'sepistanists.

34 Kitau'mūnistopuau am'oi o'tappiisina i mataksista pu'ats otsau omaisūpanis'tsiosau annists'isk.

35 Spots'im ki ksök'kum ak'eitsinikau, ki nitse'poawsists matakeitsinikau'ētsau.

36 Annik' ksistsiku'ik ki annik' itai'ksistsikumiopik matsksinim'ats matap'pi, Spots'im isto'tokatatsix matsksinim'axauaie, Nin'anits'ksinimaie.

37 Noe otsiksist'sikumiists manistsi'piēsts, netoi' ak'anisttsiēsts Nin'au okku'i oto'saie

38 Otsauomo'kōnaiokkeuasi ksök'kum manistau'yipiau ki manistai'simipiau, manistok'-kemipiau manista'pikōttūkipiau, itūp'itsiu annik' ksistsikuik, Noe otsit'sūppopissi akh'iosatsis.

39 Ki matsksinim'axau otsauomo'kōnaiok-

keuasi ki itsau'inakuai istutu aiau; netoi' ak'-anistsiu Nin'au okku'i oto'saie.

40 Natsitappiix akotūmitau'piau insīm'-man: nituks'kūmi ak'otoau, ki stsīk'i ak'-skītau.

41 Natsitappiix akex' ak'itai pīk'iakiau; nituks'kūmi ak'otoau, ki stsīk'i ak'-skītau.

42 Ūn'nikaie mokōkik: kimats'ksinip uau annik' itai'ksistsikumio pik 'kitsin'aimoau otai'ak ito topik.

43 Am'okā isksin'ik', Napioyis' istōkhsin'-auā otsksinīm'opi annik' itai'ksistsikumio pik otai'ak ito tosi kōmos'ie pitsiuā is'tai ūskskūm-iuopi, istai'saie pukitsetsīm'opi oko'ai istokit-sīm'i mōk opok se'isaie.

44 Ūn'nikaie ūk'aisūppui ap'istotosīk; kit-sit' sisauait sita topuai, Nin'au okku'i ak'itoto.

45 Tūkka' aumai'tūk ki ap'otūk kiuā, ki mokōk'i apotūk kiuā annōk' otsin'aim otinaiāts'-okōk oko'ai ist sitappim'ix, mōk'okōm otoko-tōsax otso'ōsin oauēsts?

46 A tsīm'siu annōk ap'otūk kiuōk, otsin'aim oto'saie otak'okonokaie netoi' it' ūn'istsis-tutsimaie.

47 Kitau'mūn istopuau, akokōn itai naiāts'iu-aie otokōnai'nan'ists.

48 Ki annōk sau um'itapotūk kiuōk, makotots'an'issi u'skēt tsi pōppi ai'sūmsiu nitsin'-aim;

49 Ki makau mūtūpau aiak'iūssi ot'opok apotūk kimax, ki makopoks'oyimūssi ki mak'opoksīmimūssi ai'sīmix;

50 Annōk' ap'otūk kiuōk otsin'aim ak'oto annik' kustiku'ik otsau om ūskskūmosaie, ki

annik' itai'ksistsikumiopik otsauomūs'ksīn ni-
īssi,

51 Ki akaiaketsīn'iuāie, ki aiakokotsiuāie
mōk'itau pīssaie otsitau'pipiax ksistapokōm-
otsitāppiansix: annim' ak'itstsiu asain'sīn ni
ki satse'kīnani.

CHAPTER XXV.

SPOTS'IM īstsīn'naiisīn ni aketum'an īstsiāu
ke'pix ake'kuax, anniks'isk mat'tuyixk ot'-
anakimatsuauēsts, ki itsux'iau mōkota'tsem-
ōsau annōk' ai'akokemiuōk.

2 Ki nīs'itsix mokōk'iau, ki nīs'itsix mat'-
tsapsiau.

3 Anniks'isk mat'tsapsixk nito'tsīmiau ot'-
anakimatsuauēsts, ki, mattotūk kiu'axau ok-
ke'anakīmatsis:

4 Ki mokōk'ixk ipok'iotsīmiau otanakimat-
suauēsts okke'anakīmatsis, kos'ix itsūp'pitūk-
kiau.

5 Annōk' ai'akokemiuōk otai'sūmsi, ikōn-
ai'okano'pīiau ki ikōnai'okax.

6 Ki itūt'sikiikokoi ikum'iīstutsip, sat'sik,
ak'okemiuā ai'puksipu; Sūksik' kōkotatsem-
ōssuai.

7 Itūmokōnai puau'iau am'ox ake'kuax, ki
ikōn'itaisūppasuyīnūkiau otanakimatsuauēsts.

8 Ki mat'tsapsix an'īstsiāuax mokōk'ix,
kok'īnan kitōk'keanakīmatsuai; tūk'ka, nit-
an'akimatsīnanēsts ūk'aiitsīnikaiau.

9 Ki mokōk'ix an'īstsiāuax, Sa; matakā-
kauo'ats ksēstūn'un: Is'tapuk au mūts'kotūk-
kix kōk'opumattosuai.

10 Ki otsakiaitapposau mők'opumatatosau, aiakokemi ito'to; ki anniks'isk sopuiap'istotosix ipok'sipimiau aie okkem'sinni: ki ai'okip.

11 Sako'okhtsi mat'tsapsix nokūt'otoiau ki an'iau, Nin'a, nin'a, kauai'pīxikinan.

12 Ki an'istsiuax, kitau'mūnistopuau kimats'ksinopuau ats.

13 Ūn'nikaie mokökik', tük'ka, kimats'ksinipuuats annik' ksistsiku'ik ki annik'itai'ksistsikumiopik Nin'au okku'i otai'akitotopik.

14 Spots'im istsin'naiisinni netum'anistsiu nin'au annök' piuo'ök, ki niniköt'tsiuax otap'otomokix, ki ikotsiu'ax otsinan'ists.

15 Ki tuks'kai ikotsiu'aie nīsitsi'i itawk'pumauPIX ki stsik'i na'tokai, ki stsik'i nituks'kai; ki kōnai'tappix itanistokotsiu'ax manist'okotsistutsipiau; ki itau'matto.

16 Annök' ikuyiu'ök nīsitsi'i itawk'pumauPIX itsis'tapu, ki itau'mūtskotükkiu, ki ikuyiu' stsik'ix nīsitsix itawk'pumauPIX.

17 Ki netoi annök' ikuyiu'ök na'tokūmi, ikuyiu' stsik'ix na'tokūmīx.

18 Ki annök' ikuyiu'ök nituks'kūmi itsis'tapu, ki itatūn'akiu ksök'kum, ki ai'ksasatomaie otsin'aim otsixkimim'iaie.

19 Otai'sūmmosi, am'ox ap'otūkkix otsin'aimoauai itoto'yīnai, ki ipokoks'tūkimiuax.

20 Ki annök' ikuyiu'ök nīsitsi'i itawk'pumauPIX ito'to ki ito'tsīpatopiau stsik'ix nīsitsix itawk'pumauPIX, ki an'iu, Nin'a, kit'okök nīsitsi'i itawk'pumauPIX: Sat'sit nitokuinan'matsis'itsix.

21 Otsin'aim an'istsiu aie, kitökhs'istutu tük-

ki, ōkhs'apotūk kiuā ki emūn'apotūk kiuā :
kitse'mūnūssatsipiau un'natosēsts, kitakīnai'-
atso akauo'iēsts: Kitsīn'aim otse'tametūksīn-
ni īstsi pi'it.

22 Annōk' iku'yiuōk natokūm itawk'pum-
aupix ito'to ki an'iu, Nin'a, kit'okok natok-
ūmi itawk'pumaupix: Sat'sit, nimat'okuinani
mats'istokai itawk'pumaupix.

23 Otsīn'aim an'is'isuaie, kitōkhs'istu tūk-
ki, ōkhs'apotūk kiuā ki emūn'apotūk kiuā ;
kitse'mūnūssatsipiau un'natosēsts, kitakīnai'-
atso akauo'iēsts: Kitsīn'aim otse'tametūksīn ni
īstsi pi'it.

24 Annōk' ikuyiu'ōk tuks'kūmi itawk'pum-
aupi ito'to ki an'iu, Nin'a kits'ksīno ksēsto'a
kitse'īnai, kikūt'tomaisūppipumatopi kitai'-
pokiaki, ki kikūttomauanit'apixipi kitomoi'-
pitūk ki;

25 Ki nītsiko'pum, ki nitsit'tappo ki nitai'-
ksasattop ksōk'kum kitsinanā itawk'pumapi:
Sat'sit, kitsinan.

26 Otsīn'aim an'is'isuaie, kitsaum'apo-
tūk kiuā ki kitsistap'apotūk kiuā, kitsksīnoki
nitai'pokiaki nikūttomai'sūppipumatopi, ki
nitomoi'pitūk ki, nikūttomauanit'apixipi:

27 Kumaukstauokotaiīksīxau au'awtsoo-
mūtskotūkkix nitsīx'kīmīmīx, ki nitsitotopi
nōk'staitokuyitopi nitsinan'ix ki umut'okuyē-
six.

28 Mattomok'aie itawk'pumapi, ki kotok'
annōk iku'yiuōk ke'pix itawk'pumaupix.

29 Anniks'isk iku'yixk ak'okotaiiau, ki ot-
aksinanōaiiau akauo'i: ki annōk' itsau'oku-
yiuōk ak'otomoau annik'ooko'ōsīnik.

30 Ki istsüp'satüpiksistsis ap'otükkiuä it-sau'okuyiuä ski'natsii: ak'itstsiu asain'sinni ki satse'kinani.

31 Otak'itotosi Nin'au okku'i ottsa'pina-sinni ipokom'össau otokönatsim'otokatatsix, ak'otümotokhitau piu otsistsapisso'pötsis:

32 Ki akokönipotamoi'piaiau iköna'okau-aua: ki aiakanistaiaketaipiksistai au emük'-ikinaikuun manistai'aketaipiksistopi ax emük'ikinax ki apomük'ikinax:

33 Ki akotüpipiuax emük'ikinax onet'otsis ki ap'omükikinax otse'aksissauotsis.

34 Omüx'ina akotüm'anistsiuax anniks'isk onetotsis itau'pixk, Puk'sipuk, Nin'a otatsims'-imix, ki nñ'naiisinni matsik' annik' kitapistutomokiiik, otsauom ap'astutoossi ksök'kum.

35 Nitse'nots, ki kit'okokipuu aau'ösin; nitse'naki, ki kitsit'tutokokipuu: nitsi'piitappi, ki kitotokipuu:

36 Nimatsistotospa, ki kitsis'totosatskokipuu; nitokh'tokos, ki kitsipis'kotokipuu; itai'okiakiopi nitsitau'pi, ki kitsitotaakipuu.

37 Moköm'otsitappix akotüm'anistsiauaie, Nin'a, tsanistsi'i kitsits'inopinan kitau'nots, ki kitsis'sopinan? Ki kitse'naki, ki kitütakopinan.

38 Tsanistsi'i kitsits'inopinan, kitsi'piitappiisi ki kito'tosin? Ki kimatsistotospa, ki kitsistotos'atskopinan?

39 Tsanistsi'i kitsits'inopinan kitai'okhtokos, ki kitsitau'pissi itai'okiakiopi ki kitsito'taatosinan?

40 Ki omüx'ina ak'anistsiuax, kitau'mün-

istopuau kanistitüpistutsipuai tuks'kūma inūx'tsima am'ox nīx'okoax, kitanīsts'istutomokipuau.

41 Akotūm'anīstsiuax anniks'isk ote'aksīsautsīs itau'pīxk, īs'tapuk emūtskax mōkseīnsau, ūskstusinasī īs'tapuk, ek'aisepūtsīstotomoiiauax au'tutsokiuā ki oto'tokatatsix:

42 Tūk'ka, nitau'nots, ki kimatsīssok'ipuaa: nitse'naki, ki kimat'tutukkokipuaa:

43 Nitsi'pitappi, ki kimat'otokipuau: nimats'istotospa, ki kimatsīstotosats'kokipuaa: nitokh'tokos, ki nitsitau'pi itai'okiakiopi, ki kimat'sipīskotokipuaa.

44 Osto'auai ak'otūmanīstsiiauāie, Nin'a Tsanīstsi'i kitsīts'īnopīnan kitau'nots, ki kitsē'naksi, ki kit'sipitappisi, ki kitokh'tokosi, ki kitsitau'pīssi itai'okiakiopi kōkstaikawk'anīstotōsīnau?

45 Ai'akotūmanīstsiuax, kitau'mūnīstopuau kanīst'saiitūpistutsipuai tuks'kūmā inūx'tsima amox, kimat'anīstsīstutomokipuaa.

46 Ki am'oxi aksīstūpitappo'iau ūsk'sītauksīstototspi: ki mokōm'otsitappix akittappo'iau ūsk'sipaitappiisīni.

CHAPTER XXVI.

KI itūnīstsiu, Jesus otaiksīste'poattosēsts am'ōsts epo'awsīsts, itūn'īstsiuax otūskšīnīmatsax,

2 Kītsksīnipuau aisto'kūssi ksītsiku'īsts ak'itstsiu passover, ki Nīn'au okku'i itaunūts'kau mōk'ītsīksīstoxōsi.

3 Omūk'atoiapiekuax, ki aisīnakix, ki ma-

tap'pix otsin'aimoauax itūmitūpau mooiau
sp'a'toiapiekuūn Caiaphas oko'aii.

4 Ki ai'sitsīpsattseiau mōk'anistokotsisīm-
miotoōsauaie Jesus, ki mōk'itsenitōsauaie.

5 Ki an'iau, pinits'tsīs oye'tani ītsiksīs'tsi-
kui ōkskakūm ītsikīniau matap'pix.

6 Jesus otsitau'pīssi Bethany, Simon leper
oko'ai otsitsīpst's'taupīssi,

7 Ake'ua itoto'aie, ipa'tūkkiu alabaster a-
tūxak'sin puye' itsūp'patomaie, akai'ix kīmas-
iuaie, ki otau'yisaie itsita'suyīnīmaie oto-
kōn'iaie.

8 Ki otūksnīmats'ax otsinīs'saxaie, ītse'-
tūkkiāx, ki an'iau mauk'etsīnikatopi?

9 Am'ok ipum'atotopi īs'taiekekai'ix kīmas-
iuopi, ki kīm'atapsix īs'tauokotauopīuaie.

10 Jesus otokh'tsīmsi, an'ītsiuax, kumauk'-
sauaiksīxinoauaiīksīx ake'uā ōkh'siu nitap-
īstutu'yipi.

11 Ksēsto'au, kīmatapsix kitūsk'sauopok-
semokoaiāu; ki nēsto'a kīmat'ūksauopoksem-
okīpuāu.

12 Am'ok puye' nostūm'i otsita'suyīnīssi
ītsīstuts'īmaie mōk'īt sopuiapīstutu'yīssi nōk-
ītak'ītsasi.

13 Kitau'mūnīstopuāu am'oi ōkhs'itsīnik-
sīnni amianīstan'īstopi kōnūs'ksōk kumā, am'-
ok, am'o ake'uā otap'īstutsīpi ak'ūtānīstoma-
aie, mōk'ītūksīnoōsi.

14 Na'tsīkoputsix, tuks'kūmā, anīstau Judas
Iscariot, itappo omūk'atōiapiekuax,

15 Ki an'iu, tsanīstap'pi kitak'okokīpuaii,
ki nitakitūp'omutskau ksēsto'au? Ki nītsi'tu-
yīauaie nīp'pii ksīx'ix'kīmīx.

16 Ki annik' itot'apsatsim mők'itamütskös-aie.

17 Ke'tani küt'taikopütstsi, istotom'iksīs'-tsikui, ūksnīmats'ax itoto'iau Jesus, ki an'-istsiauaie, Tse'a kit'stapa kők'sopuiapistutos-inan kők'kitsoyīsi passover?

18 Ki an'iu is'tapuk akap'ioyīs, ki om'ümă nīn'auümă anīstok', Nin'a, an'iu, nitsiksīstsi-kum'i aststsi'u: koko'ai nitūs'ksnīmatsax nitak'opoksoyimaiau passover.

19 Ki ūksnīmats'ax manīstan'īstopiāx itan'īsttutsīmiax; ki itso'poūtsīstutsīmiau pass-over.

20 Ki otau'tūkusi, ipokitau'pimiuax na'-tsikoputsix.

21 Ki otau'yīsau, an'iu, kitau'mūnīstopuau tuks'kūmă ksēsto'au kītakaumüts'kauki.

22 Ki eks'kaiīkikīn'etūkkiau, ki ikōnau'-mūtūpanīstiauaie, Nin'a nēsto'akats?

23 Ki an'iu, annök okīt'sīs nitopoksīstapīm-akemauok kos'i nitakaumüts'kauk.

24 Nin'au okku'i itanīsts'itappo nitsīn'aw-pi: ak'itūpokapiu annök' nīn'auök imüts'kai-uök Nin'au okku'i! Küt'taipokaiiuopi annök' nīn'auök, is'taōkhsiuopi.

25 Judas anni'isk itse'mütskaukisk, itūm'-anīstsiauaie, Nin'a nēsto'akats? An'īstsiauaie, kitan'i.

26 Ki otau'yīsau Jesus ito'tsīmaie ke'tani ki itatsīm'īstutsīmaie, ki itaumin'īmaie, kī ikotsiu'ax ūksnīmats'ax, ki an'iu, Matsīk', o-yik'; am'oiāuk nostūm'i.

27 Ki mat'tuyiauaie kos'i ki thanks ikotūk'-kiu, ki ikotsiu'ax, ki an'iu kōnai'sīnattok;

28 Am'okauk nitsa'apūn, mananists'etok-sinni itūp'itsiu itsai'kimskau akai'tappix ot-sauum'itsitappiisu auēsts mōk'sinīsēsts.

29 Ki kitan'istopuau nimatakūtsimattopa am'ok mīniokke sauom o'pokitsipstsimmattom-inaniki manīs'si nin'a ots'innaiisinni.

30 Ki otinik'sau natoī'īniksinni itūp'sūxiau nitum'moyi Olives.

31 Jesus itūm'anistsiuax, nēsto'a kītak'o-kōnūsskīmskūkipuau annok'ā koko'ikā: tūk'-ka, sīn'aip, nitak'auaiakiau annōk' ūks'kūmiuōk emūk'ikīnax, ki ot'omūkikīnauāsīnna isto'mūkikīnax akūneto'iau.

32 Aiksistatsipuau'eniki kitakitūpotoma'topuau Galilee.

33 Peter an'istsiuāie, ikūm'okōnūstsskīmskūkīssau ksēsto'a, nimat'akīstsskīmskūkipa.

34 Jesus an'istsiuāie, kitau'mūnīsto, Annok' koko'ik otsauomit'awkkumsi nipuau'ā nioks' kai kitakani kimatsksīnok'ipa.

35 Peter an'istsiuāie ōkskakūmopoks'enīop, nimat'akanīpa kimatsksīnopa; neto'i ikōnau'anīiax ūksīnīmats'ax.

36 Jesus itūmitūpopokomīuax Gethsemane an'īstop, ki an'istsiuax otūksīnīmatsax, annom' stau'pik, nitakittappo omīm' nōkītūt-tsīmōiikasi.

37 Ki mat'tuyīuax Peter, ki Zebedee otsīstok'īokuyix, ki itaumūtūpīkikīnetukki ki itau'mūtūpeikapitsītau.

38 Itūm'anistsiuax nitsitūpīkikīnetukki e'īnsīnni: annom' stau'pik, ki ōk'itūkskatūkkiop.

39 Ki pa'tsīistūpaatsiuax, ki īsstokopi'u o-

stoksīs', ki itūt'tsīmoīkau ki an'iu, Nin'a, i-kūm'okotsitstsīssi am'oi kos'a ūnnianistīs'tūp-ipotoōssi; nimatakitsitan'ats, ksēsto'a kitak'itsitan.

40 Ki matskitoto'ax otūsksīnimats'ax, ki ikon'oyiuax oto'kaniax, ki an'istsiuāie Peter, Awx'ats? kikūttaukotūskskūmmokipa tuks'-kai itai'ksīstsikumiopi?

41 Mokōk'etsīk ki a'tsīmoīkak, kōk staitsi-pīssuai īssaks'ksīnūksīnni; sta'aw itsitsi'ta-tomaie ki īx'isakuyi matsi'uats.

42 Ki mats'istapu ki itūt'tsīmoīkau, ki an'iu, Nīn'a, am'oi kos'a sau om ot'aisīm mieniki sau om īs'tūpipotomokeniki, kītak'itsitan.

43 Ki mat'oto ki mat'okonoyiuax otsok'as-ax: tūk'ka īssoksīm'au oōps'puauax.

44 Ki itskītsiuax, ki mats'istapu, ki nioks'-kai itūt'tsīmoīkau, ki netoi' au'aniu.

45 Itūm'itotoiax otūsksīnimats'ax ki an'istsiuax okak' annok, ki issīk'sīstsikok: sat'sik asttsiu' itai'ksīstsikumiopix, ki Nin'au okku'i itūp'au mūtskau sau um'itsitappix ot-su'auēsts.

46 Nipuak', ōkittāppau'op: annōk' nitak-
aumūts'kauk ōk asttsiu'.

47 Ki otsa'kiai epuyīssi, Sat'sik, Judas, na'-tsikoputsix tuks'kūmā ito'to ki akai'tappix ipokom'iauāie inus'stoanix ki sōksīs'tsīsts ipa'-tūkkix, itototoiau omūk'atoiapiekuax ki matap'pīx otsīn'aimoauax.

48 Ki annōk' imūts'kaīuōkaie ikotsiu'ax apsto'sinni, ki an'iu, annōk' nitak'sīnnauskip-pauōk, an'nōk'kauk: mī'eenok.

49 Ki ikõm'itoto Jesus, ki aniu, Hail, Nin'-a; ki itsin'nauskippiaie.

50 Ki Jesus an'istsiuaiē, Napi'ā, kumauk'-sipuksipuksiks? Itūmitoto'iauaie ki een'iauaie Jesus, ki mat'tuyiauaie.

51 Ki sat'sit, anniks'isk ipokom'iskaie Jesus, tuks'kūma itsitūpikins'tsakiuaie otsin'-usstoan itsau'tuyiaie, ki sp'a'toiapiekuūn tuks'kūmi otap'automok ot'auaiakiokaie, ki kōk'sinīmaie okhtok'isaie.

52 Jesus itūm'an'istsiuaiē, kitsin'usstoanā otsits'tsi pi isttsi'is; anniks'isk matap'pixk mat'tuyixk inus'stoan, inus'stoan itax'enit-taiā.

53 Kit'stapa nōkūt tokotsitūp'atsīmoikani nin'ā, ki annok' nōk'okuyissi otsitsksistsiko-putsix legionix otatsim'otokatatsix?

54 Tsa akokototūmun'istsistutsipa natoī'-sinaksists, mōk'itūn'istsissi?

55 Neto'ik itai'ksistsikumio pik Jesus an'-istsiuax akai'tappix, kikūt'an'istsipuksipa'akipuaua kanist'sitappopuau kōmos'iepitsi annōk' pa'tūkkiuōk inus'stoax ki sōksis'tsists, kōk'otoksuai? Anis'tsiksistsikuists kitopokau'pimopuau omūk'atoiapiōyis kōk'ūsksinīmats'opuau ki kimatseen'okipuauā.

56 Ki am'ostsk ikōnai'stutsipi mōks'enūp-anistosau prophetix osinak'suauēsts. Ikōn-ūsksinīmatsax itūm'skīttsiiau ki ai'tsimmutaiā.

57 Ki anniks'isk een'ixkaie Jesus itūpīp-iauaie Caiaphas, sp'a'toiapiekuūn, itomoi'piaw-piau ai'sinakix ki omūks'īmīx nīn'ax.

58 Ki Peter piaapūtsitūpa'tseuaie sp'a'toiap-

iekuŭn oko'ai, kiitsipim' ki ipokau'piniuax ap'otŭk kix mŏkitokŏnai'nŭsi.

59 Annok', omŭk'atoiapiekuax ki omŭks'imix nŭn'ax ki ikŏnau'kŏkitsimax, ištŭp'iksistapenŭpaniŭssinni ap'satsimiau mŏks'enitŏsauaie Jesus;

60 Ki matokonim'axau; otsito'tosax akai'tappix aiksistapenŭpanix, matokonim'axau. Sako'okhtsim ito'toiau na'tsitappiix ai'tapksisenŭpanix,

61 Ki an'iau, am'o nin'au an'iu nitokot'opŭksinip Ap'istotok'iuă otatoi'apioyis ki nitokot'sokap'ištutsip nioks'kai ksistsiku'i.

62 Ki Sp'atoi'apiekuŭn itsipuai', ki an'istsiuaie, kitakstaie'puyipa? 'Tsan ištapiu'a am'ox kitse'nŭpanipiau?

63 Ki Jesus matsepuyiu'ats. Ki Sp'atoi'apiekuŭn mat'anistsiuaie, kita'tauŭn ištoto Ap'istotokiua ipai'tappiiuă, kŏk'aniksinnan ikŭm'ŭmeniki Christ, Ap'istotokiua okku'i.

64 Jesus an'istsiuaie, kitsemŭniani; ki kitan'isto sako'okhtsim kitaks'inoauai'ini Nin'au okku'i, otsitau'pissi otŭmap'sinni ištset'otsisi ki umutsipuk'sipusi Spots'im ištisisoks'stsikuists.

65 Sp'atoi'apiekuŭn itŭmai'pinotsimēsts otsistotos'ists ki an'iu, itŭpepo'atomaie Ap'istotokiua; nitak'otsikipinana stsik'ix e'ēnŭpanix? Sat'sik, kikai'okhtoauau oks's'tapini-kŏttsimani.

66 Tsa kit'stapuaiuă? an'iau, mŏks'einsi.

67 Itŭm'itaisokuttŭttsiauaie ostoks's'aie, ki oto'auēsts itsitauaiak'iauaie: ki stsik'ix omi'tsŭxikŭnstspuaiuēsts itsitauaiak'iauaie,

68 Ki an'iau, ksęsto'a Christ e'ęnųpanikın-an, Tųkka' kįtauaiak'ioaka?

69 Annok' Peter sauauts'im itau'piu, įstokįsim'i pįstots'im: ki ake'kuųn itoto'aie, ki an'iu, ksęsto'a kitopokom'au Jesus Galilee įstsitappim'i.

70 Ki paiot'anįstsiuax matap'pix nimatsksįnoau'ats nimatsksįnipa kitan'ipi

71 Ki otsitųp'sųxsi kįtsim'iapioyįs, stsįk'i ake'kuųn nan'nuyeuaiie ki an'įstsiuax anniks'įsk matap'pixk itau'pixk, an'o *nin'au* nokųt'opoksimiuaiie Jesus, Nazareth įstsitappim'i.

72 Ki mata'toųniu, ki an'iu, nimatsksįnoau'ats nįn'au.

73 Ki otai'pįstįskįsisųmmosi anniks'įsk itai'puyįxk itoto'iauaiie, ki an'įstsiauaiie Peter, E'mųniu, ksęsto'akauk tuks'kųmă: kitse'poawsįsts kitse'ęnųpaniki.

74 Itųmaumųtųpipako'sįnepuyiu, ki itaumųtųpųtau'ųniu, nimats'ksįnoau'ats nįn'au. Ki nipuau'ă sokįt'okumiu.

75 Ki Peter įksįnim'aie Jesus ote'poawsįniaie, annik'itanįs'tsiuaiie, otsauomokh'kumįs nipuau'a nioks'kai kitak'ani kimatsksįnokįpats. Ki itsųx'iu, ki itsok'auasainiu.

CHAPTER XXVII.

OTAP'INÖKKUSI, kőnau'mųkatoiapiekuax ki matap'pix otsįn'aimoauax itųp'okőkįtsįmaiau Jesus mők'senitősauaiie;

2 Ki otai'įksipįstössauaiie, itųnįstųppįp'iauaiie, ki itųp'aumųtskaiauaiie Pontius Pilate, annį'įsk nįnai'įsk.

3 Judas, anni'isk otse'mütskaukisk, otsin-no'ösaie, otan'is'sax möks'einsi, itsisauai'tsitau, ki mat'skittotsipotuyiuax omük'atoiapiekuax ki omüks'imix n'n'ax niip'pix ksixix'kïmix,

4 Ki an'iu, nikai'sauumitsitappi nitse'mütskatop moköm'otsaapünni. Ki an'iau, Tsan'is-tappi nitokanistappikipinan'a? Ksësto'a kitak'satsip.

5 Ki itsipsts'istüpapiksistsiuax ksixix'kïmix omük'atoiapioyis, ki itsis'tapu, ki itsiko-köpsiu.

6 Ki omük'atoiapiekuax mat'tuyiauax ksixix'kïmix, ki an'iau, matökh'siu'ats ök'itsüppitsösau atsim'isokaiis, tük'ka aa'pünni ipum'attomiau.

7 Ki itau'kökotomotseiau ki itopum'attomiau potter otsin'simman, pie'tappix mok'itsösau.

8 Ün'nikaie itüsks'unnistainiköttop a'apünni itsin'simman.

9 Itümeenüpanistomaie annik' otan'ipikaie Jeremy prophet, ki an'iu, Ki mat'tuyiauax niip'pix ksixix'kïmix, umutopum'attopiaie anökö Israel itüniau ünni mökanistsixkïmasi;

10 Ki itopum'attomiauaie potter otsin'simman, nanistün'ik Ap'istotokiuä.

11 Ki Jesus paio'tsipuyimiuaie, n'n'aii; ki n'n'auä ai'süppoöttsetsattsiaie, ki an'iu kikütan'ipa Jews otsin'aimoauai? Ki Jesus an'istsiaie, kitan'i.

12 Ki Omük'atoiapiekuax ki omux'inax ot-e'enüpanistösauaie, matsepuyiu'ats.

13 Pilate itüm'anistsiaie, kiküttaisau okhtoau'axau akau'oyi kitse'nüpanikoists?

14 Ki tuks'kai epo'awsin matanistsiu'atsaie; ki Nin'auā eik'skaietūkku.

15 Annok' oye'tani nīn'aua itūsksaipotoyiaie tukskūm'i eēn'naii ot'statauāie matap'pix.

16 Annik', nannan'attsiau tuks'kūmi eēn'naii, Barabbas an'istau.

17 Ūn'nikaie otokōnau'moōsax, Pilate itūn-ist'siuax, Tūkka' kīt'statauā kōks'ipotomosuai? Tsōktau Barabbas, tsōktau Jesus, annōk'anistauōk Christ?

18 Tūk'ka isksinīm'aie umutsiksissat'siuōsau, itaumūts'kau.

19 Otsitau'pissi okōk'itsimani istsiso'pōtsis, otokem'an itūpūt'okōttsiuaie ki an'ist'siuaie, pinotokan'istappikit om'ā mokōm'otsitappiuā: tūk'ka akauo'iēsts nit'okuyipists pu'inasists nī'papaukanists annok' ksistsiku'ik, osto'i itots'tsiēsts.

20 Ki omūk'atoiapiekuax ki omūx'īnax eikakīmattsiauaux matap'pix mōk'aukōmōnistōsauāie Barabbas, ki Jesus mōks'eīnsaie.

21 Nin'auā an'istsiuax, Tūkka' na'tokūmix kitstatauau'a kōks'ipotomoōssuai? An'iau Barabbas.

22 Pilate an'istsiuax Tsa nitakūnnistutotau'ats Jesus, anistauōk Christ. Ikōn'auanist'siuaie, ūnnianistauai'istais.

23 Ki nīn'auā an'iu, kumauk'anistauaiksiks? Tsanistapiu'āts otsaum'itsistu tūksinī? Ki akauo'yi itsokse'puyiau ūnnianistauai'istais.

24 Otsinīs'si, otsau'otokanistappikissaie, ki otai'akitstsissi āsinata'pii ito'tūkku okke', ki

itūs'tsīm miu otsipot'ai pu yim ōsax matap'pix,
ki itūniu', nimat'oto toimoko'ā am'o mokōm'-
otsitappiuā otsa'apūnni: ksēsto'auā sat'sīk.

25 Itūmokōnai'pu yiau matap'pix, otsa'a-
pūnni ūnnian īstots'tsīsaie nēstūn'an ki no'-
kosīnanix.

26 Itūmipo'tomoyiax Barabbas: ki otai'-
ksīstīstīspīsōsaie Jesus, emūts'kai uae ōksi-
ksīs'toxōsaie.

27 Nīnauā otseēn nakem'ix itūpīp'iauaie
Jesus itokōn'o'pau pi, ki itokōnau moi'piiau e-
ēn'nakex.

28 Ki itsau'tomoyiauaie otsīstotos'īstsaie, ki
mawks'iso kōsīmi itsūps'kaiauaie.

29 Otai'amītsīnīssau ksīssi īstsum mokōni,
itsīs'tsum mokiauaie ki apai'i itstom'iauaie o-
net'otsīsaie: ki auanauk opīstuk sīs'a kōt tsiauaie,
ki ai'ksīstapan īstiauaie, ki an'iau, Hail,
Jews otsīn'aimoauai!

30 Ki ai'sokotuttsiauaie, ki matsīmiau apai'i
ki otokōn'iaie itsitau'aiak iauaie.

31 Otai'ksīstīksīstapan īstūsauaie, asso'kōs-
īmi itsauts'imiauaie, ki otau'ūtsisokōsīmaie
itsūps'kaiauaie, ki itsīstapīp'iauaie mōk'auai-
istasauaie.

32 Ki otsūks'au, ikonoyiauaie nīn'aii
Cyrene īstsitappim'i, otsīnikōsim Simon: īs-
skuopa'atsiauaie otatauī'staksīn,

33 Ki otsito'tosau Golgotha an'īstop, itokīs-
asiīk, mūksikīn ūk otokōnik,

34 Ikotsi'auaie moksīmatossai ai' īstīpo-
ku'yi ki gall ipa'sokasuyīnīmiauaie: ki otūt'-
totsīsaie, mat'skaksīmat tom'atsaie.

35 Ki itau'ai īstai iauaie, ki otsīstotos'īsts, ki

aiaketotsipiests, itsi'kõtsotsiēsts: mõks'eēn-
 ūpanīstosi annik' otan'ipik prophet, itai'aket-
 otsipiests nitsīstotos'ists ki itsi'kõtsopnaaiua.

36 Ki ito'piiau ki ūs'sūmmiiauaie annim';

37 Ki itstom'iauaie otokõn'i spots'i ksīs'tap-
 anīssīnni sinaip', Am'ok Jesus, Jews otsīn'aim-
 oauai.

38 Na'tsitappix kõmos'ie pitsix ipauai'istau-
 ax tukskūm'i onet'otsīsi ki stsīk'i otse'aksīs-
 sautsīs.

39 Ki anniks'isk itsits'skuixk au'kapsītsip-
 sattsiauaie, ki auauūkia'pīxiau,

40 Ki an'iau ksēsto'a annõk' ipūxīn'īmõk
 omūkatoī'apioyīs, ki nioks'kai ksīstsiikuīsts
 itiksīst'apīstutsimõk, kõmotse'piosit. Ikūm'-
 ūmeniki Ap'istotokiua okku'i īnīsa'atoat au-
 ai'staksīn.

41 Neto'i omūk'atoiapiekuax netoi'nitai-
 ksīstapanīstiauaie, kiai'sīnakix ki omūx'īmīx
 ipokaniau,

42 Kõmotse'piuax stsīk'ix ki matokotsikõm-
 otsepiosiu'ats. Ikūmūm'īssi Israel otsīn'aim,
 ūnanīstīnīsa'atos auai'staksīn, ki nitakau-
 mai'tauūnan.

43 Au'maituyiauaie Apīstotoki'i: annok' ūn-
 nianīstīkõmotse'piōsaie, maksīnan'attūsaie:
 tūk'ka itūniu', nēs to'ak auk Ap'istotokiua ok-
 ku'i.

44 Kõmos'ie pitsix ipok'auaistapixk neto'-
 yīstsk nokūtsitūp'apixīmiauēsts okhpe'kīsts.

45 Nau'yi itai'ksīstsiikūmiopi konūs'ksõk-
 kumā itūp'skinatsiu piksu'yi itaīksīstsiikūmi-
 opi.

46 Ki otsipik'susi itai'ksīstsiikūmiopi, Jesus

aisokse'puyiu, ki itūni'u, Eli, Eli, lama sabachthani? annik' ito'kīsasiik, Nitap'istotokim, Nitap'istotokim, kumauk'skikiks?

47 Stsīk'ix itai'puyīxk, otoh'tsīmsau', an'iau, Am'o *nānu* nan'nikōttsiuaie Elias.

48 Ki tuks'kūmā itauks'kasiu ito'tukkiu ai'ksippuyīnip, ki ito'kīmiuaie īstsi poku'yi, ki itstom'aie apai'i, ki ikotsiu'aie mōksīmat-tosai ai'i.

49 Stsīk'ix an'iau, ki'ka, ōk'satsip maks'ikūmipuksipusi mōksikōmotse'piīsaie.

50 Jesus ota'atsoksepuyīssi, itaumūts'kaiuaie Sta'aw.

51 Ki Sat'sit, omūk'atoiapiōyīs itsi'koksok'iakiopi ai'aketsīnikau, spots'im itots'ipini-kau; ki ksōk'kumā itsi'papuyiu, ki ok'otok-skuīsts ai'aketopiiau;

52 Ki aken'imanists kau'opiiau; ki atsīm'six anniks'isk ai'okaxk akaiēm ostūm'oauēsts itsipuau'ax,

53 Ki ota'atsipuawsi *Jesus*, itsux'iau aken'imanists, ki itūp'ipimiau atsīmaka p'ioyīsi, ki otsīnok'oaiiau akai'tappiix.

54 Annok' eēnakin'au'ā, ki otopokom'ixk, otopokūs'satūkkimaxk Jesus, otsīnno'ōsau ksōk'kumi otsi'papuyiisi, ki otsīnīs'sau annists'isk īstutsip'īstsk, eks'kaikopumiau, ki an'iau am'o emūn'iūmiu Ap'istotokiuā okku'i.

55 Ki akai'tappix akex' pie'tsi itūs'sūmmi-
auaie, anniks'isk itotopokiuo'iīxk Jesus Galilee, ki apotomoyiīxkaie:

56 Ki ipokom'iauaux Mary Magdalene, ki Mary, James ki Joses oksīs'toauaii, ki Zebedee okku'ix oksīs'toauai.

57 Otau'tük kussi, akotsin'auă Arimathæa istsitappim'i anistau Joseph, ito'to, tuks'küma Jesus otüşksinimats'aie:

58 Itappo' Pilate, ki iköm'ön istomaie Jesus ostüm'iaie. Pilate itümün'iu mökau mütskatosae mostüm'i.

59 Ki Joseph otots'issi mostüm'i, itsisso'-monimaie ksix istokh'ai pistsi,

60 Ki itsipststotomaie otauüt'sinani aken'imani, maniu'aie, annik' itatün'ipik ok'otokskui: ki omük'okotoki itüp'auapimiu aie aken'imani istokitsim'i, ki itsistapu.

61 Ki Mary Magdalene, ki stsik'i Mary, itotau'piauaie aken'imani.

62 Ki annik' ksistsiku'ik otökhs'apistutosau, mat'apinök kusi, omük'atoiapiekuax ki Pharisees ikönitoto'iauaie Pilate,

63 Ki an'iau, Nin'a, nitüşksksinipinan om'ă ai'pistsiksistu tük kiuă otan'ipi, otsakiai tap'piisi, nioks'kai ksistsiku'i nitak'aatsipuu.

64 Anit' ökh'sistutsissı aken'imani nioks'kai ksistsiku'ists, otüş'ksinimatsax mökstai'sepiotosax, mökstai'kömosai'isax, mökstai'anistosauax matap'pix, ük'aipuu: ki sako'ipatsistu tüksinni aks'istüpskitstop matom'ipatsistu tüksinni.

65 Pilate an'istsiuax mattok'au eën'akex; is'tapuk, mi'istutsik.

66 Ki itappo'iau, ki mi'istutsimiau ake'nimani, iskskü'm'iauaie ok'otoksökhs'epistan, ki istsi'iauaie eën'akex.

CHAPTER XXVIII.

ISSĪK'SĪSTSIKU YII kšistsiku'i otai'ksiu os-
aie, otaumūtūpapinōk'kusaie issik'a to'ksis-
tsikui, Mary Magdalene ki stsik'i Mary itoto'-
iau mōks'iniisau ake'nimani.

2 Ki, sat'sit, kšōk'kumā ai'papyiu: tūk'ka
Ap'istotokiua oto'tokatatsis spots'im itsinnis-
so'iinai, ki ito'to ki matskoap'imiuaie ok'o-
toksokh'sepistan ki itop'aiuaie.

3 Ostoksīs'si netoinitai'natsiu aie popos'ists,
ki kai'ksistotosiu neto'i kon'skui:

4 Ki ūks'katūkkix stun'noyiauaie, ki ai'pa-
puyeiau neto'nitsiauaie enix'.

5 Ki oto'tokatatsis an'istsiuax a kex', pini-
ko'puk; nits'ksinip kitap'ūssūm mau au Jesus
annōk' kaiis'toksauōk.

6 Matsīnakuaiēm'ats: tūk'ka, ūk'ai puau ot-
an'ipi. Puk'sipuk, sat'sik otsit'sipi Nīn'ā.

7 Ki kīpi'tappoak, ki an'istok'ax otūs'ksin-
īmatsax otse'īnsīnni ūkaipua'atomaie; ki, sat'-
sit, kitse'tomomattaak Galilee; omim' kit-
ak'itsīnnoauau: sat'sik, ki kau'an'isto puau.

8 Ki itsikīp'istūpaatomiauaie ake'niman
ai'kopumau, ki eks'kaetametūk'kiau; ki
auks'kasiau mokitots'ipotosauaie otūs'ksinīm-
atsaxaie otse'poawsīniaie.

9 Ki otsitappo'sauax mōk'itsīnnikoōsauax
otūs'ksinīmatsaxaie, sūm'mīs, Jesus ito'tatsem-
iuax ki an'istsiuax All hail! Ki ito'toiauaie
ki eīn'īmiauaie okōt'sīsts aie, ki ita'tsīm mīm-
miauaie.

10 Jesus itūm'itūn'istsiuax, Pini kopuk;

mīs'tapuk, an'istok'au nīx'okoax mōk'ittapposau Galilee, ki omim' nitak'itsinokiau.

11 Annok' otsa'kiaitapposau, sūm'mīs, stsīk'ix ūsk'skatūkii itoto'iau akap'ioyīs, ki aitsīn'nikoyiauaax omūk'atoiapiekuax nitap'ii.

12 Kiotokōnau'moōsau ki omūx'īnax otokōnai'puyīsau, ikotsi'auax eēn'akex akaiēm'i itawk'pumau pix,

13 Ki an'istsiauaax, ūnnik' otūs'ksīmīmatsax nitsa'kiaiokasīnan, sepioto'iax ki itsikōmos'atstiauaie.

14 Ki nīn'a okhtsīs'saie, nitaksem ūnan ki kitakitsikōmotse'piopīnan.

15 Mat'toyiauaax itawk'pumau pix, ki otsksīnīmatseipuaiaiax na'tutsīmīau ki annik'an'issīn'nik Jews sa'kiauan'istomiax.

16 Nitsi'koputsiax otūs'ksīnīmatsax itap-po'iax Galilee nitum'mo, Jesus otan'istopi.

17 Ki otsīnno'ōsauaie itatsīn'mīmīauaie: ki stsīk'ix sai'etūkkiax.

18 Ki Jesus ito'toax ki ai'sitsīpsattsiauaax, ki an'istsiauaax, kōnau'tūmāpsīnni spots'im ki ksōk'kum nit'okok o.

19 Ūn'nikaie, is'tapuk, isksīnīmats'okau kōnau'mian'istsitappii, ūs'tapīnokau nīnikōt'tokēsts otsīn'ikōsīmēsts kīn'un, ki okku'i, ki atsīm'istaaw:

20 Isksīnīmats'okau mōk'satsīsauēsts kīt-an'istopuauests; ki sat'sit, kitūsks'opok sem-opua an'istsiksīs'tsikuīsts aiksiu o'si ksōk'kum.

